

312014

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ నంబర్ జూన్ నెల 6-వ తేది బుధవారము } No. 56
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ తృతీయ } సంచిక ౫౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారీచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

చంటిబిడల ఆ జీ
గ్ల్యాథాలకు నిరహ
య కరమగును.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the
invaluable book-let given free
with every bottle Woodward's
"Gripe Water," the one safe
remedy for all digestive ailments
in babies and young children.

Here is one of the points
"Never put baby to sleep using
so-called remedies which contain
narcotics". Woodward's Gripe
Water" is free from all dangerous
drugs.

దీనితో కూడ క్లెన్
లు పిల్లలకు పెంచవల
సిన విధములన్నియు
ప్రాయబడిన ప్రస్తావ
నా ఉచితముగా పం
పబడును. 41 8

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,
79-87, Fortoss Road, London N. W. 5.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి నాథ)

ప్రతిస్వక్రియ ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిలడు క్యాలిగ్రాఫ్ లెండు ఫెడర్ పైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

విషియాటిక్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లెఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్-బెంగళూరు సిటీ

విక్రయనాకర్యములు కేసులవద్ద
వాక్కుదార్దనాకర్యములు ఇంటనే సైఫర్ చేయబడును
ప్రీమియములు మిగిలకట్టుక, అటోమెటక్ నాన్ ఫ
స్పార్. దక్షిణం సాలసిదార్దనాకర్యములు గానియందు
లు, క్రెడిట్ లెస్ ఫోన్ స్పీ-మనసుపరించి అనేకలాభములు చే
కూరు, స్థిరా స్థిరామిమిద వాలసిదార్దనాకర్యములు
డలు, గ్యారంటీ పరదక్ష, ప్రీపురుషులందరకు యిష్టాక
క్స్ వాలసి ౫ 500 నుంచి కలదు ఆర్డర్ నీయమైన ఏజెన్సీ
రిటలుకు, తదితరవిషయాలకు ప్రాయోజు.
V. Rangaswamy Esq, B.A.B.L.F.C.I
General Secretary,
Bangalore City,
Messrs. P. K. RAU & Sons.
Chief Agents for Madras Presidency.
3, Mankar Nallamuthu St. G. T. Madras.

"ఏజంటు కావలయును"

విజయం దన్ని బెల్లూబోను కిరస్ట్ లాంబ
ఆర్డర్ ము-క్రీ నీజంబుగ పనిశేయ పయనముల భుజా
మనములు కొలు సయి వ్యాధి.
నం 1288 ను వాడ్డుదాక్కును బెంగళూరు సిటీ.

కేసులవద్ద (418)

ప్రశ్న

శివమ్మమ్మను గురించిన 5 ప్రశ్నలకు కావల
ప్రాయములు రు 1-0 0 పై ప్రతిప్రశ్న
0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయములను తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతివనిలయం, తిరుత్తణి.

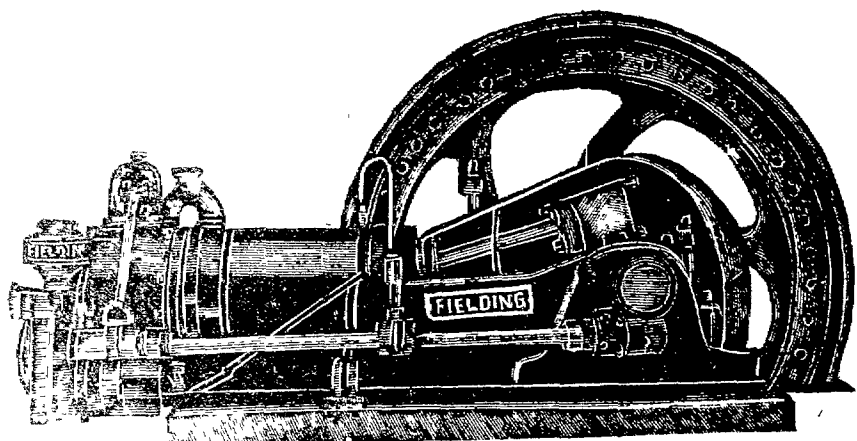
మంచి తరుణము
చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క
గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మూత్రము
ఉపయోగించవలెను.

32 మూత్రముల గల పెట్టి 1-కి రూ 1/-
ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సీసా 1-కి, రూ 2-0-0
కుసుమ రి. బి. చార్జి
శేరు.

ఈమందు గోరే మా అను సెగతోగమును 24 గంటలలో
నివారించి మూత్రద్వారము నుండి వెలువడు ప్రావమును
మూత్రము విడుచునపుడు గలగు చురుకు, పోటు, మొదలగు
బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలగు వీధివయిన
కుసుమవ్యాధులయినను ఆత్మవ్యయముగా వుండును. 1172-1768
ఆనందకుటీరము, కి, బై రాగిమఠం వీధి,
మదరాసు

ఫీల్డింగు క్విక్ ప్లేరింగు కెమిడికలు క్రాడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములోనే వేవర
యిజరు చల్లనిసిటి
లోనుండగనే స్టా
ప్టలగును. కొట్టు
స్టారింగు యింజను
లకు వుండే అచా
యములు వీటికి
లేవు. లోడులాగు
టలో గాని చము

భుక్తు లక్ష్మణ అగుటలో గాని తరుదు రిపేరు లేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్లో లేదు. అన్ని సామానులున్నూ, మిక్కిలి తెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి నరసము
6 మొదలు 75 గురముల పవరువరకును స్టాలోసిద్ధముగా నున్నవి. 586

సోల్ యేజంట్లు:— **డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,**
12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల పెంట్లకుల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

పెంట్లకులు దుష్టవర్గో హాదివస్తునంకవరకు అలసింకము.
పెంట్లకులు చెడిపోవుటకు అతితగవుడక యగ్రహింపుడు
కామినియాఆయిల్ విడు
ను నేటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.
తలపెంట్లకుల బాధలన్నింటికి
దివ్యామృతము

పెంట్లకులను కాంక్షిహింపవలెగాను, చిటిపోవుట చిరు
గుగానుండునుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చువలె, ఈమొద రెక్కలవలె
నిగనిగలాడించును. ఈమొదవలెనిగి నేడే వర్షింపుడు. మీపెంట్లకు
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీపెంట్లకులకు నెట్లు అధి
కృతగలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను,
దేశాదేశాలందరినీ, కరిమగడవనము లమ్మవారలందరినీవద్దకు వోలును. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనువచ్చును.

కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.
సీసా 1-కి రూ 1-0-0 పోస్టజి 0-6-0 (కర్కం, సీసా 8 కి రూ 2-12-0 పోస్టజి 0-12-0)

పి. చౌదిర్ బహారు (రిజిస్టరు)
కొనుట మరువకుడు.

కొనుట మరువకుడు, జేబు రుమాలుమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోధిర్
పోత చల్లన చెయ్యి మిక్కిలి చుకోవారమైనట్టి మల్లె, బైజీపువ్వుల కరిమగడవన, పెదబల్లి
నట్లు అచ్చును. పెండ్లిపనుయములందు ఇంధువులందరినీ పంతోవకవలెను, ఆటోధిర్ బహారు
తల్లి, తల్లియే కావరాదు. నేడే ఒకసీసాకొని, వాని అద్భుతకరిమగడవ అనుభవించు.

1 కొన్ను పిటోధిర్ బహారు రూ. 2-0-0
1/2 " " " 1-4-0
1/4 " " " 0-12-0

చమునా నీనారెండకాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.
సహజాన కాద్ద 1-కి అగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామశీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ జూన్ 6-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిపెట్టి, పక్వ42, కలవి	రూ 18 0 0	14 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	,, 14 4 0	15 0 0
ఫిల్లి ,, డిటో	,, 15 0 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0	12 0 0
శవ్వలు ,,	,, 18 0 0	22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	16 0 0
సెవగలు ,, డిటో	,, 12 14 0	13 8 0
పెసలు ,, డిటో	,, 14 0 0	16 8 0
మినుములుపెట్టి, డిటో	,, 14 0 0	17 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	,, 11 0 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శవ్వలనూనె బా 1-కి	,, 145 0 0	150 0 0
నెయ్య మ 1-కి	,, 14 0 0	21 0 0
మిమక వేరు సెవగపప్పు బా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
చేతితోకొట్టిన ,,	,, 48 0 0	46 0 0
వేరు సెవగనూనెగానుగ బా 1-కి ర 114-0 మిమక నూనె 108		
ఆమడము బా 1-కి	105 0 0	108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాచకశుపు బా 1-కి	88 0 0	90 0 0
కూరకశుపు ,,	62 0 0	68 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	81 0 0	88 0 0
దవియాల ,, బా 1-కి	91 0 0	98 0 0
గుంటూరుపాచకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రూ 40,45		
కాళవాస్తీపాచకట్టు ,,	,, 50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రూ 28 0 0	50 0 0
అస్కాచక్ర బస్తా 1-కి	,, 80 4 0	80 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,, 29 0 0	81 0 0
చదరం ,,	,, 24 0 0	80 0 0
రవుండు ,,	,, 28 0 0	80 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	రూ 7 8 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 4 9 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెస్త్రీలు	,, 7 8 0	
నెం 40 జామ్యుర 10 పా	,, 11 8 0	
నెం 44 సాందో	,, 5 18 0	
నెం 40 రాజీ	,, 10 0 0	
నెం 4 బెన్నిమనీడు	,, 4 8 0	

7. దూది

బోండాపెట్టు బాచవ 1-కి	రూ 898 0 0	
-----------------------	------------	--

8. లోహములు

వండి 100 కులం 1-కి	రూ 64 12 0	65 8
బంగారు కులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
పవరక 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 280 0 0	284 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 268 0 0	270 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వీట్జరులాండు అలిజరయిన్ సింహం		
పీపా 1-గ్రీలుడి 20 కి రూ 62 0		
,, నీలిరవ 1 రి	1 12 0	
,, 14 రకులు	1 11 8	
,, 28 రకులు	1 11 0	
,, 58 రకులు	1 10 8	
,, 1, అందరు	1 10 0	
దేర్కటు పాడుస్కార్ లెట్ అనగా, (బ్రిక్లెడ్డు) 8 3 0		
కాంగో 8 రి	1 0 8	
కడక 4 రి	1 2 0	

తూనివార్తలు

తూని, జూన్ 4:—పురమంత్రి గృహప్రశ్న:—మాయాశిలా నూతనముగ నిర్మించబడిన పురిపాలకశాలకు గది 28 లేదని ప్రకటించి, పండిత, విశ్వకామగణ్యులను అధినవకాలిదాసి వి. దాశిరాయను నగు మహాశిక్షి పాద గంటి లక్ష్మీవరసింహార పురంతులుగారి యధ్యక్షత్వక్రింది గృహ ప్రశ్నముతోత్పన్న మతివైభవముగ జరిగినది. బాండువాద్యములు, ఊరేగింపులు, వెలంబలినట్లు, తలపులు దీయటం, ఉద్యోగుల ఆంగ్లేయోపన్యాసములు, ఆనుద్యోగులయూహించుములు, చందాదారుల చప్పట్లు మొదలగు గడవిదలు లే, చక్కని సన్నాయి, బ్రాహ్మణాశీర్వాదములు, వేదధోమ మొదలగు వానితో పూర్వాచారపద్ధతిని జరిగినది. అధ్యక్షుల మాత్రము ఈగృహప్రశ్నముతోత్పన్న మత్వంత రణ జేరినందుగా నున్నదనియును, నూతనముగా నవనాగరక తాలిఖులములతో యేవంగారో, సామేబుగారో వచ్చి తెలిపిపోయి అర్థము లేని గృహప్రశ్నములై గాక, బ్రాహ్మణాశీర్వాదముతో, మంగళవాద్యములతోను, మామిడితోరణాలతోనూ, వేదధోమ వతోను, మీరు చేయించిన యీ పనికి నన్ను అధ్యక్షునిగా పిలుచుటకు నిజముగా ఆనందించుచున్నాననియును, మన వారచే కములగు నిట్టి పద్ధతి విషయములందు, నవనాగరకతత ప్రామాణ్యమిచ్చి, ప్రాచీనాచారములగు భంజించుచున్నారనియును, మనకు కట్టు, బొట్టు, జాబ్బులతో సైతము యిమిడియున్నచున్నందున ఏమాటికిన్ని నదలలేమనియును, మనము మతమును విడచినను, మతముమాత్రము మనలను వదలదనియును, మనమచచ్చిన వెనుకగూడ మనకు మతము వదలదనిన్ని సంక్షేపముగా నొకప్పుడియినపుడు ఉపన్యసించినారు. ఆనంతరమందరకను చందన, తొంబాలాదికల లాసంగబడినవి.

యూనియన్ బోర్డు

దీనికి జనరల్ యొక్కను లీనెలలో జరుగువట. ఈవేళ 8 ఎన్నికసాసములకు 20 మంది సామిక్షనుపత్రికలను పడచేయవచ్చును.

(ఒక విలేఖరి)

అహింస

ది 2-6-28 పల్లె రం లేదని 5 గంటలకు తిరుగుతాలూ కా కాకరణ్ణు గ్రామమునందు బ్రహ్మశ్రీ చర్ల నారాయణ శాస్త్రిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద అహింసనుగూర్చి పరిజయపడెను. దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. తరువాత వేదము నూర్వ నారాయణశర్మగారు ప్రధానోపన్యాసములుగా నిలబడి హింసనుగూర్చి సామాన్యముగా జెప్పి హింసకు ప్రధానాంగభూత మగు అమృతాని శాత్రుల సంస్కరణకు జరుగు హింసా నిషేధ మును గూర్చి విపులముగా నుపన్యసించిరి. శ్రీశ్రీ మరాఠంప ము లిక్ష్మము అని మేకలు మొదలగు జోరులేని జంతువులను చంపుట కంటే వాటితో సహామైన తామ్ర పాత్రలతోని పాలు, ఫలాదులు అమెకు నివేదన జేయుచున్నదియని చెప్పిరి. తరువాత నీ క్రింది పద్యములను జదివరి.

అ|| బ|| తామరలె నదియును ధరణిబుట్టినికావో
వరగ దమ్మువంటి బ్రదుకుగాదో
జీవి జీవఁ జంపు చెడుగదియేమిరా
నిశ్చయభిరామ వివరణేను.

కల్ల నోరెరిగి తామర చెలియంగ

నేరని జంతువులఁ బులి నెమ్మదిఁ దినువా
క్రూరపు జనులెల్లకు తమ
మరణ కేసుమర జన్మ మహిలో వేమా||

అంతవాద విరమించారు. తరువాత కంచిరాజు కనకా చలముగారు వరసింహదేవ సుందరముగారు తమమఁ దోచినరీతి ని వక్కాణించిరి.

చివరకు అధ్యక్షులు అంత్యోపన్యాసమును ప్రారంభించిరి. ఇవ్వు టి మ న కాలము నకు మేకలు, గోవులు మొదలగు జంతువులను చంపుటయే హింస యని

మీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయమేమన? 1842

649

తంతివిలాసము: "ఉమ్మిడియార్"

మాదుకొణమందు లావాదేవిచేసినవారిలో నూటికినూరుగురు సంతృప్తిజెందిరనుటయే

బంగారు వెండినగలు ఏ రకములో ఏ కొలతయందు కావలసినను సిద్ధముగా నున్నవి. సవరం బంగారుకు సీమ వెండికి పూచీ నిష్పబడును. అక్కరలేవివి వాడను తీసుకొనబడును. ఒకబేరము చేసిన అన్నియు విశదమగును.

ఉమ్మిడిరామయ్య శెట్టిగారుస్వామిశెట్టికంపెని,

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

టెలిఫోన్ నెం. 2802.

పించుచున్నదనియు కొన్నితరములు జరిగినతరువాత మొక్కలను పీకివేయటం, కాకాదులను కొయలు మొదలగునవి కూడ హింసాకార్యములగుగా వరిగజీయకాలము రావచ్చుననియు, జెప్పిరి. ఇకను దేవతలని మనము పూజించుచున్న అమ్మవారులు పూర్వకాలమేదో మహాత్మాత్ములను జేయుటచే వారి బ్రాహ్మణ్యము విగ్రహములను సాపించి పూజలు జరుగుచున్నవి కనుక వారిపూజ విరమణక్రింద పుగలించుటలే యింట్లందరియూ జెప్పిరి మఱియు కాకామోలగు బ్రాహ్మణులు మొదలగువారు గొప్పరీకాయలు కొట్టి నిజవరం జేసినట్లును సం తోషించు దేవత ఇతరులు బోనిచ్చినగాని సంతోషించకపోదు. ఏ జంతువుగాని బాధపెట్టరాదని ప కల్ల మే మనలో లేనట్లయిన ఏ జంతువును మనలను బాధింపదు. అని హింసకూడదని వచించిరి.

అధ్యక్షునకు వందనములతో సభ ముగిసినది.
(ఒక విలేఖరి)

తుంగతంపర అగ్రహారం

జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారిరాక

జూన్, 3:—శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు మాగ్రామమునకు స్వంత పనులపైద నీలగిరినండి నిన్ను చే దముచేసివారు. మిత్రులకొర వారునైనను కమిషనుగురించిన్ని ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల గుఱించిన్ని ముచ్చటించిరి. ఖడ్గరు ఆపశ్య కతగురించి నొక్కిచెప్పవ ఖడ్గరు పుద్యమముందు తుంగతంపర ఎక్కువగా పనిచేసినందులకు ప్రశంసించిరి. గ్రామాభ్యుదయమే దేశాభ్యుదయమనకు ప్రథమ అంజయని నుడిచిరి. వారు కొద్ది దినములు ఇచ్చటనుండురు.

సంసీతపాటకచేరి

భీమవరంకావరములయిన మల్లరాశ్రీ వేదంబరసింహ శాస్త్రిగారు యీనెల 2 ది సాయంత్రం బహుజనాస్థానముగాను శ్రీ. బాంధవముగాను పాడి ఆఖిలజనమును ఆనందాభిసోలలాడించిరి. వారియొక్క స్వోపాధ్యు గాత్రమధుర్యము మిక్కిలి కొనియాడతగియున్నది. పాడులు వార్షిని బహుమానించి వర్తించిరి.

కాలమానము

ఎండగు బహుతీ నరూపముగానన్నది. ఈతాలూకాయందు శంకధారనది ఉడుటకల్ల నీటియెల్లందె మాత్రములేద. అచ్చటచ్చట కొన్నిగృహములు అగ్నిహోత్రునకు ఆహుతిఅయినవి. రెండదినములు కిందట కొలదిగా ఇర్లుచుపడినది.

వివేచించితామణి పుస్తక భాండాగారము

ఈ గ్రంథాయము నుమారు ఆయను సంవత్సరములు క్రిందట స్థాపించబడినది. కారణాంతరముల గ్రంథాలయము కామమాత్రాపన్నమైనది యిటీవల శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారి ప్రోత్సాహమునల్ల ఉద్ధరింపబడినది. ఈప్రాంతములోని శ్రీమంతులను శ్రీయుత శాస్త్రిగారి సాదరులగు ఆక్షేపక శాస్త్రిగారు హింగు ఆంగ్రిదినపత్రికలన్నా ప్య

స్వరాజ్య ఆంగ్లవారపత్రికలన్నా తెప్పించి గ్రంథాలయ మనకు ఉచ్చితముగా ఇచ్చుచున్నారు. అనంతరములలో గ్రంథాలయ భవనమును తమ స్వంతస్థలములో శ్రీ యశైశ్వర శాస్త్రిగారు కట్టించి గ్రంథాలయమునకు పంపించుచునది వాదనము చేసియున్నారు. ఈ ఉద్యమమునకు తోడ్పడిన నాగులకొండ అచ్యుత రామయ్యగారు (ఆగ్యయ్యలు) గుండుగోల వెకటకృష్ణమ్మగారు (ఉపాధ్యక్షులు) నాగలకొండ వెంకటాచలంగారు (కార్యదర్శి) మిక్కిలి ప్రశంసనీయులు.

భిర్గా రహితులసభ

శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారు ఈ మండల ములోనుండు జనములలో ముఖ్యప్రదేశములందు సంచారము చేయుదురని తెలిపిరి. కొలది దినములలోనే భిర్గా రహితుల సభ మాగ్రామమునందు పమావేశమగును. సభకు శ్రీయుత విశ్వనాథ దాసుగారు (యం. యల్. సి.) శ్రీయుత పున్నవ రామలింగం పంతులుగారు, శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడు (యం. యల్. సి.) గార్లకును అసన్ద్ది పభ్యులగు శ్రీయుత వరసాగిరి జోగయ్య పంతులుగారికిని ఆహ్వానములు పంపబడినవి.

(ఒక విలేఖరి)

రతీ మన్యగులవలె దాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును. భాతు వృద్ధి ప్రఖ్యాతిజెందినది. ఒక మోతాదునకే గురి మిచ్చును. అనేకులు పరీక్షించిరి. ఎంత పలుచని వీర్యమునైనను గట్టిపక్కి ప్లవ్వమంగన, మూత్రములోనుపోయెనే తుగ్రసప్తమును నూన్చును. ముసలేసము, నపుంసత్వము వామనాశ్రమ యోగ నము, చక్కని సంసాగ సౌఖ్యము సంతానభాగ్యము ఇచ్చును. రెండు సీసాలమందు కేతవృద్ధులైనను యౌవనులుగ జేయును యౌవనులకు స్త్రీలోలతచే గలగు నీరసము, కాళ్ళు లాగుట బోనడచి మిక్కిలి భాతువువైచిచ్చును. 40 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0, పోస్తేజీవేరు. 8949

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం 1 ఏలూరు.పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ఉచితము ఉచితము ఉచితము.

కొటీశ్వరులు కండు, ప్రతియేడు జనకుమేలప్రజ లయ్యె కాదులగుచున్నార. మీరేల కానూడను.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవత్సరము మియొక్క వ్యాపారాధికృతయొక్క పత్య మునుదెలుపును ప్రశంసఖ్యాతినిబడసినవోర్వతివృద్ధుడు, యావత్సయందు ప్రత్యేక ఘనత సంపాదించినవారు. యావత్సరము మియొక్క వ్యాపారమునుగూర్చి తేవీలు వివరిముతో యెల్లుజనుగునదియు, వస్తుసాహగ్రియొక్క స్వల్ప యాగిరాకీ యెల్లుజునో శాస్త్రయుక్తముగ దెలుపును. ప్రపంచములో ప్రతిచోటను జరుగు వివిధ వ్యాపారములనుగూర్చి వేగం చెల్పును. తగిన చలన బొందుటకు తొండరపమును. పుస్తకలు ధరకుగాను రుగైకొనబడును. ఆలస్యము చేయరాదు. కొన్ని ప్రభులుమాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకుడు:—కవర్ని యల ఫోర్గా స్టూ. 1929. ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యారీసార్లు నువయోగించుచున్నారు.

ఇంగ్లాండునందును-ప్రొగ్గేశములందును సెన్సి దారులు —"స్మిరు కాంబెలుకంపెనీ. తనాలపెట్టె నెం 2058.

గొంబాయి (ఇండియా)

మిస్ మేమో
గ్రంథ ఖండనము

శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము - పందిళ్లపల్లి

యీ గ్రంథాలయ తొలియ వార్షిక కార్యము మహాభక్త విభవ
నామ సం. శ్రేష్ఠ బ 11 లు గురువారం 14-6-1928 నాయం
క్రం 4 గంటల గ్రంథాలయభవనమునందు విజయవాడ నివాస
యను పురపాలక సంఘసభ్యులును దేశసేవార్యులును వ్యవం
సూచికానుబంధము అను బ్రహ్మశ్రీ వేదమూర్తులైన అద్వైత
వేంకట గుర్రాధ రామశేషయ్య గుప్తాచార్యులతో కలిసి
మహాభక్త జనసభను, గనుక యెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థించు.
మొదలు వ్రాటుకూరి వెంకటశ్రీవయ్యగారు.

తెలు తణిలో ఖద్దర్ ప్రచారము

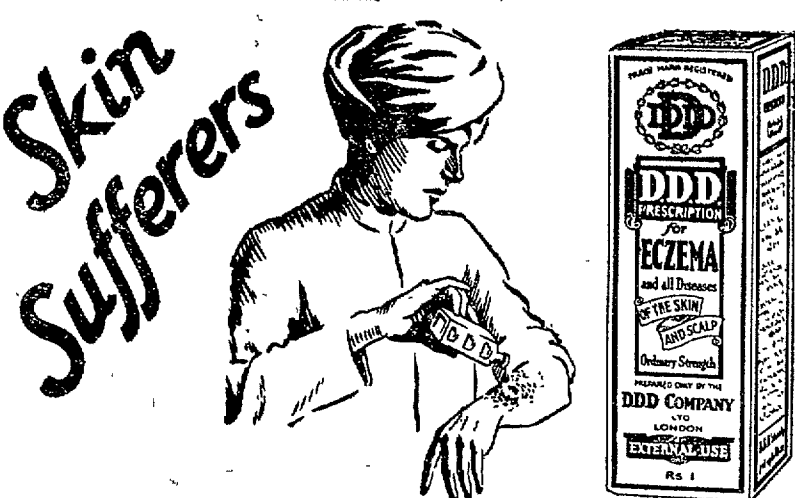
సా.రా.య.న.వ.ముందుండి సంచార ఖద్దర వస్త్ర
లయము 1928 సం. 10 జూలై నానం 8, 9, 10 తారీఖుల
మందు తిరు తణికి వార్తబడును. అన్నింటల ఖద్దర త
లూకా వోర్లు ఉపేనునంగా పదర్శింపబడును. ఖద్దర్ ప్రచార
కుల మూలముగ యింటింటికి వల్ల పల్లెల వంటి ఆచారధరలకు
అమ్మబడును.
సా.రా.య.న.వ.ముందుండి స. వి. రంగశ్రీశ్రీ,
5-6-28. గౌరవ కార్యదర్శి.

కుచినభ ప్రచారము-విలూరు

118 మంది క్రైస్తవులు
హిందూమతము స్వీకరించుట
విలూరు కుచినభ ప్రచారమువారి ప్రచారమువలన గన్నవరము,
యేలూరు, కైకలూరు, తిలవూరు, కామవరపుకోట, రాజమండ్రి
తాలూకాలలో యిదివరకు క్రైస్తవమతమును అవలంబించిన
118 మంది క్రైస్తవులు చరిత్రమను, కోమనకతోలికల్ల
మను, బాప్టిస్టుమను, సాల్వేషనుఆర్యు, మొదలగు క్రైస్త
వమతనీరసములకు చెందినవారు హిందూధర్మము నవం
లించిరి. కుచినభవారు ప్రచారమువలన యింకను అనేకమంది
క్రైస్తవులు హిందూధర్మమును స్వీకరించిన యున్నారని
అంగ్రెజులు యే ప్రాంతమున కుచినభ గౌరవప్రచారకులు
అనుమతిమొదలుపెట్టెను. యేలూరు కుచినభ గౌరవప్రచారకులు
వెల్లకోట కుచినభ గౌరవప్రచారకులు వ్రాసిన వాడను, వారిలో
కలిసి పనిచేయు యితర ప్రచారకులును, ఆయా ప్రాంతములకు
వచ్చి హిందూధర్మమును గురించి ప్రచారము చేయుదురు.
యేలూరు } రాయచూ గంగయ్య,
కుచినభ ప్రచారము } కార్యదర్శి, 5-6-28

కమచుహజనుల కొకవిజ్ఞప్తి

మహాశయాలారా!
మరిచిపట్టామందు క్రైస్తవ విద్యార్థులు గాని కాలేజీ
విద్యార్థులుగాని మూడు 12వ గురు కన్య విద్యార్థులు యేలూరు
విద్య సభ్యులయియున్నారు. అందుమీసామెలు విద్యార్థులు
మూడవది మంది గదికి వామంది వరుసనైనను సరే హై
స్కూలు హాజరునందే విడిచియున్నారు. కన్యవిద్యార్థివసతి
గృహమును విడిచియుగా కళాశాలవిద్యార్థులు మూడవదిమం
డి యున్నారు క్రైస్తవ విద్యార్థులు మూడు 25 మందికై
తేక మేక సభ్యులయియున్నారు. కాని యితరకు కన్య
విద్యార్థివసతిగృహమును ప్రత్యేకకట్టడములేక అద్దెగృహము
లలోనే యున్నది యేలూరు కళాశాల చాలనందున రెం
డింగు అద్దెల తీసికొనవలసివచ్చుచున్నది. విద్యార్థులందుకును
వారియింట్లు రెండు గ్రంథాల దొరుకుటలేదు. కాన వంటకును
కొండకుంటులకు ఒకయిల్లులేకొని తక్కినవారు వసతిగృహ
మునకు నానకై గృహముల దూరముతో అయిదాడవోట్ల
వసించుచు, భోజనమునకు హస్తమునకువచ్చుచు యున్నారు.
ఈ విద్యార్థులు అద్దెలకై నెలకు మూడు నూరు రూపాయల
నెచ్చియున్నారు. అయినను విద్యార్థులకు స్నానాదులకు చాల
యిచ్చుందిగానుండును. ఇన్నికష్టములతోనై విద్యార్థులు చదు
వుకొనుట యెంతోష్టమో మిగిలిన యూహించుకొనుదురు. విద్య
యొక్క యావశ్యకత నెరిగిన మీకు వసతిగృహనిర్మాణ మొక
యావశ్యకమో తెలియును
1928 జూలై 10 ఆగస్టు నెల 28-29 తేదీలందు తెజవాడ
లో జరిగిన అయిదుమూడున సభావ్యవసంసూచ్యములు
క్రియకు నూకై రామశేషయ్య చాదరి వి. వి. యి
గారినికై 1000 రూపాయలను సేవిచ్చియున్నారు. విద్యార్థు
లను విద్యార్థులకు ప్రవేశమునందు నిరవయోగము... నేను
హిందూధర్మమును మరలకన్య ప్రవేశమునందుకంటె యింకొక
కట్టడములేక... నవారు అనవసరముగా కొద్దులకు పోయిపట్టు
... పోయిపట్టు పోయిపట్టు కార్యములలో నిలిచిరి

డి. డి. డి. ఔషధ నిర్ణయము.

డి. డి. డి. ఔషధము, యెచ్చున, పొన్నెముక, పొడికాళ్లు, కళ్ళము, నిక్కాళ్ళ,
తామర, తీటగడి, కురుపులు మొదలగు చర్మవ్యాధులన్నిటికి ఆమూల్యమైన నివారణ. వైమందు
పూతలవల్ల, నూత్నరంగ్రములు పూడుట తప్ప మరెట్టిలాభకారిగాదు. డి. డి. డి. యితర
మందుల మాదిరిగా గట్టిగానుండక బంగారువర్ణము గలిగిన ద్రవముగానుండి, రోమరంగ్రముల
గుండా కీరములోని కింక, అందుందు విషపూరితములైన పురుగుల డబంగొట్టి, చర్మమును
గుద్దముగాను, మెత్తగాను, ఆరోగ్యముగా నుండవట్టినవర్చును. విరోహదేశమును ఘనవైద్య శిఖా
మణులందరు యెచ్చున మొదలగు చర్మవ్యాధులకు డి. డి. డి. నే నిర్ణయించుచుండిరి. డి. డి. డి.
వంటనే ఉపకరణమును గలిగించును, తేమము లేకుండా పూరిగా నయమొనర్చును నేడే దీని
ప్రభావమును పరీక్షింపును.

D. D. D. PRESCRIPTION

ఇది ఎల్లవోట్లను, కెమిస్టు లందరినీ దు. 1. మే. మి. ది. యెచ్చున, పొడికాళ్లు, కళ్ళము, నిక్కాళ్ళ,
తామర, తీటగడి, కురుపులు మొదలగు చర్మవ్యాధులన్నిటికి ఆమూల్యమైన నివారణ. వైమందు
పూతలవల్ల, నూత్నరంగ్రములు పూడుట తప్ప మరెట్టిలాభకారిగాదు. డి. డి. డి. యితర
మందుల మాదిరిగా గట్టిగానుండక బంగారువర్ణము గలిగిన ద్రవముగానుండి, రోమరంగ్రముల
గుండా కీరములోని కింక, అందుందు విషపూరితములైన పురుగుల డబంగొట్టి, చర్మమును
గుద్దముగాను, మెత్తగాను, ఆరోగ్యముగా నుండవట్టినవర్చును. విరోహదేశమును ఘనవైద్య శిఖా
మణులందరు యెచ్చున మొదలగు చర్మవ్యాధులకు డి. డి. డి. నే నిర్ణయించుచుండిరి. డి. డి. డి.
వంటనే ఉపకరణమును గలిగించును, తేమము లేకుండా పూరిగా నయమొనర్చును నేడే దీని
ప్రభావమును పరీక్షింపును.
వల రు 0-12-0.
Stocked by Spencer & Co., Ltd., and W. F. Smith & Co., Kardyl Buildings,
Mount Road, Madras.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరబడ్డ రెటైంపులాభములవల్ల
నూత్ని నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చువర్ధముల
యొక్కవివరములు.
యీ దిగువవారికి ప్రాసికనుగొనుదు.
హిందూదేశములో యిట్టిలాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెంట్ పేపరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.
బ్రాంచి శ్రేణులారి:—సీ. ఎ. మాధవరావ్,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,
117 ఆర్మీయంప్లీట్, మద్రాసు.
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
వార్డెన్ సర్కార్స్, తెజవాడ.

ఇంద్రజాలమహేంద్ర జాలము 1

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తానుము, అంగ్ల ఇంద్ర
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతనైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల
పేక తమాషాలు, విద్యవిద్యలు మనుష్యుని నాయముచేయుట,
మానసికతెలుసు పుట్టించుట, తేమతో సహాధియగుట, కీరము
లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొద
లగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేటికే చేయగలరు. వల రూ. 1.
Mesmerised Talisman పంకవి దీనిధరించిన విశ్వరము;
ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతము నిచ్చును
వని చేపూరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమందిచె
మెచ్చు పొందినది. 688 1-కి రూ 1-కి, 12-కి రూ. 1
5. ఆర్. జనార్దనరావు, 200 గో. (గుంటూరుజిల్లా)

గజ్జికెలము

వల రూ. 1-కి రూ 0-4-0; వి. వి. నాథు. 0-9-0,
ఈ రేఖమును నాయన పూటలం రాచివ దీక్ష, గజ్జికె
లము, లేల మొదలగునవి పరిచియును. రూ. 1 పనిచేయును.
జిమ్మి తొట్టెడ దీక్షి మూలము ముద్రాపాడు.

పొరపొయడబ్బు, ఇతరదుర్వ్యయములతో పోయడబ్బు
ఈదబ్బులయొక్క విశేషముగా నడుచునట్లుచేసి ఒకవోటగుట్ట
లోని లి. మే. ని. ఈ దే. జ. వా. ద. కొ. డ. కం. పే.
పే. ద. గు. ట. కా. గ. ల. ద. ని. వా. యా. నా.
ఈధనముతో మునుకుమవారేకాక, అన్ని కులములలోని
విద్యార్థులను పోయిగా చూపుకొనవచ్చును. ఆమహాభక్త
ధర్మము క్రియకు అవినీన కొండవ్వు వి. వి. వి. ఎ. గా. ర.
తమఅధ్యక్షకార్యమునుండి నడిచిరి. కన్యవారిలో యిం
గ్గి ముచువుచున్న వారు వెయ్యికి యిద్దరున్న, ఇండియన్
క్రైస్తవులలో వెయ్యికి నలుబది మందియును, బ్రాహ్మణు
లలో వెయ్యికి లోబడి లోమగుడు గురుకులము. మొత్తము
జనసంఖ్యలో ఇంగ్లీషు చదివిన కన్యవారు వెయ్యికి అయిదు
గురును, ఇండియన్ క్రైస్తవులు వెయ్యికి యేబదియైదుగురును,
బ్రాహ్మణులు వెయ్యికి నూటలొంబది మందియు కలరు.
ఇట్టికి మనసంఘముందు విద్యార్థులపై యెంతసేపడక యం
దున్నదో మిగిలిన తేలిసియుండును. కాననో మహాజనలారా,
మేల్కొనుడు. విరాళముల సేవగి వసతిగృహముకాదని
మరిచిపట్టా మందు నిర్ణయించు వియద్ధకు ముగ్ధా శిష్యులకు
పూనుకొని విరాళముల ప్రాసించిన నీవని యెంత కులధిముగా
నెరవేరునో మీరే యూహించుకొనుదు. అద్దెయిండ్లలో విద్యార్థు
లెంత కష్టముండుచున్నారో గజుడు. మిగిలిన సాని మన
విద్యార్థులెట్లున్నారో మనవారుండు వసతిగృహమున కేగిరినె
నాకెంతకష్టముండున్నది విశదమగును. ఒకసారి వసతి గృహ
మునకు వచ్చిన విద్యార్థి బంధువు మరల నెన్నడు నవల భుజిం
వడు, వరుండును.
గుంటూరు "కన్యవిద్యార్థి వసతి గృహము" లోబోల్చి
చూచిన బంధు "కన్యవిద్యార్థి వసతి గృహము" అవినీనము
కడ నామధపు దీక్షమునలే నంనును. గుంటూరు వసతి గృహ
మునకు ప్రత్యేక కట్టడమున్నది. కుమారిదనది యకరముల
భూమియున్నది. వల్లవాలండ్రువ తీరములును, పాత్రపామగ్రి
యు సహాయసంఘము వారే యిచ్చెదరు. ఇకబందరు కనతి
గృహమునకన్ననో సహాయ సభ్యమువారు నెలకు వడిరూపా
యలను, పాత్రపామగ్రి ధూ నిర్దురు. నెలకు అద్దెకాని, కంట
వాండ్రితీరములకు గా ని నూటయేబది రూపాయలగుండు
పడిరూపాయల విద్యార్థుల కొంతవరకు సహాయముగనో యూ
హించుకొనుదు. ఈభేదమునకు కారణమేమి? గుంటూరు మం
డలపు కన్యవారు, కృష్ణామండల కన్యవారికన్న ధనవంతులారే
కాదు. వారికి కృష్ణామండల కన్యవారి కన్న విద్యా భిక్ష
మొందు
హిందూశయాలారా! రెండు, రెండు, పూర్వముగా
విద్యార్థుల రక్షింపుడు. విద్యను వృద్ధిబొందింపుడు. లక్ష్యవంట
నంటి సరస్వతిని మరునకుడు. రాజకీయ రంగమునది విద్యా
రంగమును నిరాదరింపకును, రాజకీయ రంగమునకు రాజీ
భాషాయుధ పాటులకు భటులనుకూర్చుడు.
సుంకర సూర్యనారాయణ, వసుకూరు.

చన్నపురి కార్పొరేషను

మాంబళమునకు త్యాగరాజపురముని
నామకరణము జేయుట

కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

చన్నపురి కార్పొరేషను పథ్యముక్కు సాధారణ పథ్య
జేతము నిన్నటి సాయంత్రము దీనిని గోపతిరాజుల సామి
తెట్టిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. శుభము మున్నది
యిద్దరు పథ్యముల పథ్యము హాజరై మాంబళమును "పానగల్లు
పురము"ని నామకరణము జేయుటనుగూర్చియు, అధ్యక్షులు ప
థ్యము ప్రపంగములందు చీటికికాటికి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుపబడుట
మాకులనుగూర్చియు తీవ్రముగా వాదించుటయు జరిగెను.
ఈ సందర్భము కేంద్రములనుగూర్చియు, కార్పొరేషను ఉద్యో
గులకు వేసవికాలమునకు సెలవు తొనగించుటనుగూర్చియు చర్చ
జరిగెను.

వి. చక్రయ్యతెట్టిగారి ఉపపాదనపై వరుసగా రి మాస
ములు కార్పొరేషను పథ్యము హాజరగానందున పథ్యము ర
ద్దుజేయబడిన ఆర్. డబ్లియం. రామగారి పథ్యము పునరర్థ
రింపబడుటకు సభనా రామొందిరి.

ఇండ్లుకాలిన బీదలకు నష్టపరిహారము

చూరై, అంగమ్మకో కోవిలపద్మతెట్టిపరిచేయించు
బీదలయొక్క గుడిసెలు శుభము 100 దహించబడినవియు,
అందుచే నిర్వాహ్యులగు వారికి నష్టపరిహార మొసంగుటకై అన
గా వారు తిరిగి గృహములను నిర్మించుకొనుటకుగాను పరికర
ముల నొసంగుటకు కమిషనరున కధికార మొసంగవలసినదిగ
అధ్యక్షులు నుడివరి.

రు 500 లకు మించకుండ కొంతమొత్తము నీవనికై కమి
షనరుగారివరము జేయవలసినదని శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు ఉపపా
దన గావించిరి.

రు 1000 లకు మించని మొత్తమును ఓసంగవలసినదిగ
నీ. మనిసామినాయుడుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

శాటిదినము చేసిన్ బ్రెడ్డి రైలుస్టేషనువద్దకుడ కొన్ని
గుడిసెలు దహించబడినవి శ్రీ. సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు
తెల్పిరి.

రెండు ప్రదేశములందును గృహనిర్వాహమునకు పరికర
ము లొసంగుటకై శ్రీ. మనిసామినాయుడుగారి ఉపపాదన
కుద కంగీకరింపబడెను.

ఉపసంఘముల జీవితకాలము

కార్పొరేషను పథ్యవారిచే నియమించబడు ఉపసంఘ
ములు నియామకమైన లేదేమిదీ చూడు మాసములలోపుగా
నిజేడికను తయారుజేయనినో అవి రద్దు అగునటుల పథ్యవారు
28-3-27 న తీర్మానము గావించిరి. తైర్మానము ననుసరించి
(1) పత్తా-మాపురియార్లపై జేపి కొ కమిటి (2) పట్టామయ్యపి
సివత్ చట్టసవరణ పథ్యము, (3) స్వదేశీయపుల పథ్యము,
మాద్రాసాయంత్రమును సాపించుట కేర్పరుపబడిన పథ్యము,
(5) పీపిల్సుపాక్కును అభివృద్ధిజేయుటకు నియమించబడిన పం
థ్యము, (6) ఆయవ్యయతెట్టికను పరిశేయపథ్యము, (7) ఉ
ద్యోగుల తగ్గించు సంఘము అను పై సంఘములు రద్దుగా
బడెను.

వి. చక్రయ్య తెట్టిగారి యుపపాదనపై, అంజిలో సరి
అనవదించగ పై సంఘములు తిరిగి పునరర్థరింపబడుట కామొ
దింపబడెను.

వెంకటనారాయణ పార్కు

17 దివిజనులో కమిషనరు దీనిని జి. వెంకటాచారా
యనాయుడుగారికి గల పలుకుబడినిబట్టియు, ఆ దివిజనం
లో తొలును నిర్మించుటకు వారు పాలుబడినందునను అప్పధుజం
కోడ్లనందున్న తొలును వెంకటనారాయణగారికిరి. పిలవ
వలెనని సదరుదివిజనుపాదలు గావించినప్రకారము ఆమొదింప
వలసినదిగ అధ్యక్షులు కథార్పొరేషనరి. చర్చలేకుండనే సభనా
రందులకు సమ్మతించిరి.

త్యాగరాజపురము

"మాంబళము స్త్రీ-ముజయప్రదముగటకు పానగలరానా
గా కొ న ర్చి న సా య ము కా ర గ ము గా
నూం బ ల ము లో ని కొం త భా గ ము
ను, పులియూరులోని మరీకొంకభాగమును కలిపి "పానగలపు
రము"ని నామకరణము జేయవలసినదని కమిషనరుగారు ప్రాస
యించిరి. "పురము" నకు బదులు "నగర" మని మార్పుజేయ
వలసినదిగా డాక్టరు. మల్లయ్యగారు సూచించిరి.

మేము
మీకు
సహాయ
మొనర్చ
గలమా?

మీ భోజనపదార్థము లెప్పుడు జిడ్డుగాను, అనవ్యక్తముగా
నుండకుండునట్లు నర్పుటకు మీరు మేము సలహా చెప్పగలము.
మీ ఆహారమును కోకోజము తోనే వండునట్లు దృఢనిశ్చయము
చేసుకొనుడు. వంటవానిని నేతిని ఉపయోగించకుండునట్లు జ్ఞా
పింపుడు. అది తరచుగా చెడిపోవును. కలవటము చేయబడి యుండును.
కోకోజము తోనే వండునట్లు పట్టుదలతో నుండుడు. ఇండియాలో
దొరకగల కూరగాయలనుండి తయారు కాబడిన నూనెలలో కెల్ల
నిర్మలమైనది. కోకోజము తోనే వండిన, పదార్థములు జిడ్డుగానుండు
టనునది మరపునకు వచ్చును. ఎక్కువమంటమీద వండినప్పటికి,
మండుటగాని పొగపారుటగాని సంభవింపదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు

కోకోజమ్ నే ఉపయోగింపుడు.

Agents:—

2

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,

4149

Post Box No. 40, MADRAS.

శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదన గా తేవించుచు కార్
పొరేషను వారు తమకు; నగరమునకు సంబంధించిన విష
యములను విచారించక ఆచరించి వారికి నిరర్థకముగ గౌరవముల
ను పల్చిపెట్టుటకు కారణమారయ్యెనట మన్నామని పల్పిరి.
ఇట్టి గౌరవమును బొందిటకు పానగలరాజుగారు కార్పొరే
షనుకు కావించిన వేప విషయ ప్రశ్నించిరి. కార్పొరేషను క
మిషనరుగారికి గౌరవమును బడయుటకై వా కొంత కృషి
స లి పి యం డ వచ్చును. విషయ ఆ విష
యము క్షురీతగతని నిర్ణయించబడినది. అందును గూర్చి
తాము ప్రస్తుతమేమియు చెప్పటానుటలేదు. పానగలు రాజు
గా రివ్వటికిని రాచకీయములందు నివగ్గులై ఒకానొక
వక్షమునకు జెందియున్నార. వారికి ప్రతిభుల పక్షవాదు
లెండకో గలరు. నగర పాలక పథ్యమును వారిపేరు చిరస్థా
పీతముగ జేయుట కేమిపేరువు గలదు? మరొక పథ్యమును
దు శ్రీనివాసయ్యంగారి పాక్కు అని నామకరణము జేయ
వలసినదని తాము ఉపపాదించిన సభనా రద్దానికి సమ్మతించు
రా? ఈలోకమును విడిచిపెట్టిన వారినిగాని, లేక రాచకీయ
ములందు ప్రతికక్షులు లేనట్టివారినిగాని సభనాకు యీ విధ
ముగ గౌరవించ వ వచ్చును. ఎక్కడ నో
ఒక చోట యిట్టి వానికంతుండవలెను.
ఒకానొక పక్షమునకు జెందిన రాచకీయ వేర్వేరుల పురపాలక
సంఘ వ్యవహారములందు చొప్పించ మోడరాదు. మాంబళము
ఎడారివెట్టికి పానగలరాజు సచటికల లాగవలెనో ఆకోగ్య
కాళాధికారియును డాక్టరు రాఘవేంద్రరావును కార్పొరేషను
ఉద్యోగమునుండి తొలగించుటలో కార్పొరేషనువారికి పాన
గలు రాజుగారు ఆపకార మొనరించిరి కార్పొరేషను
వారొకప్పుడు తలచియుండిరి, దానినిప్పుడు సభనాకల మును
వలెనో కార్పొరేషనుతో సంబంధము లేనివారి ప్రేక్షకులెట్లు
కంటే నారాయణసామి చెట్టి నగరమని పిలువగూడదా? యని
పల్పిరి.

శ్రీ. టి. పి. మీనాక్షి నుండరెడ్డిగారు "పానగల
నగరము" నుటకు బదులు "త్యాగరాజనగర" మని పిలువవలె
నని సవరణ నుపపాదించుచు మాంబళముస్త్రీ-ముజ ప్రదేశపెట్టు

టకు త్యాగరాజతెట్టిగారే విగుల ప్రయత్నించి, విశేషముగ
తదభివృద్ధికి తోడ్పడినది పల్పిరి.

బహు అహమ్మదాగారు సవరణను బలపరిచిరి.

శ్రీ. బ్రహ్మ సత్యనారాయణగారు సవరణను బలప
రుచు త్యాగరాజతెట్టి నగరమని నామకరణముగావించిన
భ్యులకెవరికిగాని అయిష్టముగ నుండవలదని పల్పిరి.

శ్రీ. రామస్వామిముదలియారగారు మూట్టాడు
పానగలు రాజుగారేమియొనర్చినదిగాని, ఏమిగావించియుండ
నిదివయమై గాని మైమరచి ప్రసంగించుట కేవలము ఆనవన
మనియు, పానగలు రాజుగారు ముద్రియైయుండి యాస్త్రి
మును ప్రదేశపెట్టుటకెట్లు తోడ్పడిరో కమిషనరుగారు ప్రాస
నదానిని ఒట్టియే తెలియుచున్నదనియు పల్పిరి.

షాఫీ మహమ్మదుగారు:—ములబారులెలుబండివిషాదవ
రికరివయమేమి?

అధ్యక్షులు:—దానితో మనకిపుడెట్టి సంబంధమును
లేదు.

శ్రీ. రామస్వామిముదలియారగారింకను మూట్టా
డుచు పానగలు రాజుగారు మాంబళము
స్త్రీ-ముజ ప్రదేశ చాలా కృషి సలిపియుండిరని
యొ పానగలు రాజుగారు తమకై తామిట్టి గౌరవమును కోరి
యొండలేదనియు వారిపుడు ముద్రిపదవినుండి తొలగి వాద
ప్రతివాదములకన్నిటికి దూరమైయున్నారనియు విషయ సవర
ణయొక్క భావముతో తానుంగీకరించుచున్నామనియు తమ
నాయకునిపేరిట పిలువబడుటకు పానగలు రా
విగుల సంకల్పించుననియు పల్పిరి.

పీదప త్యాగరాజనగరమని పిలువవల
కుండరంపెట్టిగా ఉపపాదించిన పునరు అమొ

కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

జేయువారికి వేసవికాలముందు 15 దినములు సెలవులొసంగు
టనుగూర్చినవిషయ మధ్యక్షులు సభనారి కెదుకవంచిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు పై విషయము
గా తేవించుచు కార్పొరేషనుకు పనిజేయువారికి ఈ కలవు

లాసంగిన వెలుపల పనిజేయు ఉద్యోగులను, తమకు కొంత సౌకర్యమును కల్పించెదననియు, కార్మికులను ఉద్యోగులకు సెలవులొసంగు తేద్యులను ముఖ్యమంత్రివరకు, 15 దినములు పరమక కార్యాలయమును ముఖ్యమంత్రివరకు ప్రజాపిత కార్య ములకు భరణముకలుగుననియు, వెలుయుచో పనిజేయు కాల మును మార్చుకొనవచ్చుననియు పత్రిక.

ఉదయము 8 మొదలు 11 గంటలవరకు ఏర్పాటు జేయవచ్చునని ప్రకటించు పత్రిక.

అంతః సరియైన ఉపాధిని పొందెను నగరము దు కార్మికులను కలుపఁ పనిజేయు(ఉద్యోగులు ఎర్రని ఎం దిలో) పొందుటంద, కార్మికులను ముందు పనిచేయువారు కుభ ముగ పంపింపఁగల పనిజేయువారు పత్రిక.

ఈ విషయము సంబంధమున కింతటితో విరమింపబడి నదిని ప్రకటించు పత్రిక.

చెన్నై ప్రభుత్వము పనికొరతములను తనెన్ను లాసంగి విషయమును గూర్చి చర్చించుటలో పట్టణముందలి కొన్ని వస తిగ్నములందు కల మతభేదముల పాటించి కొందరు మతము లను రానిచ్చుట లేదనియు, కావున అట్టివిభేదములను పాటించ వలసినట్లు కార్మికులను వారు నిబంధన గావించవలయునని వి. చక్రవర్తిగారు పత్రిక. కాని అధ్యక్షుల సవరణ ప్రస్తు తము సక్రమమైనదిగాదని నిర్ణయించిరి, పిదప చిత్తునిబంధనలు సభవారిచే ఆమోదించబడెను.

మాంస విక్రయమునుగూర్చి వెనుక నొకమారు కార్మి కులను వారు తీర్మానమును గావించియుండిరి. ఆ తీర్మానము ప్రకారము మార్కెటులందు తప్ప పురపేటలందు మరెవలను గాని మాంస విక్రయమును గావించుట ఆరోగ్యానర్థకమని నిర్ణ యించి యుండిరి. యీ తీర్మానములను మార్కెటు సమీప భాగము తగి డివజలలో నివసించు ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నదని అభ్యర్థులు పత్రిక.

ఈ విషయము (ఆరోగ్య) స్థాయి సంఘ విచారణకంప బడ వలెనని యన్. జి. రంగరామమణిగారు రుపపాదించిరి.

శ్రీ సామి వెంట్రావలం కెట్టిగారు మాట్లాడుచు సిటీ హైమార్కెట్ కి విజిటియందు దస్కతు చేసియున్న అధ్యక్షులే యీ విషయము అభిప్రాయమును వెల్లెచుచుటకు ఆశ్చర్యమును ప్రకటించి విధులందు మాంసమును విక్రయించుటవలన నగరా రోగ్య ము నకు భంగము వాటిల్లునని పత్రిక.

శ్రీ సింగారవేలకెట్టిగారు వైయభిప్రాయముతో నేటికవింపిరి. పిదప ఆరోగ్యస్థాయిసంఘమున కీవిషయము విచారణ కంపబడెను.

శిశుసంరక్షణ కేంద్రములు

ప్రభుత్వము నుదరాను ప్రసూతి, శిశుసంరక్షణసంఘము వారిచే నిర్వహించబడుచుండెడి, పెరంబూరు, పాలయము, ఇంత్రావేలు, మిరాసాపాటాపేటలందున్న శిశుసంరక్షణ కేంద్రములను సదరు సంఘయాజమాన్యమునుండి కార్మికులను వారు తమనిర్వాహకత్వముక్రిందికి తీసుకొని తామె స్వయముగ సదరు సంఘమువలెనే నిర్వహించవలెనని శ్రీ యల్. సి. గురు సామిగారు రుపపాదించిరి. ఈయభిప్రాయమున కధ్యక్షులు ఆమోదమును తెల్పిరి.

నిమ్మ బాతులప్రతినిధియగు గురుసామిగారు ఇందు కగు ధనమునకై ఈ విషయమును సైమునుకవిషయవారివదుట యేల తెలుపుకొనరాదని బహిర అహమ్మదుగారు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షులు:- సభలో కేసభ్యునిపై గూడ నిట్టి యా రోపణలుగానింపబడుట నేనంగీకరింపజాలను. డాక్టరు. ము త్తులక్ష్మిగారిని విషయమై కాన్సిలునుండి తీర్మానమునకు నోటిను నొసంగియున్నాడు.

సభ్యుమార్తిగారు:- ముత్తులక్ష్మిగారే కాన్సిలుగారు. కాన్సిలో లొకసభ్యురాలు.

బహిర అహమ్మదుగారు తమ యాభిప్రాయము నింకను సాగించిరిగాని అధ్యక్షులు మాటిమాటికి అభ్యంతర పెట్టి జూచిరి.

బహిర అహమ్మదుగారు మాట్లాడుచు అధ్యక్షులెట్లు సభ్యులలో తామును సభించుటపై సభ్యులమే యనియు, సభను నిర్వహించుటయే అధ్యక్షుని పనిగాని, ఉపాధ్యక్షులకు ప్రపం గముల కద్దువచ్చుట కాదని పత్రిక.

అధ్యక్షులు:- సభ్యులు చెప్పనివిషయము సరియైనది గానిచో నేను దానిని సవరించవలెను.

బహిర అహమ్మదుగారు:- మీరట్లు చేయరాదు. ఆది కేంద్రము దున్నకము.

శ్రీ. బి. సి. మినాక్షిమందరంపేటగారు మాట్లాడుచు అధ్యక్షులు, సభ్యులను నాటకములోవలె ఎడతెగని సంభాష ణము జరుగుచున్నదనియు, అధ్యక్షులు మాటిమాటికి సభ్యుల ప్రసంగముల కద్దువచ్చు అవారము, మరే యితరసంస్థలందు ము జరుగదు, అట్టి యాచారము గౌరవప్రదమైనది కాదనియు పత్రిక.

అధ్యక్షులు:- మీ నాక్షిమందరంపేటగారిచేత నేను పాఠము జెప్పించుకొనబోవుటలేదు. సభాకార్యక్రమము నెట్లు నిర్వ హించవలెనో నేనెరుంగుదును.

సభలో జరిగెడి గందరగోళము, విపరీతధ్వనివలన చర్చించెడి విషయ మేమో తెలిసికొనుట దుస్సరముగ నున్నదని ఆం జిబోసతిగారు పత్రిక.

శ్రీ సభ్యుమార్తిగారి విషయమును ఆరోగ్య స్థాయి సంఘ విచారణ కంపపలెనని యాభిప్రాయించుచు పట్టణముం దనేకవందల శిశువులు దినమున కొకతూరి స్నానము చేయుట వలన గాక తినుట కొకపూటయైన లిండిలేని దుర్బర దారి ద్రవ్యము వలన మరణించుచున్నారనియు సరియగు విధానము లేనిది యిట్టి ఉపపాదనలతో సభవారికడకు పరుగుడుటవలన ప్రయోజన వినుముతయు లేదని పత్రిక.

సభవారు సభ్యుమార్తిగారి ఉపపాదన నామోదించుచు శిశుసంరక్షణ సంఘమువారు మరెందు మాసములవర కి కేం ద్రములను నిర్వహించుటకై కొంత సౌకర్య మొసంగవలసినదిగ కవిషయముగారి కధికార మొసంగిరి.

పిదప ఒకటిరెండు విషయములు చర్చింపబడిన పిదప సభ ముగిసెను.

స్వాభివృద్ధినియసంఘము, నూజివీడు

పైసంఘముయొక్క పదవవార్షికోత్సవము నూజివీటి పుర మునందీ నెల 10 తేదీన జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరును రా బ్రాధితులు.

(కార్యదర్శి.)

శ్రీపరమహంస నచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి ఆంధ్రదేశయాత్ర

పై యోగీశ్వరులవారు వంగోలు, చీరాల, కేపల్లె, గుంటూరు, నర్సరావుపేట మొదలగు గ్రామములందు ఉపన్యాస ముచేసి 8-8-28 వ తేదీ నచటనుండి వినుకొండకువెళ్లి ఉపన్యాసముచేసి 6-8-28 తేదీ నచటనుండి బయలుదేరి మంగళగిరికివెళ్లి ఉపన్యాసము చేసి అచటనుండి 8-6-28 వ తేదీకుక్ర వారం సాయంత్రం 4 గంటలబంధంలో బయలుదేరి 4 1/2 గంటలకు బెజవాడలో దిగి అరంజిపేటలో నుండు శంకరమఠ మునకు వెళ్లుదురు. వారిని దర్శించువారు నచటనువెళ్లి వచ్చింప వచ్చును.

చిలుకూరు వెంకటగోపాలరావు, వినుకొండ.

చిన్న అన్నలూరు మజిరా కుడుములదిన్నెపాడు, వివాహచట్ట ఖండనము

1928 సంవత్సరం మే నెల 29 తేదీని వివాహక వయో నిర్ణయ బిల్లును ఖండించుటకు మాయూరిలో బహిరంగసభ ఒకటిజరిగెను. భూస్వామియు పంచాయితీకోర్టు మొదలగువారు బ్రహ్మశ్రీ మొదలి రాఘవ్యగారు అగ్రాసాధికత్వము వహించిరి. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి వైకుంఠ బ్రాహ్మణులు విశ్వబ్రాహ్మణులు స్త్రీలును ఆసేకులు సభకు హాజరైరి. బ్రహ్మశ్రీ భారతుల నుబ్బరాయశాస్త్రిగారు హిందూ మత ధర్మములను నిరూపించుచు యీ బిల్లులు సనాతనపథ తులమిద ఆధారపడియుండు వివాహముయొక్క ముఖ్యసూత్రమునే ఖండించుచున్నవనియు అట్లుచేయుట పూర్వచారిత్రాయణులకు విక్రీలి అన్యాయమనియు ఉపన్యసించిరి. అంతట మహారాజశ్రీ కొండ్రాజు వెంకట్రమణయ్యగారు పై సంగతులను ఇంకా కొంతవరకు ప్రజలకు తెలియునట్లు తేటపరచిరి అంతట యొకగ్రీవముగా యీ తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదించ బడెను.

డిల్లీ అసెంబ్లీలోను మద్రాసు కౌన్సిలులోను క్రమముగా కారదాగిరివలన డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారివలన ప్ర వేశ పెట్టబడిన వివాహవయోనిర్ణయ బిల్లులు సనాతన హిందూ ధర్మములకును స్వల్ప ప్రతులకును కేవలము విరుద్ధమనియు విక్రీరియా మహారాజు మొదలగు పరిపాలకులవలన హిందూదేశ జనులకు యవ్యబడిన ప్రతిజ్ఞలకు భంగకరమనియు హిందువులవలన అతివనిత్రముగా నెంచబడుచున్న వివాహ కర్మకు మూలస్థానములను కాబట్టి సదరు బిల్లులను గవర్నెంటువారు త్రోసివేయవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నార.

(ఒకవిలేఖరి.)

హిందూ సిక్కు నాయకుల ప్రకటన

ప్రభుత్వమువారి యశ్రద్ధను తీవ్రముగా ఖండించుట లాహోరు, జామ్శేద్ పూర్, అంబాలాజిల్లా, హావరి తహసీలుకు చెందిన మాలిక్ పూర్ గ్రామమున బక్రీద్ పండుగ నాడు జరిగిన కొట్లాటలను గురించి, లా లా గు ని చంద తారా చంద్, మి కి 24 సిక్కు హిందూనాయకు లొకప్రకటనను గావించినారు. దానిలో ప్రభుత్వమువారు తగుశ్రద్ధను చూపనందుకును, ఇదివరకు వధస్థానములు లేనిచోట కట్టించి, తగాదా పెట్టినందుకును ఖండించు చున్నార.

ప్రకటన

గ్రామములలో పశుపథ కైకబేలాలను నిర్మించుటదరిని మేముతీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. ఇదివరకు కబేలాలలేని గ్రామములలో ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తవాటి నేర్పాటుచేయుటచేత మనమహమ్మదీయసాదరులు తమకు గోవులను చంపుటకు హక్కుగలదని తలచుచున్నారు. క్రొత్తకబేలాలను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నార. హిందువులు అధికముగా నున్న అంబాలా జిల్లాయం డిట్టిపద్ధతివలన చాల ప్రమాదమని, మేము తలచుచున్నాము. బక్రీదునాడు మాలిక్ పురమున గోవులను నిషేధించకపోవుట చాల అవ్యక్తమని మేము తలచుచున్నాము. ఇదివరకు గోవులేని యూరిలో క్రొత్తగా నీయిభావమును ప్రవేశపెట్టియు, హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తీవ్రవిభేదములున్నసంగతి యెరింగియు బక్రీద్ నాడు అల్లరులు జరు గు తుండ నే జాగ్రత్త యు తు చ్చుకొనక పోవుటవలన పండుగనా దింత రక్తపాతము జరిగినది. బక్రీదుకు ముందు హిందువులను మహమ్మదీయులకు తీవ్రవివాదముల సంగతి తెలిసికొని పోలీసువారు 107 సెక్సుక్రింద జామీ నివ్వవలసినదిగా కొందరు హిందువులను కొందరు మహమ్మదీయులను కోరిరి. మహమ్మదీయు లిచ్చిరికాని, హిందువులు నిరాకరించిరి. అందుపై వారు కారాగారమున త్రోయబడిరి. ఇది చాలా మంచిదైన వారు బయట నున్నయెడల చాల ప్రమాదము జరిగియుండెడిది. విధులలో పోవుచున్నవారిని అకస్మాత్తుగా నెదిరించి చంపుట మేము తీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. మహమ్మదీయులు కొందరు హిందువులపై బడిరి. ఒక సిక్కు పోలీసును కూనీచేసిరి. మే మందరము హిందువులను సిక్కులమైనను జాతిమతభేదములవలన మేము దీనిని ప్రకటించుటలేదు. మే విట్టికలహములను జూచి సిగ్గు జెంచున్నాము. అంబాలా జిల్లాలోని హిందూ మహమ్మదీయు సిక్కుప్రజ లీ మతావేళముచే జరిగిన కొట్లాటలను మరచి తమ సహజస్నేహ భావమును పునరుద్ధరించెదరని నమ్ముచున్నాను. (ప్రీ. పి.)

ప్రాద్దుటూరు ము. కోర్టులో

అస్సల్ నెం 1198/1927

వాది:- తిరుమలరెడ్డి, ఆశ్వత్థరెడ్డి.

ప్రతివాదులు:- పన్నుపురెడ్డి, శేషారెడ్డి, చాపురాళ్ల పల్లె, ఆత్మకూరుతాలూకా వగైరా.

ప్రతివాదులు వాదికి 18-12-1924 తేదీన వ్రాయించిన ప్రోనోటుబాబతు బాకీ య 146-12-0 లకు లేబడిన వైదానా 14-8-1928 తేదీన విచారణ కాబడును.

సి. యస్. నరసింహాచార్యులు-వకీలు.

అమితమైన సువాసన

విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీచర్మమునందుగల నల్లవర్ణం టి న్ముద్రతము అట్టనేయుండును.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

నీనీరు ముస్సోలిని-ధండశాశనుడు

[జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు, బి. ఎ.]

అత్యద్భుత ప్రతిభాశాలి

సాధారణ బడియువాఁడాయన రాజ్యాంగమునకు సర్వాధికారి నగుట

1

యూరపులో యుద్ధానంతరమున ముస్సోలినిగా రొక యుగపురుషుడు. ప్రపంచమునందు, జపానునండి, స్వాస్థ్య ప్రాప్తిని పొందెను. ఆతనియందే దృష్టిని బరపెను. పార్లమెంటు పదవిలో గురుకొన్న పాలనము ఆతనికి బొత్తుగ గిట్టెను. దానియందే దాతకి నమ్మకములేదు. అదేయొక కళంకసహిత మగు పాలనమని ఆతని యభిప్రాయము. ముస్సోలినిగారి ప్యాసిజము నేటిదిగాదు. మకియానిలను రాజకీయ చారణునికాల మునుండి వాడుకలోయన్నదే మకియానిలను కయ్యడిచెననమా నము. ఇటలీలో, ప్యాసిజము వలకుబడికి మేరలేదు. కాని ఇటలీ సరిహద్దువాటిపాతేను. యూరపు ప్రభుత్వములలో క్రొత్తగ దానిని ప్రవేశపెట్టిరి. కొంతసేపు వారికి అది ప్రమాదకరము గనుండవచ్చును. లిబరలిజమును రూపొంది నిరంకశపాలన మను ప్యాసిజము ఏర్పరచినది. కమ్యూనిజమును—సమిష్టివా దము—ఉక్కగొందినది. “జనబంధువు” ఈ సంగతులను తెలిసికొనవలెను. విగ్రహారాధన నీయలేదు లేనివాని నెట్టి సాంప్రదాయములు పనికిరావు” అని ముస్సోలినిగారు ప్రక టించిరి.

ముస్సోలిని జననము

ముస్సోలినిగారు జన్మమెత్తినది కన్యకలము కన్యక పుత్రికయందు. ఆతని తండ్రి సారాయయింగడి నంచెను. సంబంధముగల ప్రారంభించెను. పదరాసికవ్యములు ముస్సో లినిగారు పడిరి. ఆధికపరిస్థితులు అనకూలముగ లేవు. తుద కీటులైననేమి యువాధ్యాపకవికి అర్హుల పట్టమును పొందగల్గిరి.

సమిష్టివాది

ముస్సోలినిగారు సోషలిస్టు, అనగా సమిష్టివాది. ఆయన యువనాస్తికి “అవంతి”పత్రికా సంపాదకత్వమును వహించెను. కొంతకాలమైనపిదప తానంతటానే స్వీటజర్మనుకేగి సోష లిజమునకు ఆందోళన సాగించెను. ఉపద్రవకరణని ఆతనిని స్వీట్జర్లందుండి పెడబెట్టిరి. ఇటలీకి తిరిగివచ్చెను. ప్యాసి జ్టు సంఘములో చేరెను. ముస్సోలినిగారికి మతాచార్యులపట్ల విముఖత్వ మెక్కువ. శ్రీమంతుల పాడ కీట్టరు, పెట్టుబడిమీద పన్నును విధించి ధనముగూడదనిరి.

అత్యద్భుత ప్రతిభాశాలి

ముస్సోలినిగారు అత్యద్భుత ప్రతిభాశాలి. అసాధారణ వక్త. నాయకత్వ ముని జన్మయందే యున్నవనిచి. ఆతనికి కార్యక్రమములు అనవని లేనేలేవు. 1922 జూలై 15లో మార్చి మాసమున రోమునై కేగి తన యధికారమును స్థాపించెను. రక్తపాతములేని విప్లవమును పూర్తిగ జరిపెను. ఇటలీలో కడు సమర్థులగు ప్రభుత్వమును నెలకొల్పెను. ఈకాలమున ఆతడు యుగపురుషుడే. నెపోలినును 19 వ శతాబ్ద ప్రారంభమున తాండవమాడినటులే 20 వ శతాబ్దమునందు ముస్సోలిని చారి త్రముతో ప్రతిబింబించుచుండును.

కేరీరమునంది కట్టబడి పనిచేయువారలలో ఇతనినే బేరొననవలెను. ప్రధానాధ్యక్షుడవనినేగాక విదేశాంగ మంత్రి యుద్ధమంత్రి, నాకాదళమంత్రి, వైమానికమంత్రి, దేశీయమం త్రి పదవుల నెలకొనించుచున్నాడు. కార్మిక సేన ను నుంత్రి పంఘమునకు ఆధ్యక్షుడు. ప్యా సిస్టు ప్రేక్షియోనియకలకు పెద్ద ఆతనికిగల కుర్చీమీద గూర్చుండి ఎడట ఏరోజున ఏవిషయముననున్నదో తెలుపు కార్యక్రమమును బెట్టుకొని పెక్కువయముల నుగూర్చి ఆలోచించి చిక్కులను సవరించి తీర్పులను జెప్పచుం డును. సభాకలన, విధానములను పరిశీలించి యుత్తరవులను జేయుచుండును.

అద్భుత జ్ఞాపకశక్తి

ఆతనికి జ్ఞాపకశక్తి యద్భుతము. ఆతని తీర్మాన దోషరా హిత్యములు. రాజ్యాంగసంబంధమున న్యవహారములను పరిష్కరించవలసినపుడు పూర్వోత్తరసందర్భములను తెలుపు కాగిత ములను, నెనుకటి కాగితములను తిరుగజేయునవసరములేదు. ఆ సంగతులన్నియు ఆతనికింటికి గట్టిపట్టుల మనోవిధిని తాండవ మాడుచుండును. “మంచిజ్ఞాపకశక్తి తమన్నపాలించుటసాగు” మని ఆతని యభిప్రాయము. ఏరోజు కారోజు పనిపూర్తిగ పరిష్కారమయి తీరవలెను. మరునాటికి ఒక్కపనియు మిగుల గూడదట. ఆరోజు పని పూర్తియగునరీకి ఆతనిబట్ల పరిశుద్ధము గ నుండవలెను. ఒక్కకాగితముగూడ మిగులగూడదు.

ఆతనియందు అత్యుగ్రహము మూర్తీభవించినది. కాల మును వృథాజేయక ప్రతినిమిషమును మంచిపనిజేయుచుం

డును. ఆతడు పార్లమెంటుచర్యలయందు పాల్గొనను. పార్ల మెంటు ప్రశ్నలు అసాంప్రదాయములనాసన ఆతనికి పడదు.

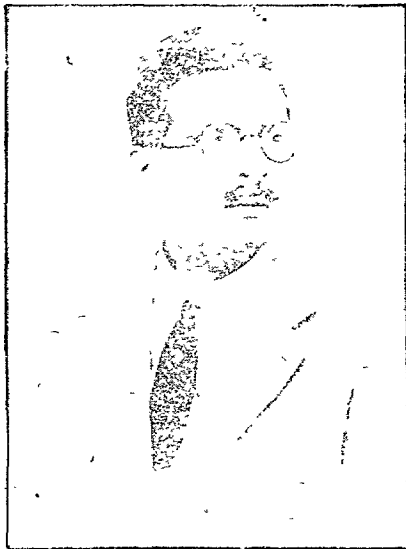
సాంఘికజీవనము

సాంఘికజీవనమున పాల్గొనడు. రాత్రి 8 గంటలు నిశ్చించును. పదేండ్లనుండి ఒక బొట్టు అల్లవోయను గూడ రుచియొచి ఎటుగడు. ఆతడు చుట్టలకు ద్రాగడు మెరడు, మనమును సుప యోగించి పనిచేయువారలకు పాగాకు అల్లవోయగూడదని ఆతని యభిప్రాయము. ఆధికసంఘముల నేర్పరచిరి. మంచి విదేశాంగ విధానము నేర్పరచును వాత్సావ్యతంత్ర్యము నరీకట్టిరి. ప్యాసిస్టుదురుంతయు లన్నిటిని సహించెడివాడు. మ్యాటియొటి హత్య ఇందులకొక దృష్టాంతము. 1928 ఎన్నిక నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టిరి. పార్లమెంటు సభ్యులందరను సమ్మతించిరి. మంత్రివర్గమునకు ఎక్కువ బలమేర్పడుట కీ విధానము నేర్పర చేసెను. ఈ నిబంధనకారము పార్లమెంటులో ఒకేపక్షముం డిను. కొన్నివిమర్శాభిప్రాయములుండెను.

సానిక ప్రభుత్వమును కేంద్రీకరణముజేయుటకు ఆతడు తీవ్రముగ పూనుకొనెను. ఇటలీలో పెద్దపట్టును చిన్నపట్టు మును అన్నిటిని ఆతడు మేజస్ట్రేటుపాలనములో నుంచెను. ఇతని యధికారమునకు అడ్డులేదు. అగ్రగణ్యుడు.

ఆధికపత్రము

ను అతిదైర్ఘ్యముగ సరిబుచ్చెను. జాతీయ ఆధికపత్రాని తులు సీరముగ యుండుటకు ప్రభుత్వమున నిరంతరధికార నర్థమును తగ్గించెను. పరీశ్రమల నన్నిటిని ప్రయత్నము వ్యర్థుల పరము జేసెను. ఒక్క రైల్వేలనుమాత్రము జేయ సాధ్యము గాకండెను. చుంకములను విధించి ఆచారములను జేపరచెను.

జొంతి రామమూర్తిగారు ఐ.సి.ఎస్.

మదరాసు కలక్టరుగ నియమింపబడిరి. ఈ యున్నతపదవికి నియమింపబడిన భారతీయులలో వీరు రెండవవారు.

పన్నులను పెచ్చించెను. ఉత్సాహిదగూడ పన్నును విధించెను. ఆధికపత్రమును సీరపరచిన ప్రతిష్ట ఆతయకు ఆరనిదే.

ప్యాసిస్టు సింహి కేటులు

క్రొత్తగ ప్యాసిస్టు సింహి కేటులను ప్రవేశపెట్టెను. పాసి స్టు ప్రేక్షియోనియములను నిర్బంధపరిష్కారమును ఆమోదించెను. కార్మికసంఘము లన్నిటిని ప్రభుత్వాధికారమునకు గురి చేసిరి.

ప్రభుత్వము

మెక్సికోదేశమునకు ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వమునంటి ప్రభుత్వమును ముస్సోలినిగారు ఇటలీలో ప్రవేశపెట్టిరి.

ముస్సోలిని పశుబలము

ఆతడు పశుబలముపై ఆధారపడువాడు. ఆ విశ్వాసము ప్యాసిజముకు ముప్పు జేగలదు

సంతాననిరోధము

అన్న ఆతని కెంతమాత్రము కిట్టదు. అట్టి సాధనములను ఆవలంబించువారిని నిర్మోగమాటుముగ శిక్షించెద నని ప్రక టించెను.

కుటుంబజీవనరహస్యము

బెనిటో ముస్సోలినిగారి పేక అందరకును తెలియును. ఆతనినే అందరకు ఎటుగడుదు. ఆతని సతీమణి దూషారాబె లీ. ఆమె సంగతి ఏమియు పక్షలకు తెలియనే తెలియదు. వ్య క్తిరూపముగూడ ఇట్లు నిర్వచించుటకైన జూచియెటుగడు. పరియన్న సింహస్యము. గజగజలాడుచుండును. ఉదయ ము మొదలు సాయంత్రము ఆరగంటలవరకు ఈమెపని కిట్లకు విద్యజెప్పి వారిని సంకషింపజూపటయే. ఆమె గల్లరాజాగారి

వలెనే ముస్సోలినిగారుగూడ కచేరీపనియందే నిమగ్నుడగును. భార్యకలంపేలేదు. ఆతని ఇల్లలు సాయంత్రము ఆరగంట లైనపిదప రోములోయన్న భర్తను లింబుటకు అనజ్ఞను బడసి తెలిసోయనో కిలందరకును నురక్షితముగ నన్నారని ప్రాణముల నరచేలిలో బెట్టుకొని దెలుప సాహసించును. ఈ లోపుగ ఆతనికి కిలలేమెనదీ తెలియనే తెలియదు. తెలిసికొనడు. ఎప్పుడు స్వయముగ జూచికొనెదరో సంగతిసం దర్భము లన్నిటిని ముఖ్యముగ ఎన్నడు మాట్లాడుకొనెదరో అప్పటికే రక్తే ఎరక. భార్య యొకచోట, భర్తొకచోట నుం దురు.

రోములో అయిదుసంవత్సరములు ఏకచ్ఛత్రాధిపత్య ముగ ఆధికారములోయన్నను ఒక్కవాడైన అధికారీత్యా గాని, అనధికారీత్యాగాని భార్యభర్తల నిరవధత కలిసి యుండుట ఎరుగరు. సదా, ఆమె మెలూనలోనే యుండును. ఇతడు రోములో యుండును. ఎంతమందిరాజులు, మంత్రిలు, రాయబారులు ఎన్ని దేశములనుండివచ్చి తన్ను జూచినను సరే, వైమానికము, పరిశ్రామికములు, పరిశోధకులు, రాజులు జూడవచ్చినను భార్యను వారి కెరుకబరచుటగాని తనతోయం చుకొని గౌరవించుటగాని ఎన్నడును జరిగినది లేదు. అంతటి గొప్పవానిని జేబట్టి నామె భర్తను జరుగు గౌరవము, మర్యాద లుం దెప్పడును పాల్గొనలేదు. కష్టపయియునుగూడ ఆతడు భార్యను కగ్రరబెట్టుకొని వాపోవుటగూడ లేదు. అట్టి సంగతిని జూచిన ఏమనవచ్చును? ఆమెకను భార్యలవలె అన్నివ్యవహార ములందు చొరబడి కతూహలమును జూపుటగాని, కృతనిశ్చ యమును, ధీరసంకల్పమును ఆంగ్లేయ భార్యులగాని పర్యయను దామే నిర్వహించి నడిపించు ప్రేమిభార్యలు నంటివారు ఇటలీభార్యలుగారిని ఒకరు వ్యాభ్యాస మొనర్చుచున్నారు. ఇటలీస్త్రీలు తమ శిరోజులను కత్తిరించుకొనెదరగాని అంత పొట్టిగా కత్తిరించుకొనరు. అయినప్పటికిని మానవతలగు ఇటలీ స్త్రీలు సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న నల్ల స్వాటిను గడ్డనే దుస్తుల కుపయోగించెదరు.

ముస్సోలినిభార్య పుట్టుక

ముస్సోలినిభార్య భర్తవలెనే ఉన్నతసంజాత గారు. సాధారణ బీదకుటుంబములో పుట్టిరి. ఈకావ్యపు ఇటలీలో పార్లమెంటు ప్రెహియో గ్రామములో ఆమె జన్మమెత్తెను. రాతి గుడిసెలో బుట్టిన రైతుబిడ్డ ఆమె తండ్రి నీనారు జోలీ రైతుగ గ్యుయిడో అగోష్ఠినిగాడు. యావనముదే ఆతడు అస్త విండుటచేతల్లమీదనే కుటుంభభారము పడెను. ఆతనిభార్య పేరు అన్నా. కాయకష్టముచేసి జీవనమును గడుపుచుండెను. మృన ముస్సోలిని భార్య తండ్రి పోజ్జిపు నరీకి ఆడ్డాలలో ని బిడ్డ. అట్టి బిడ్డ తప్పటడుగులు వేసి నడచుటకు ప్రారంభించిన చాడిగ వశువులకు మేలబెట్టి పోషించుటలో తల్లికితోడ్పడుచుండెను. చిన్నదగు ఆ గుడిసెను తుడిచి శుభ్రము జేయుచుండెడిది. అయినప ఏట నే నెల్లమీద బిందెత్తుకొని నెలకునేగి నీరు దెచ్చుచుండెను. ఆరవఏటబడికేసుటకు ప్రారంభించెను. 8 వ ఏటివరకు విద్య నభ్యసించెను. 8 ఏండ్లు వచ్చెనో లేనో ఆమె కాలమోషమాడ్చు న్ను భాగ్యమునుబోంది ఎరుగదు. నూర్వోదయముఅదిగ నూర్యా స్తమయమువరకు పాలమునకుబోయి విత్తనములనుజల్లుట, ఊడ్చిం చుట, పంటనుకోయుటతోనే ఆమెకుపరిపూర్ణముండెను. ఈమె పాలము అపినెను కొండలోయందెను అవట గొట్టెలమందకు ఆలమందను గామకొనుచు తోటలో పండిన నువ్వులకు నెల్లి మీదబెట్టుకొని కాలికి చెప్పులగూడ లేకుండు ఇంటికి బోవు ముండెడిది. ఆమె దుర్బలురాజుగాని బలవాలిగాదు. అయినప్ప టికిని సింహులనినలె పని చేయుచుండెను. తన భర్త రాజ్యాంగ చక్రమును అనగ్రగణ్యముగ ద్రిష్టమన్నను చిన్ననాటి పక్షపాతి జ్ఞాపకము చేసికొనచు భర్త నెలపు గైకొని పాలముకు బోయి చిన్న నాడు జే నీ స ప ని ని జే యు చు ం డె డి ది; ప్రాతే న్నే పొక్కులను జూచుచుండెను.

భార్యయిన రివిసి కుటుంబములో కొన్ని నెలలు మా త్రము ఇంట్లో పరిచారికగ నండెను. తక్కినకాలమునకు పాల ముపనిలోనే గడుపుచుండెను. ఇరుగుపొరుగువారి కామెయం దు పంపప్రాణములు. అందరికిరి తలలో నాలిక. కేరీరమును కష్ట బెట్టి పనిచేయునదను ప్రతిని గడించెను. ఆరోగ్యమైన చాలి కగా యుండెను. ఆచిన్ననాటి చర్య నెరిగినవారీమె ఇంత వైభవముతో వర్ణించని ఎన్నడును తలంపలేదట.

ఆమెభర్తగూడ ఆమెపుట్టిన గ్రామములోనే పుట్టెను. ముస్సోలినిగారి తండ్రి పాతకాలోపాధ్యాయుడు. కమ్యూనిజుని గూడ జేయుచుండెను. భర్తకు భార్యకు 7 సంవత్సరములు లేదా. భర్త 7 డేండ్లు పెద్ద అల్లుడామెను ఆతడు చూచి ఎటు గడు. కొన్ని సంవత్సరములైనపిదప కలిసికొనిరి. వారిద్దరును ఒకభావను మాట్లాడుటను వాదభయుల మెత్తులను ఒకే యగుటయు ఆతడు గుర్తించెను. అప్పుడే మన సోషలిస్టు అసాం కారముగల ముస్సోలిని చేబట్టుటకు అంగశాములు రెండవో వైబడి పలాములు జేయుచున్నార. కాని వారందరికంటె ఈ మెయే అన్నుల విన్ను. ఆతనికి నచ్చెను.

1905 లో ఆరవ తండ్రి పార్టీ ఉద్ధరించు ఒక సారా యిత్రముగా వేటి వంటపూట గూడ తేయమండెను. ఆరవ తో ముస్సోలినీ ఆత్రుతను ఆమె భర్త పోయినపిదప వంటపని తేయమండెను. కాని గడులూ ద్వవలనీ యుండెను. తిన్నపల్లె ములు పాత్రలను కుట్రచేయవలసి యుండెను. ఈపని నిమిత్త మామెత్తి కూతురి, ముస్సోలినీ భార్యను ఏర్పాటుచేసెను. ఆపటి కామెను పెండ్లికాల్చెను.

ఈ సమయమునకే మననూత్రధాతడును, భావనాతడును ముస్సోలినీగారు స్వీట్జర్లందుండి వెడలగట్టబడి యిట తేరెను. ఆపటి కాలని యెన్ను 24 సంవత్సరములు. రాబెల్, భార్యకు, 17 సంవత్సరములు. భార్య భర్తల కేడెంట్లు వారయిన పైనే తేప్పిలిమిగదా! పెక్కుమాసములు ఆసారాయ యంగడిలోనే తండ్రివద్దనే విరయవినయతతో మెలగుచుండెను. ఆపటి వైఖరిని జూచినవా రెరుకలు పింఛాగర్లను తేయవని యెన్ను దనుకొనలేదు. వికార చేర్చుచేయమండెను. దొర్లనయ్యగ ప్రవర్తించుచుండెను. ప్రతివిషయమును నిరసించెడివాడు. స్వాతంత్ర్యయుగం సమస్తివాది. ఇతరులను నడిపియటలో ఉపద్రవకరమగు క్షేత్రమునది ఇచ్చటనే ఆరవ రాజకీయములందు జూరమును గడించుచుండెను. వాదనలను సుపుచుండెడివాడు. గంభీర శాస్త్రసమల నిచ్చుచుండును నిష్కల గ్రక్కట్లు అధ్యుత దోండగ యుపన్యాస ప్రవాహములను కల్పింపియుండుటల తేయమండెను. హోటెలుకు వచ్చిన వారికి వడ్డన సుపుచు మన నూత్రధాతీయగు రాబెల్, ముస్సోలినీ భార్య ఆయుప శ్యాసములను చర్చలను క్రేరగ, ఆసక్తితో విడుచుండెను. ఆరవ భర్తగతేసికొను వాంఛను ప్రారంభించెను. కాని ఎలదని ఎండకో హెచ్చించుచుండెడి. ముస్సోలినీగారి తండ్రి యజమాని యధికారముతో తన తనయుని యుపన్యాసములను వివరాదనెను కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. ప్రేమాంకక వాయెను. తుద కదిముదిరి పెండ్లిగ వరిగమించెను.

ఆ మరపటి సంవత్సరమే ముస్సోలినీ ఆస్త్రియాకేగెను. అచటనుండి మరల ఆరవని బంపిచేసిరి. పోర్ట్ గ్రామమునకు తేరుకొని రాబెల్ చేరితేరెను. 1908 సంవత్సరమున వైలనుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కా సంపాదకుడుగా పోయెను. సోషలిస్టు-సమస్తివాదము సిద్ధాంతములను బోధించుట కాపత్రికను స్థాపించిరి. ఇచట పదేండ్లపాటు భార్యభర్తలు తమ కూతురుతో కాపుర ముండెరి. ఈ పదేండ్లలో ఆరవ జీవితమును ఎన్నియో కష్టములు ప్రాప్తించెను. ఈ పదేండ్లలో ముస్సోలినీ రెండు పర్యాయములు వెలసాలకేగెను. 1922 వరకు ఆరవ కలుంబు ము చిక్కులలోనే యుండెను. ఆపురాతని ఆరవవైద్యకేరం చేసెను. ముస్సోలినీగారు తమ లావు దర్పమును ఇటలో నునిగ ముగ ఏర్పరచిరి. తోడుపై దండెత్తి అచటనే యుండిపోయెను. నాటినుండి నేటివరకీ భార్య ఒకచోట, తానొకచోట యున్నారని మొదలుకే దెలిసిరి.

భర్త ఆఖండసామ్రాజ్యవైభవముతో దిగంత విశ్రాంతముగు కీర్తితో విరాజిల్లుచుండ, రాజులకు హితవినగుచు, మంత్రుల నేర్పాలుచేయుచుండ, మైలానులో ఆరవభార్య, ఉత్తమ ఇల్లాయి నిరాదంబరముగ ఒకసాధారణగదిలో కాలముగడుపుచుండెను.

ఆమెదగ్గర ఒకరో ఇద్దరో తప్ప ఎక్కువమంది బంధువులు లేరు. వారితోనే కాలముగడుపుచుండెను. వారితోనే గృహకృత్యములను జగజ్జంత్రివలె న్యాయముగ నిర్వహించుచుండెను. తానే పిల్లలను వెంటబెట్టుకొని ప్రతిదినము పాఠశాలకు గొంపోయి ఇంటికి దీనుకువచ్చుచుండెను. ఆమె ఇద్దరికొడుకులు ఉద్దండులు. తండ్రి లింగముమ్రొంగువాడయిన, పిల్లలు ఇద్దరును గుడ్డిమ్రొంగెడివారుగ నుండిరి. ఇరుగుపొరుగువారితో గిల్లికజ్జ చేచ్చుచుండురు. తండ్రి ఎప్పుడైన న్యాయకాలము ఇంటికి వచ్చునపుడు పిల్లలను మునలించుటకు బదులు ప్రోత్సహించుచుండెను.

10 ఏండ్లపాటు వారు తమ కూతురుతో మైలానులో కాపురముండెరిన పైనే దెలిసింది. ఆకూతురే నేడు మగ్గలయి ప్రాధగ వెరిగెను. ఆమె పూర్తిగ తండ్రిపోలిక. తండ్రి గుణములకు "పుణికి పుచ్చుకొనెను" ఆమెను ప్లాకటియను మతపోధకుల పాఠశాలకు బంపిరిగాని ఆమె అచటకు పోని నిరాకరించెను. బడికిపోవుట కిష్టము లేదు, ప్రపంచమును జూడవలెనని యున్నదని ఇటీవల దెలిసెను. తండ్రి అందుల కంగీకరించెను. పులికడ పున చలిచిను పుట్టువా?

తండ్రికిరిగిన పిల్ల లేలుట్టిరి. అట్టి, పిల్లలను బెట్టుకొని ఆమె తీరిక లేకుండ జీవయాత్రను గడుపుచుండెను. ఇటలో ముస్సోలినీకి రాజకీయగతమును జూపిన సంవత్సరమున ఆరవ సతీమణి రాబెల్ "జోనా"విడుదలు నిచ్చి ఆమెకు దాబుర్యములతో అధికారమును వెలాయించు చలంపేచేరు. ఆమె భర్త అధికారపదవినిగూడ లక్ష్యముచేయక ప్రతియింటికి పోయి స్నేహముగ మాట్లాడెడిదే ఎట్టియభ్యంతర ముండెడిదిగాదు. ఆమె, నేటివరకీగూడ, నిండు జన్మని అనియే జెప్పనగు పూర్తిగ 40 సంవత్సరములగూడ నిండలేదు. ఆరవ జీవమును విగ్రహము. బలాధ్యురాలు. బహు ముటుకెనది. లోకములో ప్రసిద్ధిగాంచిన స్త్రీలు ఎందరితోనో ఆరవకి పరిచయము న్నదట. ఆరవకి భార్యకదాయెను. కాని ఆరవకి ప్రమాదము ఎచ్చినపుడు, భార్యదగ్గరకు తేభమును మరచి సౌఖ్యముబడయుటకు, ఆమెతో కష్టమును కెప్పుకొనటకు, గత నవంబరుగో నోలోకాలో, ఆరవ ప్రాణము దీయవలెనపుడు భార్యకడకేగి ఆకష్టమును మరచిపోయెనట. వీరిచరిత్ర జూడ అపూర్వముగదోచుచున్నది. ఆరవేండ్లు ఏమిచరిచినదో గాని తక్కిన కాలములయందు భర్తతోనే విద్య కర్మనింపిన దామె. తనభర్త ఏమిచేయుచున్నదో ఆమె దెలిసికొను క్షేత్రగలదు. నిశ్చయముగ ఆరవ చిత్తప్రస్థితికమెకు దెలియును.

ముస్సోలినీ తండ్రియే ఆమెతో కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఇట్లు కెప్పెను—ఆయువకునితో నీవెట్టి ప్రేమయమును బెట్టుకొనకుము ఆరవయందు నీమనసుకునిల్చుకుము. ఆరవని భర్తగ బడయగోరుటకంటె కైలాశ్రీదమిడి మరణించుట మంచిది. నా తనయుని పెండ్లి చేసికొంటి నేనీ నీకు సౌఖ్యము నున్న. మన క్యాంథి అనలే పూజ్యము! ఈ పలకనిచ్చిన అనతికాలములోనే ఆమె ముస్సోలినీగారిని పెండ్లియాడెను.

"అభినవసావితరీయను" అనదగు ముస్సోలినీ చండకాస నడు ఈతని యూహలు అపూర్వములు. వ్యక్తపోలికలము లు. వ్యక్తిత్వము ప్రతివిషయమున మూర్ఖిభవించి ప్రతిబింబించుచుండును. ఆకసమునలెను విమానములతో బరపి కూర్చుని కనుపించుకుండ తేయు సంకల్పముగలవాడు. బహిష్కరమును భరణమును రాజ్యములకు ముస్సోలినీపేరున్న సింహావస్థము. తనకెవరను ఎదురాడగూడదనువాడు. క్రొత్తగ ఈతడు ఇటలీ ఎన్నికల సంఘరణ చట్టమును ప్రవేశపెట్టెను. పార్లమెంటు సభ్యులకు ప్రజలు ఎన్నుకొను పద్ధతిలేకుండోపార్లమెంటు సభ వారెన్నుకొనవలెనట. ఇయ్యది ఆహ్వానిక సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న రాజ్యాంగవిధానమునకు భిన్నమని ప్రాతమంత్రి యగు గియోలాటిగారు దెబ్బపడినదో 100 సంవత్సరములక్రిందట తయారజేసిన రాజ్యాంగ విధానము నేటి వరసితులకు సరిపోదని ముస్సోలినీగారు దెలిపిరి. దీని వలన ఇటలీ రాజనకుమ, ముస్సోలినీగారిని సంఘర్షణ మేర్పడినది. ఈ ఎన్నికలట్ట 6 న రద్దయిన తేయవలెను. లేదా. ఇటలీరాజు, రాజ్యపరిత్యాగము తేయవలసియున్నది. ఇటలీరాజు ముస్సోలీ నెదుర్కొనకాల దెబ్బపడువాడు. అదే నిజమగునో ఆరవ రాజ్యమును పరిత్యజించుట కిచ్చును. దానితో ప్యాసిజముగూడ అంతరించి తీరెను. రిపబ్లిక్ ప్రభుత్వ మేర్పడునేమో యనుకొనుచున్నాడు.

ఇత దేహార్పణ ప్రవేశపెట్టినను అని సంపలనము కలగజేయును. రాజ్యముం దంతటను రి సంవత్సరములు మొదల 18 సంవత్సరములకు బాబులందరను సైకి క్షేత్రమును బొందునటుల చేసెను. ఆక్రమక విప్రుడు మూడులక్షల బాబుల క్షేత్రమును బడయచున్నాడు.

ముస్సోలినీగారి రాజగాయన్నటు అన్నది ఇటలీ రాజు నేటివరకాయకాలముగ నున్నాడు. నాజెములమీద గూడ ముస్సోలీ ముద్రనేయింప కల్గియుంది రాజుకు దెలిపి ఆయన యభిప్రాయమునకు గతన పట్టియగు యువం జతో ఆలోచించి చేయవలెనని రాజుకెప్పెను యువ రాజనకుమ ఇతనికిని బొత్తుగబడెను. ఈతని నిరంకుశభర్య ఆరవకి కిట్టు ఆక్రమకముచేతనే యువరాజు తన రాజమరితితో ఆలోచించి ఒకనా దా ముస్సోలినీగారిని చక్రవర్తి రమ్మని పరిభవించిరి. దానివలన ముస్సోలినీగారితో యువరాజు రాజమరితి కడకులతో బూబుమును జూత ముస్సోలీ కత్తుల మన ఇటలీరాజు యిటలీ ఖడ్గము సగమునిరిగి గ్రుచ్చుకొని పోయెను. లోకల కనచులేకన్న నాడే ముస్సోలినీ యువం తము ముగిసియుండెడిదే. కాని గడ్డముమీద భుజములమీద గాయములు లేగలేను. ప్రాణములనైన అర్పించుచుగాని తన మాటకు అడ్డురాగూడదనును.

ముస్సోలినీ ఎన్నడును తప్పకతేయడను నూత్రమును ప్రకటించెను. ఆరవేమి కెప్పెనను ఏమి తేసినను సమంజసముగనే యుండునట. ఆప్రకారమే అందరను అనవరింపవలయుననుచున్నాడు. చిస్సాక్రమ మిందిపోయినాడు. కాపురములమీద ఇతడుగూడ మరల తోడును (ఇటలీరాజ్యము) సామ్రాజ్యముగ నేర్పాటుచేయ సంకల్పించుకొన్నాడు. ఎటుల పరిగమించునో కాలమే చెబువలెనట.

తనరాజ్యమున ప్రజలు ఎవరను వారివారిపిల్లలకు కమ్యూనిస్టులకేర్పనుగాని విప్లవకాయకలకేర్పనుగాని బెట్టురాని నికాసిచెను. ముస్సోలినీగారి దివంతయు విశ్వామిత్ర స్పృహయన వచ్చును. ఇతనికాసనములు అన్వలంఘనీయములు. ప్రజలకు ఇతడు కంటకడుగుయన్నాడు. తివరగండము తేయేండ్లాయున్న ప్నటుల ఇతనికి ప్రతినివము గండమే ప్రాణములను అరచేలో బెట్టుకొని పోవుచుండును. మొన్న కైలంజగ్గర ప్రయోగించిన బాబుతో ఇది నాలవసారి ఆరవ ప్రాణమును దీయవలెనట. ఇతరులు తనకు అడ్డురాగూడదని నిర్మాణ మోటుకుగ దెబ్బపడుచు. ఎంతటి నిబ్బరము లేకున్న తమ రాజ్యాంగ తగవులలో జాలి సమితి జోక్యము కలగజేసికొని సహించనియు ప్రాణములతో బతుకుబడని ఎలుగెత్తి చాటినాడు. రాజ్యాంగమునకు మరల మనకు సంబంధమున్న పిలువదని దెలిపి పోవుతో మరల సంరంభమును బెంచుచున్నాడు. రాజ్యాంగములో పోపు ఎంతమాత్రము జోక్యముకలగజేసికొనరాదని ఖండితముగ దెలిసెను. పూర్వము ఇటలీలో 16-14 వ కేతాబులవాడు జరిగిన సంరంభము గల్గుకేయో యి భయ మగుచున్నది.

ప్యాసిజమును చేదించ వెవరితరము గాదనుచున్నాడు.

ఉష్ణముతగ్గుటకు అన్నరన సంజీవిని (తరవాణి) యను అమూల్యహారము

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరవారు జీవ బ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారామృతమును వ్రాసిన పద్ధతి. రాత్రి నీళ్లు బాగుగా మరిగించి బాగుగా చల్లారనియ్యవలెను. రాత్రి అన్నము వార్చగా వచ్చిన గంజిని ఒకగిన్నెలో పోసి బాగుగా చల్లారనియ్యవలెను. గంజి బాగుగా చల్లారిన పిమ్మట దానిపైని తొరకట్టును. అతొరకను తీసివేయవలెను. ఒక కండలో తేలగంజి ఒక గ్లాసుకు తేసినచో మరిగించి చల్లార్చిన వేడినీళ్లు రెండుగ్లాసులవంతున కావలసిన గంజినీళ్లను తేయవలెను. ఎంత అన్నము కావలెనో అంత అన్నము నపుడే దానిలోతేసి మూతపెట్టవలెను. తెల్లవారితేది స్నానసంధ్యా దులనచేసి ఒకగిన్నెలో కావలసిన సంత అన్నము పెట్టుకొని అది మునిగి దానిపైని ఒక అంగుళము నీరుండునట్లు ఆకుండలోని తరవాణి నీరు తే పోయవలెను. దానిలో కొంచెము ఉప్పును కలిపి అన్నమును తిని ఆ నీళ్లన్నయు త్రాగవలెను. నియ్యకాయ ఊరిగాయ నంజాకొనవచ్చును. కావలసినచో ఒక నిమ్మపండు రసమును పుల్లగా నుండుటకు పిడచుచ్చును. అన్ని కాలములలోను దీనిని తినవచ్చును. బాగుగా ఝాఢించి విరచనమగును. మలబద్ధము పోవును. ఉష్ణము తగ్గిపోవును. యావజ్జీవమును యిటుల చేయదగును. అధిమము ఆకునెలలైన విడువకుండ నిలుల చేయవలెను. ఆ అన్నమును తరవాణి నీరును తప్ప అపూట అనగా ఉదయమున దీనిలో పెరుగు మజ్జిగ కూర పచ్చడి చున్ననవనిని కలంపుకొని తినకూడదు. (వాడుననే దీనిని తిని తరవాణి మధ్యాహ్నము రాత్రి మామూలుభోజనము చేయవచ్చును. ఇటుల తిను యన్నచో యే వ్యాధియును రాదు. ఇది యొక గొప్ప యోగ ధముని తెలుసుకొనవలెను. తరవాణి అన్నమును తిన నారంభించినచో పై వివరించిన కాఫీత్రాగ నవసరములేదు. తరవాణి అన్నమును తిననివారికి రెండేండ్ల పద్ధతిని యీ కాఫీనైన త్రాగుట మంచిది.

వేదురుమాడి శేషగిరిరావు

కలకత్తా మునిసిపలు ఎన్నికలు

శరతుచంద్ర బోసుగారు ఎన్నుకోబడుట కలకత్తా, జూన్ 5:—కలకత్తా కార్యవేషము జర వార్డు ప్రతినిధియగు నుతుమరల మోరిగారి సోనము భారత్య గుట్టచే మొన్నటి దినము ఎన్నికలు జరిగెను. వికారవాడులవత్తు మున భట్టాచారిగారు స్వతంత్ర పక్షమువారి తరపున ప్తి. దెన ర్తిగాడు పోటీచేసిరి. పూర్వార్థ పల్లిపింగు కర్తవెని ముసేజింగు దైరెక్కరును, నుబానుచంద్రబోసుగారి తమ్ముడను ఆరు శరత్ చంద్ర బోసుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ పోటీచేసెను. బోసు గారికి 827 వోట్లు, భట్టాచారిగారికి 128 వోట్లు, దెనర్తిగారికి 50 వోట్లు వచ్చినవి. బోసుగారు ఎన్నుకోబడిరి. ఈ ఎన్నిక విషయమై నగరమునందంతయు ఉత్సాహము ప్రబలియుండెను.

(అ. తె.)
బొంబాయి, జూన్ 5:—పిల్కొత్రి లాంకి మానేజింగు దైరెక్కరు డాక్టరు ప్రభాకర సదాశివ పిల్కొత్తెగలు బాంకి సోమ్యునందు రి లక్షలు అపహరించినను నేరము పై నిర్బంధింపబడిరి. కెండులక్షల రూపులను బామినుపై విడుదలచేయబడిరి.
(అ. తె.)

మదరాసువార్తలు

బహిరంగ సభ.—మద్రాసు మహాజనసభ, కాంగ్రెసు సంఘముల యజమాన్యమున 7-6-28 లేడి, గురువారం సాయంకాలం 6 గంటలకు గోకలేజులవద్ద నోక బహిరంగ సభ జరుగును. అందు శ్రీయత. సత్యమూర్తిగారు “స్వరాజ్యము భారత సంపాదములు” గూర్చి యుపన్యసింతురు. సి. ఎస్. గోవిందరాజు మొదలగువారు రన్యత్వ వహింతురు.

పెరంబూరు బారక్కువద్ద 30 గుడిసెలు కాల్చి పోవుట.—నిన్నటిదినమున హరిశారాయణపురం. (పేసిస్ (వి. జి.) వద్ద అగ్నిచల్లార్పబడినవంటివే మరల సాయంకాలం 4 గంటలకు పెరంబూరు బారక్కువద్ద గురుచేరిలో 30 గుడిసెలు కాల్చిపోయినవి. 100 మంది ప్రజలు గృహములలో నల్లనుచు న్నారు.

నిన్నటి దినపు అరెస్టులు.—మద్రాసు స్వామి విధిలో బోవు మార్గములను మఠి అనువాదకము అడ్డగించి దుర్భావలాడినందున నిన్నరాత్రి వానిని రాయపురం పోలీసు వారు అరెస్టుచేసిరి.

గత 2 వ లేడిరాత్రి చేపలుపట్టువారి కలహమున కెం దిన యేడుగురు బాలురు రాయపురం గుమ్మపెట్టుట మాలు బస్తాలను దొంగిలించుకొని రైలుబండిమీద బోవుచుండగా వారి లో నిద్దరిని రైల్వే పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి

సంగీతప్రదర్శనము-ఒక నూతనమార్గము.—మొన్న సాయంకాలము దేశీయసంగీత వేదికల పాఠశాలవద్ద నోకలిసోదకరమున సంగీతవాద్యము ప్రదర్శింపబడినది. పాఠశాల యొక్క ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయత. పి. సాంబమూర్తిగారు 18 గురు గాయకులతోగూడి నోక్కుసారిగా నీ క్రింది వాద్య యంత్రముల వ్యాద్యమేళనమును ప్రదర్శించిరి. రెండువీణలు, నాలుగుఫిడేలులు, రెండు కితార్లు, రెండు తేలురాలు, ఒక బాలసరస్వతి, ఒక మృదంగం, లఘువేయనవాదకము. అచ్చటనున్న విద్యార్థులందరూ నీనూతనప్రదర్శనమును చాలాపొగడిరి. వేదిక యసంగీతప్రదర్శనములో నిడియొక నూతనమార్గమునెరి.

రాకపోకలు.—ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మైసూరు నుండి నిన్న మధ్యాహ్నము మద్రాసు తిరిగి వచ్చిరి.

మేజరు ఆరమ్మలీగారు (అధినివేక స్తానముల సహాయ కార్యదర్శి) నిన్నటిదినమున కొలంబో చేరిరి.

సి. ఎఫ్. అండ్రాసుగారు గతరాత్రి కొలంబో విడిచి ఇంగ్లాండుకు వయనమయిరి.

మద్రాసు అక్టోపెంటు జనరలు రాఘవమగారు ఉదకమండలమునుండి నేడు తిరిగివచ్చిరి.

టి. భాస్కరరావు నాయుడు (వి. సి. ఎస్.) గారు నేటియందయం మద్రాసువచ్చిరి.

సి. లెండులింగముదల్యూరుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కొయిలబుత్తురునకును, రె. హెచ్. ఏ. పాట్టిగారు కలకత్తాకును పోయిరి.

హోవర్డు ఓక్లేగారు ఎవర్ నేలబాల్బటులతోగూడి మైసూరు, నీలగిరులు, శ్రీరంగపట్నం, మున్నగుస్థలములను దర్శించి నేటియందయం మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

దక్షిణాఫ్రికానుండి 300 మంది స్వదేశీయులు తిరిగివచ్చి నిన్నటిదినము మద్రాసుచేరిరి.

పబ్లిక్ హెల్తు అడ్వైజరీ కమిటీ

(ప్రభుత్వప్రకటన, 29-5-1928)

21-2-1927 లేడి గవర్న మెంటు ఆర్డరు 303 నెంబ్రెండ నియమింపబడిన పబ్లిక్ హెల్తు అడ్వైజరీ కమిటీకి డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆర్. గృహమంత్రియగుగారి సొనే గా|| ఎస్. ముత్తయ్యమదలియగుగారి నన్యతునిగను, ఎం. ఆర్. నేతురత్నం అయ్యగుగారి సొనే టి. ఎం. నారాయణస్వామిశెట్టిగారిని సభ్యునిగను, గవర్నరుగారు నియమించియున్నారు.

సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటన్,
(గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ.)

మైత్రాగారి ప్రకటన

నిశ్చలముగా నుండుడు

మారు కలకత్తానుండి వచ్చిన అస్సాసియేటెడ్ స్పెషల్ లెంటివార్డు మైత్రాగారి ప్రకటనను పూర్తిగా నివృత్తున్నది. ప్రకటన

సోదరులారా! మనము మూడు నెలలు తీవ్రముగా పోరాడిన తరువాత ప్రభుత్వమువారు లిలోవా సమ్మె నివయమై జోక్యము పుచ్చుకొనవలసివచ్చినది. గవర్నరు గారితో మాడలాడిన తరువాత సమ్మెముగియు ననియు, మన కష్టములు నివారణ యగుననియు అసలు పెట్టుకొనియుంటిమి. కాని మన యాసలు అడియిన లెనవి. దీనివలన మిలో చాల బండికి ఆసంతృప్తి పొచ్చినది. ఐనను మీరు నిశ్చలముగానుండి, ఈ కఠినాత్ముల బెడరింపులను, ప్రేరేపణలకును లొంగువారు కారని నిరూపింపగలరని నేను నమ్ముచున్నాను. 80,000 పనివారు మడుమండగా ప్రభుత్వ మిలేయూ దాక్షిణ్యము చూపరైరిగా! ఈ ప్రభుత్వమువారి కౌన్సిలము మన నిశ్చలత్వము చేతమాత్రమే గాక, సమ్మెను లైజుమీద వ్యాపింపజేసి పనిని స్తంభించుట వలన నెడు లొక్కన వలసి యున్నది. ఓండల్లో మన సోదరులు మన నిన్నపముల శాలకించి సమ్మెలో చేరి, పోరాటమును తీవ్రముగా కొనసాగించుచు న్నారు. పనివారందరూ నిశ్చలముగానుండి పోరాటమును తీవ్రముగా కొనసాగించవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. అధికారుల కార్యములను మనము నమ్ముచేయవలెను. ప్రభుత్వప్రకటన వారి దుష్టులత్వమును ప్రకటించుచున్నది. మనము కోరుచున్నది న్యాయముగాని, దాక్షిణ్యముకాదు. మన దేశములోని పరిస్థితులను జూచి యే నాగరిక ప్రభుత్వమైనను సిగ్గుపడ వలసినదే. కావున పనివారందరూ నిశ్చలముగా నుండవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

శీతారాం మండల్ పై కేసు

ఈ క్షు ఇండియా రైల్వే యూనియన్ అసిస్టెంటు కార్యదర్శియగు శీతారాం మండల్ పై మల్టా రైచ్చిన కేసులో, మేజిస్ట్రేటు, కాల్కుల పమయ్యున బామంగాచిలో తాను లే పని రుజువుపరచవలసినదని మల్టాగారిని కోరెను కనుక విచారణ ఆరంభ జరుగును. (ప్రీ (పెన్))

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టు

సైమను సంఘమువారికి

ఇంకను తయారుగాలేదు

సిక్రా, జూను 5:—మాంటేగు చెమ్మసర్లు సంస్కరణముల చట్టము యొక్క అమలు జరుపబడినదియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము డెలుపు మెమోరాండం జూన్ 1 వ లేటిపటికి తయారు గావలసియుండెనుగాని యింకను తయారుగాలేదు.

ఈ పనికై జె. ఎండ్రెస్సెలుగారిని ప్రత్యేకోద్యోగ నియమింపబడిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ వివిధకాఖలనుండి వృత్తాంతము, సంపాదించిరి. వివిధరాష్ట్రములవారు పంపిన అభిప్రాయములగుడ చేరినవి. అన్నియుగలసి నెలాఖరుపటికి పంపబడును. (ప్రీ (పెన్))

ముస్లిము ఫెడరేషను

వారి ఆశలు

సైమను కమిషనువారికి అర్జి

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యుండవలెననుట బొంబాయి, జూను 5:—అఖిలభారత ముస్లిము ఫెడరేషనువారు సైమను కమిషను వారికి అర్జి దాఖలుచేసిరి. ముంబయి యేర్పాటు చేయబడనున్న రాజ్యాంగవిధానమునందు తనసంఘపు హక్కులను గూర్చి చెలిపిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్రిందనేయుండు. బాధ్యత యుత స్వపరిపాలనము కోరిరి. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యుండవలె ననిరి. ప్రస్తుతము ప్రబలియున్న మతకలహములకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే కారణ మను వాదమున కాధారములేదనిరి. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే సాంఘికసమస్య పరిష్కారమునకు తోడ్పడును. సింధరాష్ట్రమును ప్రత్యేకించవలెను. పర్షియా ప్రభుసరిహద్దురాష్ట్రములకు సంస్కారము లొసంగవలెను. ఉర్దూభాష జాతీయ భాషగ నంగీకరించవలెను.

సి. ఐ. డి. దేశభక్తుడు

బెన్సెగారి బామినుదారుని లేఖ

లాహోరు, జూను 6:—సి. ఐ. డి. ఉద్యోగియగు కె. సి. బెన్సెగారు లైసెన్సులేక విస్తారము దగ్గరకును కొనుటచే పోలీసువారు అతని నిగ్గుంధించి లాహోరుగోల్డెన్ కోటుపెట్టిరి. ఆసందర్భమున బెన్సెగారికి బామినుగను దీన రాజానరేంద్రనాథుగారు కేసువివరములను డెలుపుచు ప్రబుల్తానుపత్రికకు లేఖవ్రాసిరి. “బెన్సెగారు వల్లు దుగ్గలదేశారాధకుడని నాకు కొన్నిసంవత్సరములనుండి తెలియును. ఒకప్పుడు పోలీసువారు అతనికి ఆరదండంబువేసి బాంబులపట్టుకొనినప్పుడు నేను బామినుంటిని. నేను రాబడినన్న రెవ్వింఛనుతోడి గొప్ప వాడని కాకపోయినను నాబామిను అధికారులంగీకరించిరి. బెన్సెగారు మొంబాయి తిరిగిరాక బొంబాయి నన్న అధికారులతోయు యిబ్బందిపెట్టలేదు. మొత్తము కోరలేదు.”

(ప్రీ (పెన్))

పుదుక్కోట వ్యవహారములు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

పుదుక్కోట, జూను 5:—పుదుక్కోటకు ఎవరు సంస్థానాధీశులగు నుండవలసినదియు కీర్తిశేఖులైన మహారాజాగారికి అంత్యక్రియ లెవరు జరుపవలసినదియు అనువిషయముల గూర్చి సలుపురు పలుభిషముల అభిప్రాయములు బెలిసియుండుటచే ప్రభుత్వమువారు యాదీనున ప్రకటన గావించిరి:—

పుదుక్కోటకు ఎవరు సంస్థానాధీశులగు నుండవలెనను విషయమై వాదప్రతివాదములు యిదివరకే జరిగెను. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తమ ఉత్తరువులను ప్రకటించురని తెలియచున్నది. అన్ని విషయములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి తెలియును. కావున ప్రాతగాధలనే మరల చెప్పుట వలన యెంతమాత్రము లాభములేదు. కీర్తిశేఖులైన మహారాజాగారికి అంత్యక్రియలెవరు జరుపవలెనను విషయమునగూడ సంస్థానమునందు తీవ్రమున వాదోపవాదములు బయల్పడెను. రాజాగారి శేషము లండనుకు తీసికొనిపోబడిను. ధర్మవ్యూహమున వివాహ ఫలితముగ జన్మించిన కుమారుడు లండనునందు న్నాడు. తండ్రి కుమారుడు యువపురుషుండువుటచే అతడే తండ్రికంత్యక్రియలు జరుపును. కావున యీ విషయమున గూడ చర్చజరకుటవలన లాభములేదు.

దేశభక్తిగల ప్రజలు యీ విషయమును గుర్తించి అనవసరముల ఆందోళన సంబంధించురని ప్రభుత్వమువారు కోరుచు న్నారు. (ఆ. (పెన్))

రౌండుటేబిలు సమావేశము

నేట్టునును పత్రికాసంపాదకుని ప్రయత్నములు ఒక రౌండుటేబిలు సమావేశము జరుపవలెనను ఉద్దేశముతో నేట్టునును పత్రికా సంపాదకుడగు ఆర్థు మూసగారు స్వరాజ్యపత్రికమువారికిని యితర పత్రికల వారికిని కాపన సభ్యులకును ఒక సభ్యులకు లేఖను పంపియున్నారు. భారత రాజ్యాంగ్యభానినిర్యాదవిధానము గురించి చర్చజరిపి అన్ని పత్రికలవారికి అనుకూలమున విధానము తయారుజేయు ఉద్దేశముతో నీ రిండులకు పూనుకొనియున్నారు. ఈ లేఖ గాంధీ మహాత్మునకు సర్ సప్రూ పండితశ్రీహర జిహ్వా, సర్ అబ్దురహీము, సర్ ఆలిషముము, వి. జె. పటేలుగార్లుకు మరీ అనేకమంది ప్రముఖులకు పంపబడినది.

ఈ విషయమై ప్రీ (పెన్) ప్రతినిధి జె. ఎం. నేడును ప్రకాశిని సందర్శింప సర్వపత్రికసమావేశమునందు యిదేనియును చూసూర్చి ఆలోచించుచున్నారనియు అర్థమగుటగారి రౌండుటేబిలు సభవలన లాభముండదనియు జెప్పిరి.

కళింగపట్నం రైతులసభ

సెకండరీ స్కూలును గోరుట

కళింగపట్నం, జూన్ 5:—కళింగపట్నం చేపవగ్రామముల రయతులసభ కళింగపట్నం మనందు 4 వ లేటిని కోలా ఆపూరావునాయుడు వకీలు (బకంపురం) గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నుమారు వేయికుండ రయతులు వచ్చియొందరి. అత్రము నందు మిడిలే స్కూలు ఏర్పాటు చేయించు మేజిశ్రీహరతో సభ జరుపబడినది. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు సాహసభూతి డెలుపుచు కంటివంపిరి. అధ్యక్షుడు సెకండరీ విద్యార్థ్యశాలనుగూర్చియు కళింగపట్నం లక్ష్మ తనగూర్చియు మచ్చటించి, కళింగపట్నం లో సెకండరీపాఠశాల అవశ్యకమని తీర్మానింపబడినది. గంజా ముజిల్దాబాద్ అధ్యక్షునకు విన్నవించి, వారిందరూ రాయబారము చేపవలకు నిశ్చయించిరి. అధికారులు పంపిన ఆమోదించురని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

(వికనిలేఖరి)

జెచ్చిన పక్షము : నైమచు కమిషను

జి.జి.సి.సి.

నైమచు కమిషను పట్ల జస్టిసు పక్షమువారి వైఖరి రానురాను సహకారమువంకకు మారుచున్నట్లు గనుపించును. త్వరలో నది సంపూర్ణ సహకారముగనుని, అంగ్లో హైందవ ప్రతికలు భావించుచున్నవి. రామస్వామి మొదలిగారు మరియొక ప్రసంగము గావించెదరని తెలియుచున్నది. ఈమారు జేయు ప్రసంగములో, వీ రెట్టియభిప్రాయములను వెల్లడించెదరో ముందుగాని తెలియదు. కాని ఇంతకు పూర్వము వా రిచ్చినయపన్యాసమునందు, రౌండు టేబులు సమావేశము గూడదనిరి. హిందూ దేశము ఇట్టి సమావేశమునకు అర్హత గాంచలేదని పలికిరి. దీనికన్నను తెల్లకమిషను మేలని పలికిరి. జస్టిసు ప్రతిక వీరు నుడువలసే తన సంపాదకీయమునందు ప్రతి ధ్వనింపజేయుట వింతగాదు. రాయల్ కమిషనునందు సగముమంది భారతీయులు సభ్యులుగ నుండుట యవసరమని మితవాదనాయకులు గోరుకోర్కె నమునను, రామస్వామి మొదలి గారంగీకరింపరయిరి. (లగలుపు కమిషనులవలన ప్రయోజనము లేదని విరి నిశ్చయాభిప్రాయము. ఇక వీరు చెప్పనదేమి? భారతీయుల కమిటీని రాయల్ వారంటుద్వారా నియమించిన చాలు సనియే. దీనినిగూర్చియున్నను, వీరు పట్టుకల మాపుటలేదు. భావోద్దేశమును చల్లార్చుట కిట్టితంత్రము నుపయోగించిన చాలు నని వీరి తలంపు. తొడ కీమరతును గూడ వీరు జార విడిచెదరని యూహింపవచ్చును.

వలన, జస్టిసు నాయకులలో ముఖ్యులగు సర్ పాత్రోగారు రౌండు రాయల్ కమిషనుల ఏర్పాటు పరిహాసాత్మక మని విమర్శించియుండిరి. నైమచు కమిషనులో భారతీయులను నియమింపనందులకు అసమ్మతిమాత్రము జూపి, దానికి తోడ్పడవలయు నని పాత్రోగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. తుదకు వీరి సలహాయే ఫలింపవచ్చును. పాత్రోగారి విమర్శ నము గూర్చి మద్రాసు మెయిలు ప్రతికా ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగ, పాత్రోగారివాదము తమ కర్తవ్యము గా లేదనియు, అందుచే తా మేమియు జెప్పజాల మనియు, సర్ పానగల్ గారాజుగారు చెప్పిరి. పాత్రో గారి విమర్శనమునందు మర్మమేమియు కనుపింపదు. వారి విమర్శనము స్పష్టముగ నేయున్నది. అట్టితరి, సర్ పానగల్ గారి కేల యర్థము గాకజోయెనో తెలియకున్నది. పాత్రోగారిట్లు విమర్శించెదరని మాత్రము సర్ పానగల్ గారు యూహించి యుండక పోవచ్చును. ఈ విషయ మిటుండ, నైమచు కమిషనుకు తోడ్పడుటకై సెలెక్టు కమిటీని నియమింపవలెనను తీర్మానము మదరాసు శాసన సభలో ప్రతిపాదించబడునపుడు, జస్టిసు పక్షమువా రేమి చేసెదని మద్రాసు మెయిలు ప్రతికా ప్రతినిధి

యదుగగ, సర్ పానగల్ గారాజుగారు రిటుల జవాబు చెప్పిరి ప్రచురింపబడెను.

“మేము తాటస్థము నహింపవలెనో, లేక తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయవలయునో లేక తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయ వలయునో, యింకను నిర్ణయించుకొనలేదు. మా పక్షపు కార్యనిర్వాహకసభ గూడిన పిమ్మట గాని యీ ప్రశ్న నిర్ణయింపబడదు. బర్మెన్ హెడ్జు ప్రభువుతో సర్ జాన్ సైమనుగారు గూడి సంప్రదించినపిమ్మట, ఫలిత మేమగునో మాకు తెలియదు. భారత శాసనసభవారు ఎన్నుకొనెడి కమిటీకి సమానస్థాన మిచ్చు విషయమున సూచన లనే కములు గలవు. ఈ సూచనలలో నేదియైనను సఫలమగునేని, దానినిబట్టి మావైఖరిని నిర్ణయించు కొనుటకై మేము వేచియున్నాము.”

వైవాక్యములబట్టి సెలెక్టు కమిటీ తీర్మానము పట్ల జస్టిసు పక్షమువారు తాటస్థము నహించుట యగాక, తీర్మానము నామోదించుటకుగూడ అవకాశము గలదు. తమకార్యక్రమమునం దెట్టిమార్పుండదనియు, ఇకమీద నెట్టిసాకార్యము లొనగ బడవనియు, నైమచు కమిషనువారు స్పష్టముగ ప్రచురించియుండ, ఇంకను మార్పు జరుగునని యూహించుటకు సర్ పానగల్ గారి కెట్టియభారము గలదో తెలియదు. “నైమచు కమిషనుకు తోడ్పడుటకు జస్టిసు పక్షమువారు సాకు నొకదానిని వెదకుచున్నారని మెయిలు ప్రతిక గావించిన వ్యాఖ్యానము నిరాధారముగాదు. నైమచు కమిషనువా రే మాత్రము వెనుదీయుట లేదనియు, కమిషనుకు తోడ్పడవలయునా అక్కరలేదా యని వెనుక ముందుగా లాడుచున్న వారే, కమిషనును అనవసరముగ నిర్ణయించుచున్నారనియు, మెయిలు ప్రతిక చాటుచున్నది. ఈ ప్రతిక యుద్దేశ్యము ప్రకారము, వెనుకముందాడుచున్న వారిలో జస్టిసు పక్షమువా రొక్కఁడు. ఇంతకాలము దూరముగ నుండి ఇప్పుడు సహకారము నలుపుట అవమాన మగునేమోయని వీరు భయపడుచున్నారట. ఇట్టి భయము సహేతుకమేగాని, అభిప్రాయములు మారినపిమ్మట, లొంగుటవలన అవమానము గలుగదని, మెయిలు ప్రతిక ఓదార్చుచున్నది. బర్మెన్ హెడ్జు ప్రభువుగారికిని, నైమచుగారికిని జరుగు సంభాషణలఫలమునకై మాత్రము వేచియుండవలదని, మెయిలు ప్రతిక హితవోనగుచున్నది. ఈ విషయమున మెయిలు అభిప్రాయములు సహేతుకముగ నున్న వనుటకు సందియములేదు. కమిషను కార్యక్రమము మారదని నైమచుగారు ప్రకటించి ఎంత కాలమోగాలేదు. పార్లమెంటునభవా రొకమారు నిర్ణయము గావించినపిమ్మట, ఇండియా మంత్రియయినను దానిని సులభముగ మార్చజాలరు. నైమచు గారును, ఇండియా మంత్రిగానును కలసి సంప్రదించి, పూర్వపు ఏర్పాటు తిన్నగలేదని యభిప్రాయపడి క్రొత్త ఏర్పాటును సూచించినను, పార్లమెంటునభవారుగాని వెనుకటి ఏర్పాటును మార్చవీలులేదు. పార్లమెంటునభవారు ఇందుకెన్నడును బూనుకొనరని మెయిలు ప్రతిక తేటపరచుచున్నది. అందుచే నైమచు, బర్మెన్ హెడ్జు ప్రభువుగార్ల సంప్రదింపుల వలన చేకూరజోయెడి మార్పెద్దియు లేదు. అట్టి

మార్పు ఒక వేళ జరుగునేని, అప్పుడు చూడవచ్చును. ఈలోపల, లేనిపోని ఆలోచనలతో బనియేమి? హిందూ దేశ సాభాగ్యమును గమనించుచో, అన్ని పక్షములవారును కమిషనును బహిష్కరించుటయే అవశ్యకర్తవ్యము.

రిస్సాంసీపు సహకారపక్షమువా రందుచేతనే బహిష్కారము స్థిరనిర్ణయ మని తెలిపిరి. అట్టితరి జస్టిసు పక్షము వారు సహకారముకొరకు పరితపించుట భావ్యమగునా? ప్రభుత్వము వారు జస్టిసు పక్ష సహకారము గోరుటకు మరియొక కారణముగూడ కలదు. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వము వారు, ఎవ్వరయినను సహకారము సలిపెద మని చెప్పిననే చాలునని భావించుచుండిరి. బహిష్కార మేతరున నయినను భగ్నమయిన వీరికి చాలును. కాని, పంజాబు సెలెక్టు కమిటీ వారి తీర్మానము అధికారులలో దిగ్భ్రాంతి గలుగజేసెనని తెలియుచున్నది. సహకారము నలుప నిశ్చయించినవారు గూడ వరతులను విధించెదరని వీ రెన్నడును తలచి యుండలేదు. సాక్షులను దస్తావేజులను విచారించుటలో తమకును నైమచు కమిషనుకును సమానాధికారము లుండవలయు ననియు, రహస్య విచారణ కెట్టి తావుండగూడదనియు, లేనియెడల తమధర్మమును నిర్వహింపజాల మనియు, సెలెక్టు కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగ ప్రతిపాదించుటచే, సహకారవాదులలో గూడ ఉపద్రవకారులు గలరని అధికారులకు దోచుట వింతగాదు. అందుచే ఉపద్రవకరులగు సభ్యులు సెలెక్టు కమిటీలలోకి రాకుండజేయుటకు గూడ, ప్రభుత్వమువా రికమీద ప్రయత్నింపవలసియుండురు. ఇంతవరకు, సహకారము నలుపుటకు నిశ్చయించినవారు, పంజాబు కమిటీవా రొక్కరు మాత్రమే. వీరు నయితేము, చెప్పినట్లుల వినువారు గారయిరి.

ఇందువలన నైమచు కమిషనువారి ఆశాభంగ మధికమగునని, మద్రాసు మెయిలు ప్రతిక తలచుచున్నది. శాసనసభల బహిష్కారమును విడనాడి, వానిలో స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రవేశించిన పిమ్మట గూడ ప్రభుత్వము నకు లాభము గలుగలేదు. వీరు నిరోధమార్గము నవలంబించి యిబ్బంది గలిగించిరి. ఇట్లులే నైమచు కమిషను బహిష్కారము నామోదించువారు, దానిని విడనాడి సెలెక్టు కమిటీలలో జేరుచో, నిట్టి యిబ్బందిలే గలుగవచ్చును. ఈ విషయమై మెయిలు ప్రతిక యిచ్చిన యీ కిందిసలహాను గమనింపవచ్చును.

“నాకో ఆపరేటరులు కొందరు గలసి, ఎన్నిక మూలమున సహకారపు కమిటీలలో స్థానమున సంపాదించి, ప్రతిష్టంభనపు ఎత్తుల నవలంబించుట, దురదృష్ట మగును. పంజాబు కమిటీవారి సిద్ధాంతము సంగీకరించుచో, నిట్టి యుపద్రవము వాటిల్లును.”

దీనినిబట్టి నైమచు కమిషనుకు తోడ్పడుటకు సెలెక్టు కమిటీలను సంపాదించుటయ గాక, కమిటీలలో తగాదాపెట్టని సభ్యులను గూడ సంపాదించుట, ముఖ్యవశ్యక మగుచున్నది. మద్రాసు రాజధానిలో మొదటినుండియు అసహాయమును నిరసించుచు సహకారమునే పరమాధిక బెట్టుకొని, అధికారవర్గమునకు చేదోడువాదోడుగ మెలగుచున్న జస్టిసు పక్షమువారు సెలెక్టు కమిటీలో సభ్యులగుచో, ప్రభుత్వమునకు భీతియుండదు. అ స హ య ణు

వానన యయినను వ్యాపించదు. అందుచే ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలును, ప్రభుత్వమువారును జన్మింపజేసిన సహకారమును ప్రత్యేకముగ గోరుట వింతగాదు. దీని కనుగుణముగ జన్మింపజేసిన ప్రముఖులు నూతన సిద్ధాంతములను బయలుదేరి దీయుచున్నారు. సహకారమునకు వలయు కారణములను వెలకుచున్నారు. జన్మింపజేసిన మిశ్రమయమున జేసిన దగ్గుచో, సెలెక్టు కమిటీ తీర్మానము మదరాసు శాసనసభలో సంగీకృతము గాక మానదు. సెలెక్టు కమిటీ సెలెక్టు కమిటీ పరిణామము జరుగుచో చూడవలయును.

స్వరాజ్యప్రతిపక్షుల కూటమి

మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బూర్వము, స్వరాజ్య ప్రతిపక్షులు గూడి ప్రజల కోర్కెల వడ్డగింప బూనుకొనిరి. పిమ్మట వీరల ప్రయత్నములు తగ్గిపోయెను. పైమను కమిషను విచారణ సందర్భమున, మరల నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సత్వర స్వరాజ్యము పనికిరాదను దర్శనంగా మహారాజు, కపర్దలా మహారాజు, సి. టి. ఆల్కె, సుప్రసిద్ధులగు సర్ డేమర్ హయత్ ఖాను, కలనల్ కోలు, బర్ ద్వాను మహారాజు, సర్ విక్టరు సానూను, సర్ మెన్డే దాదాభాయి, లాంగుఫర్డు జేమ్సు, గజ్జపి, టార్టన్ మున్నగు ప్రముఖులు గలసి క్రొత్త సంఘము నొకదానిని లేవదీయుచున్నారు. హిందూదేశమునందు వీరు కన్సర్వేటివు పక్షముగ ఏర్పడెదరట. వీరిలో వీరికి ఇతరవిషయములలో నెట్టిభేదాభిప్రాయము లున్నను, స్వరాజ్యశయమును ప్రతిఘటించుటకు చేతులగలుపుచున్నారు. రాయల్ కమిషనువారికి వీరు తమ విజ్ఞప్తిని పంపెదరట. ఇంగ్లండులో సిడెహాం, ఓడ్వయరు మున్నగు బ్రిటిషు ప్రముఖులు క్రొత్త పక్షముగూర్చి గోరంతలు కొండంతలు చేసెదరనుటకు సందియములేదు. నూతనసంఘమువారి దృష్టిప్రకారము మాంటుఫర్డు సంస్కరణములుగూడ తీవ్రములే. ఈ సంస్కరణములమూలమున, స్వల్పసంఖ్యాకులగు తీవ్రవాదులు, అధికారమునంతను సంపాదించిరినియు, తమబోటి పెద్దమనుష్యుల కెట్టి స్థానము లేకబోయెననియు, నూతనపక్షసభ్యులు వగచుచున్నారు. అందుచే, వీరు తమస్థానమును నిలుపుకొన దలచిరి. “దేశీయసంఘము” పేరుతో నొకసంఘమును స్థాపించిరి. ప్రాయశః దేశమనతామే యని, వీరి యభిప్రాయము గాబోలు! వీరు తమ కార్యస్థానమును ప్రస్తుతసమయమున కాన్పూరులో స్థాపించినను, త్వరలో హిందూదేశ రాజధానియగు ఢిల్లీకి మార్చెదరట. వీరు సమర్పించదలచినవిధాన మింతవరకు బయల్పడలేదు. కాని రాష్ట్రములలో రెండవ శాసనసభను స్థాపింపవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వీరి కిచ్చము. వీరివిధానము, బర్ ద్వాను మహారాజుగారు ప్రకటించిన యేర్పాటుల కనుగుణముగ నుండునని తలంపవచ్చును. ట్టిపక్షములును సంఘములును ఎంతత్వరలో నుపయించునో అంతత్వరలోనే అంతరించును గాన, ప్రజలు భీతిజెంద నవసరము లేదు. స్వాతంత్ర్యోదయముముందర, ఇట్టి చికటులన్నియు అదృశ్యము గాకమానవు.

మరియొక చాండుటేబిలు సమావేశము స్టేట్సుమెను పత్రికాసంపాదకులును. భారత శాసనసభ్యులనగు ఆర్థుమూరుగారు, వివిధపక్ష నాయకులను చాండుటేబిలునందు గూడవలయు నని విన్నపము సంఘమున్నారు. దీనియందు భావిరాజ్యాంగమును గూర్చి చర్చింపవలె నని వీరియుద్దేశ్యము. వీరు ఆహ్వానము బంపినవారిలో, గాంధీమహాత్ముడు, సప్రూ, నెహ్రూ, నేగూప్ర, మోసీ, జయకరు, జన్నా, సర్ అబ్దుల్ రహీం, ఆలీ ఇమాం, శంకరనాయరు, పటేలు, శివస్వామి అయ్యరు, సెతల్ వాడు, చింతామణి, లజపతిరాయి, మాళవ్యా, మోకతాల్, సుభాష్ చంద్రబోసు, జోషీ మున్నగు నాయకశ్రేష్ఠులు గలరు. అఖిల పక్షసమావేశ మిదివరకే గూడియుండెను గాన, మరియొక సమావేశమువలన ప్రయోజనముండదని నేనుగూర్తగారు చెప్పిన వాక్యములందు సత్యము లేకపోలేదు. కాని, యూరపియనులకును భారతీయులకును సంప్రతింపు కవకాశ ముండుటవలనను ఒకరిమనోభిప్రాయము నింకొకరు గ్రహించుట వలనను నష్టముండదు. స్టేట్సుమెనుపత్రిక కొంత కాలమునుండియు, దూరదృష్టి కొంతవరకు జూపుచున్నది. పూర్వాభిప్రాయములను కొంతవరకు మార్చుకొనినది. ఇటీవల వ్రాసిన వ్యాసమునందు, హిందూదేశపు డొమినియను ఇతర కాలనీలవలె నుండదను మాట నిజమయినను, కేవలము మిలిటరీ సామ్రాజ్యమును హిందూదేశమున కొనసాగించుటకు వీలులేదనియు, ఇండియా లాభము కొరకే గాక, ఇంగ్లండు లాభముకొరకు గూడ నిజమగు రాజకీయాభివృద్ధి జరిగి తీరవలయు ననియు, స్టేట్సుమెను పత్రిక గోరుచున్నది. యూరపియనులు స్వలాభము బట్టి యోచించినను, భారతభూమికి స్వపరిపాలన మిచ్చుటయే మేలని తప్పక గ్రహింపనేర్తురు. ప్రజలు మాత్రము ఇట్టి సమావేశముల వలన మహద్భాగ్యము చేకూరునని ఆశపెట్టుకొన నవసరములేదు. వారు స్వతంత్రపై నాధారపడుచో, స్వరాజ్యము దానియంతట అదియే లభింపగలదు.

స్వపరిపాలనము : భారతీయుల ప్రబోధము

మద్రాసు లాకాలేజి ప్రిన్సిపాలుగ బనిచేసిన సర్ ఆర్థు డేవిసుగారు న్యూస్టేట్సుమెనుపత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశప్రజలలో దేశభక్తియు, దేశాభిమానమును పెరుగుచున్నవనియు, జాతీయభావము వ్యాపించుచున్నదనియు లేటపరచిరి. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము బడసినపిమ్మట, భారతీయులు ప్రపంచమునందున్నతస్థానము నాక్రమించెదరని, డేవిసుగారికి దృఢమగునమ్మకము కలదు. హిందూదేశసిత్తిని పక్షపాతము లేకుండ దిలకించువారికెల్లరకును, ప్రస్తుత దుర్గతికి స్వాతంత్ర్య రాహిత్యమే నిజమగు కారణమనియు, అట్టిస్వాతంత్ర్యము లభించినపిమ్మట హిందూదేశమునందు దన్నిజీవితశాఖలును వికసించు ననియు, కనుగొనగలరు. బోసులును, గాంధీలును, రవీంద్రులును, ఎందరో యుద్ధవింది దేశేన్నత్యమునకు తోడ్పడగలరు. మున్ముందుగ, పరాధీనత యను కళంకమును హిందూదేశము బాపుకొనుట యత్యవసరము.

విరుదులు

ప్రభుత్వమువారిచు విరుదులవట్ట, సహకారదులలో గూడ వ్యామోహము తగ్గుచున్నది.

ఇంగ్లండు మున్నగు స్వతంత్రదేశములలో విరుదుల సంతగ గౌరవింతుటలేదు. సామాన్యముగ దేశసేవకులకు పలుపురకు విరుదులు లభింపవు. ప్రభుత్వపు విరుదు లున్నంతమాత్రాన ప్రజలు వీరిని గౌరవింతుటలేదు. వ్యక్తులను గౌరవించుటకు, వారికి కొన్ని నియమములు గలవు. అందుచే దేశసేవను సలిపి ప్రజలప్రేమను చూరగొనటయే ముఖ్యకార్యమని, నాయకులు కలుపుకు భావించుచున్నారు. బొంబాయిలో నారాయణ ఆనంద దేశాయిగారి కిటీవల విరుదు ప్రసాదించబడెను. దాని వారు నిరాకరించినటుల, శ్రీవెంకటార్తదేవస్వామి. హిందూదేశమునందే గాక, ఇంగ్లండులోను బిరుదులను నిరాకరించువారు గలరు.

ఉదకమండలవార్తలు.

(శ్రీకృష్ణవిలేజింగుండి)
ఉదకమండలము, జూను 5:—దాక్షిణ్యము నకలు ప్రజలు పోట్లాడుటకారా తయారు జేయుపద్ధతి మదరాసు రాష్ట్రమున ప్రవేశపెట్టబడిరి. రిజిస్ట్రేషనుచట్టము సవరించి నూతనపద్ధతి నమలుజరుపుటకు తగు సమాచారము దెలుపబొంబాయి ఇన్ స్పెక్టరు జనరలును కోరిరి.

గ్రంథాలయములోనికి పంచకట్టువారు రాకూడదు. నీలగిరిపల్లికలైబ్రరరీలోనికి పంచకట్టుకను భారతీయులు రాగూడదనువిషయమున నిరుడు వాదోపవాదములు జరిగెను. గ్రంథాలయ సంఘసభ్యులు గా|| డా|| సుబ్బరావుగారిని వర్మించి విన్నవించిరి. దేశీయదస్తులను భరించువారిని గ్రంథాలయములోనికి రానీయవలెననిగా గోరుచు ప్రభుత్వమువారు నిబంధనల మార్చబడిరి. ఇనతికారు లందువలన ఇబ్బందులు గలవనిచెప్పిరి. ఆద్యోక్తులుజనరలుగారు తన అభిప్రాయమును తెలిపినపిదప తిరిగి దర్శింపవలెనని ప్రధానమంత్రిగారు సూచించిరి. ఈగ్రంథాలయము దక్షిణఇండియాలోకెల్ల చాల పురాతనమైనది. 15 ఏండ్లక్రిందట ప్రభుత్వమువారు దీనికి 50 ఏండ్లలో తీర్చుకొను వరముచె రూ. 80,000 ఋణముసంగిరి. గ్రంథాలయములోనికి భారతీయులను దేశీయదస్తులతో రానీయవచ్చునో ఈ ఋణము తీసికొందును.

బడగకులమునందు మద్యనిషేధము ఎక్సైజు సలహా సంఘము నేడు గా|| మున్సియల్లముదల్యారుగారి ఆధ్వర్యక్రింద సమావేశమయ్యెను. బహుగెలమునందు మద్యనిషేధమునుగూర్చి చర్చించిరి. ఎల్లవోట్లు మద్యనిషేధయశ్యములకై ప్రభుత్వమువారు కొన్నిటలు ప్ర్యము గ్రామపంచాయతీలకు, విడుదలైన లైసెన్సహోయసంఘము మున్నగు సంస్థల కొసంగి ప్రచారముజేయుచుట కంగీకరించిరి.

అడవి ఉద్యోగుల సామ్రాజ్యసభ అడవిశాఖోద్యోగుల సామ్రాజ్యసభ ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు దేశములలో యావత్సము జడగును. ఆగస్టు 1 వ తేదీన పెర్త్ నగరమున ప్రారంభమగును. ముఖ్యోధ్యుల వాంబరాయందు జరుగును. పిదప ప్రతినిధులు ఆదేశములను ముఖ్యులగు అటవీసలములను జూతురు. ఇంగ్లాండు ప్రతినిధివర్గ నాయకుడు క్లింట్ డెన్ ప్రభువుగారు ఇండియా-ఇండి విజయరాష్ట్ర ప్రతినిధులు 7 గురు పోయెదరు. మదరాసునుండి షిప్ ఫార్వర్డు కన్సర్వేటరు రిచిమండుగారు బోయెదరు. ఈసభ ఇండియాలో 1938 సంవత్సరమున జరగవచ్చును.

బొంబాయి మంత్రులు

తిరిగి బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారి ఆశ బొంబాయి జూను, 5:—సర్ నలూము హుస్సేనుమీ బాషతుల్లాగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ నియమింపబడుటచే వారిస్థానే ఒకమంత్రిపదవి ఖాళిగా కొంతకాలమునవడునని మహానలెక్టరు విలేజిరి దెలుపుచున్నాడు. శాసనసభలో మహమ్మదీయ పక్షమునందు నలుగురు ఆభ్యర్థులున్నాడు. కాని వారిలో నెవరునుగూడ సర్ హుస్సేనుగారివలె స్వమతస్తులయందు కలుకుబడిగలవాడగూడ. బ్రాహ్మణేతరులు లేమవిధేదములను వెనుకపెట్టి తిరిగి యాదవుగారిని యాఖ్యాయించు మంత్రిగతుడుర్చు చూచుచున్నాడు. అయినను తిరిగి నిర్మితము జరుగవరకు ఈ పదవిఖాళి జేయకుండనే యుండవచ్చును. (ఆ.ప్రె.)

విదేశవార్తలు

భర్తను జంపెనను నేరము

భార్య నిర్దోషి ననుట

కోర్టులో భార్య మూర్ఖిలుట
లండన్, జూన్ 5:—పేజి అనునామె భర్తను జంపెనను నేరముమీద ఆమెను నెపమునకు కమిటీచేయ నిశ్చయించి ఆమె అనుటనే మూర్ఖిలెను.

అప్పీలియా, కనడా, దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి వ్యవసాయ పరిస్థితులను సేద్యకొనుటకువచ్చిన రైతులను యువరాజు కలిసి కొని సగౌరవముగ మాట్లాడి అప్పీలియాలో జూచినవారి నెం దరినో గుర్తించెను.

ఉత్తర చీనా సేనానుల విషమసంధి

హ్యంగుపే, జూన్ 5:—ఉత్తర చీనా సేనానులు ఫకాచాక్ వెంకు చాంగ్యునుచున్నగార 70,000 నైను లున్నారు. ఏమిచేయుటను వారిచేయియతోయటలేదట. మం చూ రి యా లో వా రి న క్క ర లే ద ని ర ట. దక్షిణ సేనలు వారిని తమతో జేర్చుకొన దలంచలే దనుచున్నా రు. ఇదిరకే వారిజీతములు కొన్ని నెలలనుండి బాకీపడినవి. ఆజీతము లీయకుండ వారిని చీల్చివేయరాదు. అట్లు చేసిన ము ఘ్న గ నండును. ఒక్కటేమార్గము కన్పించుచున్నది. వారితో పోడటయే సాధనముగ నున్నదిగాని ఎవరితో పోరాడవలెనో నిశ్చయించలేదు.

హ్యంగులకు, చిలీనైన్యాధిపతి సకాచాంగునే నాని రాజీ వామానిచ్చిరి. టిబ్బెన్ నునుండిలిరిగి పోతున్నానని ప్రకటించెను టిబ్బెన్ నునా ఇతని సేనలం చిదరవందరగ తిరోగమనము జేయు చున్నది.

జపాను ప్రదేశములందు ప్రవేశించుచున్న నైకులను కొందరిని నిరాయుధులనుగ జేసిరి.

జూన్ 5:—హ్యంగుపే, చిలీ, జిహాబు, చరాకు ను యాను ప్రదేశములందు హ్యంగుపేవర్తరు పాలనముక్రింద ప్రభు త్వము కేర్పాటుజేయుటకు జాతీయవాదుగ నిశ్చయించుకొనిరి.

టోక్యో, జూన్ 5:—ఉత్తర చీనా సేనానుల నాయకుడు చాంగ్గోలినుగారు చినిపోయిరి ముతు దేనునండి బిడిపించా పత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ఈమరణవృత్తాంతమును రహస్య ముగ నుంచుచున్నారు.

సర్ లోజడక్కినగారు మధ్యభూభాగమున పర్వతేనాధి పత్యమును మానకొనెద రనుచున్నారు. సర్ ఫ్రెంచెకుపిల్లు గారు ఆరెనినానే నియమించబడెదరు.

లండనులో రీజెంటు శాటలకాలలో ఒక స్త్రీజేమమును ధరించిన ఒకరై నాయకని రంగస్థలముననే పొడిచెను. ఆతనిని ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి.

సోవియటు పోలిషు ప్రభుత్వము

సోవియటు ముస్లిని జంకబోయెనని తెలుప అందులకు విచారమును దొపుచు ముందట్టిపని జరుగకుండ జేసెదమనియు రషియా పోలంకు సంబంధములు చెడకుండ ప్రయత్నించెద మనియు పోలంకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పియుజేసిరి.

పూనందు నెంకగారు గూడ బాబుబెట్టచే నని పోయిరి.

లుథేనియా రాజధాని

జరిహ, జూన్ 5:—లుథేనియా రాజధానిగ విల్నాను లుథేనియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. పోలంకు వారు కూడదనిరి. కాని 1918 ఆర్డు ప్రకారము విల్నానే రాజధానిగ నిర్ణయించిరట లుథేనియావారు చెబుచున్నారట. క్రమక్రమా దము వారు తమ ప్రభుత్వము నుంచెదరట.

పార్లమెంటు 48 అభ్యర్థులను నిర్ణయించి 5 జీవానూనే కోర్టు ఫాక్సుగా ఎన్నిక జరుగును.

దర్బనులో భారతీయుల గృహపరిస్థితులు

విచారణ సంఘమును నియమించుట

కేఫుటపుక, జూన్ 5:—కేఫుటపుక ఒడంబడిక ప్రకారము దర్బనులో భారతీయుల గృహపరిస్థితులను విచారిం చుటకు యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘమును నియ మించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా కాంగ్రెసునుండి ఇద్దరు భారతీయు లును శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు కేఫొన్నవారిని నియ మించెదరు.

అక్రమముగా అనగా ప్రభుత్వ కా సనములకు విడదముగ ప్రవేశించినవారిని తమియలుకు కాంగ్రెస్ కా ర్యనిర్వాహకవర్గమువారు శాస్త్రిగారి సలహాననుసరించుటకు ఒప్పుకొనిరి. భారతీయుల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము జాతీయ కాన్ఫరెన్స్కావక సంఘమువారు ఈ ఆర్థిక పత్రములో 9000 పా నులకు ఏర్పాటు జేసిరి.

ప్రతికూల ఇటలీ ఆందోళనము

పోలిసుఅధికారికి చెబ్బులుతగులుట

బెర్లిను, జూన్ 4:—కమ్యూనిస్టులను పోలిసువారు కా ల్బుటచే ఒకదచనిపోగా ఆరిని దహనమునకు బెర్లిను కమ్యూ నిస్టులు వెంటబోవుచుండిరి. పోలిసుతో డిక్షానిరి. బెర్లిను పో లీసు జైన్ ప్రెసిడెంటు తనబండిలోనుండి డిగి పోలిసువారిని కమ్యూనిస్టులను కొట్టవలదని పోలిసువారు అత్యుచుచేయక ఆరినిగూడ గొట్టిరి. ఇక అక్కడయున్న ప్రాణముదక్కరని పూయినమొనరెచ్చును. పోలిసు, జైన్ ప్రెసిడెంటునని జెప్పినను బాధములేకుండెను. ఇంతవరకు సంగతి నెవరును కాదని ప్రతి ఘటించలేదు అనవసరముగ పోలిసువారు సోలూకట్టలను ప్ర యోగించిరని డాక్టరు వీనుగారు చెబుచున్నారట. తాను అ ల్ల రులను అడంచుటకు జోక్యముకలగజేసికొన భుజములమీద న, ఎడమచేతిమీదను చెబ్బులుతగిలెననిరి. ప్రాణముదక్కరనియ కొనుటకు రంగముచ విడిచిపోలేనిరి. ఈ విషయమై విచార ణను పలుచున్నారట.

కొత్త బొంబయి గవర్నరు ప్రగల్భములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—చాలం కన్వల్యేటివు సంఘమునం దుపన్వేశించుచు తాను బొంబయిగవర్నరుగ నియమించబడిన విషయమును చెల్లెలి తన పార్లమెంటుపభ్యత్యమును పడుకొని అ.దరిని విడిచి బోవలసినందులకు విచారకరముగ నున్నదనిరి. కొంతనేపు ఆలోచించి ఇండియాకు బోవుటచే మరింత మంచిని చేయగల్గుదునను ఆశతో, మిమ్ములను నడచిపోవుటకు విచార ముగనన్న బొంబయిగవర్నరుగ పోవ నిశ్చయించినదినిరి. ఇంటి వద్ద యుండుటకంటె ఇండియాకుపోయిన ఎక్కువ యుపయో గముండునని నే ననుకొనుట సరియని మీరు సమ్యగించెద రను కొనెదననిరి. నేను చేసినపని మంచిదో చెడ్డదో కాలమే చెబు వగలరనిరి.

చీనా రిపబ్లికుకు పూర్వము అభ్యర్థులుగనన్న లియో వాంగుగారు చనిపోయిరి.

ఇటలీ విదేశాంగ విధానము

ముస్సోలినిగారి లీర్కానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రోము, జూన్ 5:—ప్రపంచములో యున్న అన్ని జాతులతోను ఇటలీ సంబంధమును ముస్సోలినిగారు సాంకముగ పరిశీలించిరి. ఇంగ్లండుతో స్నేహముగ నుండుటకు నిశ్చ యించిరి.

ప్రాంతు జర్మనీతో సంబంధము యభివృద్ధి గాంచు చున్నదనిరి. పూర్వముకంటె ఇప్పుడు చాల బాగున్నదనిరి. జర్మనీతో సంబంధము మరింత ఎక్కువగ యభివృద్ధిగాంచెడిదే గాని వారు బాధ్యత నెరుగకుండ అపదస్థముగ ఇటలీ దేశీయ విధానమీద జోక్యము కలుగజేసికొనుటచే ప్రయత్నించెనట. మార్చి లో ప్రాంతుతో మైత్రిబింబడికను జేసికొనుటకు రాను బారములను ప్రారంభించితి మరిరి. ఉత్తర ఆఫ్రికాసభ్యులను

వరిమార్గము జేసికొన దలంచిరిమి. ఇటీవల యుగోస్లావియా పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. ప్రతిపూలప్యాసిస్టులు యుగో స్లావియా అల్లరులకు కారణమనిరి. ఈఅల్లరులనుగూర్చి విశేష ముతో జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించవలెనట. యుగోస్లావియాతో ఒడం బడికను న్యవపరుచుకొనకుంట్ల విచారకరమనిరి. ఇతరదేశముల తో ఇటలీసంబంధము సాధారణముగ కృత్రిమముగ నున్నది. నన్యదేశవారముల చరిత్రను ముగించి స్వస్థిజేయుట నుంచిదనిరి. అట్లు చేసినచో యూరపు ఆర్థిక జీవనము యభివృద్ధిగాంచుటకు వీలగుననిరి. ప్రపంచమంతయు ఆర్థికాభివృద్ధిగాంచు ననిరి.

ప్యాసిజమునకు జాతిపరిమితిని స్థిరపరుచువార్తలు తప్ప వనిరి. విశోధభావము లేదను. కాని జాతిపరిమితియే పర్యవేక్షిగల దకు నమ్మకము ఇటలీకి లేదు.

దక్షిణ చీనా సేనలు

పికింగులో ప్రవేశించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగుపే, జూన్ 5:—దక్షిణ చీనా సేనలలో ము దటిదియగు హున్సిసైన్యము, టాక్ పరింకునే నాని సైన్యము పికింగులో ప్రవేశించెనని పికింగువార్తలు చెబుచున్నవి.

ఆర్థిక చట్టము

రెండవసారి ఆమోదించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—ఆర్థిక చట్టమును కామన్సుసభ వా రు రెండవసారి ఆమోదించిరి. స్పీడెనుగారి సవరణ వీగిపా యెను.

జాతీయమితి అసంబ్ధి

భారత ప్రతినిధులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—ఈ సంవత్సరము జాతీయమితి అ సంబ్ధి ప్రతినిధులుగ భారతదేశముతరపున లిట్టున ప్రభువు, పాల మునకు న వా బు, సర్ ఎ సంతకు వారు ముల్లి కు గార్లును, సర్ ఎడ్వర్డు చామియరు, సర్ కూర్మా వేంకట రెడ్డి వాయుడుగారును, అబ్దుల్లా యూసఫాళిగారుగూడ నియ మించిరి.

రెండు వైమానికదళములు ఉపవనలో డిక్షాని అం దున్న వైమానికులు. మరణించిరి

పుదుక్కోట మహారాజుగారి దహన సంస్కారములు

మద్రాసు బ్రాహ్మణుల పొరోహిత్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—పుదుక్కోట మహారాజుగారి: గోల్లర్న గ్రీకులో దహనము గావించిరి. ఇద్దరు మద్రాసు బ్రాహ్మణులు అశరకర్మకు జరిపించిరి. అస్తికలను మాత్రము పుదుక్కోటకు బంపి మామూలు కర్మకాండను జరిపించెదరట.

చాంగ్గోలినుగారి మరణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు

లండన్, జూన్ 5:—చాంగ్గోలినుగారు చనిపోయి రన్న వార్తావత్రికావార్తకు భాయపరుచుటకు వీలులేదనుచు చ్చారు.

అమానుల్లా రాజదంపతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మాస్కో, జూన్ 5:—సోమవారము అమానుల్లా రాజదంపతులు టిప్పిను కేగిరి. ప్రజాసంఘమువారు జూరియన సభవారసు డందొసగిరి. విదవ బాహుళ్య బంబులుదెరిగి.

బెర్లియం రాజదంపతులు మూడుమాసముల సంచారము మీద బయలుదేరిరట.

ఇటలీ ఆపక వర్తకసంబంధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రోము, జూన్ 6:—సెనటులో మాట్లాడుచు ముస్సోలినీగారికి టెలు దెలిపిరి. ఇటలీ అప్పు కనుక్కుకొనబంధము లిప్పటికి అంత సంఖ్యమైనవికలయములు గావు. కాని ఇటలీనుండి యిప్పు సామగ్రి, మోటారుబండ్లను పన్నయిజేయుటకు కంట్రాక్టు లు రై అయినది. సాంకేతిక విషయములందు సలహానిచ్చుటకు నిపు ణులను బంపెదరు. ఆఫ్ సెప్టెంబరు 25 వైమానికులను ఇటలీకి బంపుట చాల ముఖ్యవిషయమనిరి. కేంద్రఅసియ. రాచకీషిములు అనూహ్యరాజుగారి పరీక్షనమున ప్రాముఖ్య ము గాంచితిరను.

వ్యభిచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

జనీవా, జూన్ 6:—దుర్ఘాప్రవృత్తి జేయుటను, యూరపు అమెరికాయందును లె నెన్నబొందిన వ్యభిచారగృ హములనె ల్లివేసినచోటున వ్యభిచారవృత్తికి స్త్రీలను, పిల్లలను విక్రయించు విషయమై ఆలోచించవలెనని చాంజెల్లెగాడు సమర్పించిన నివేదికను జనీవా బాలిసమితిసభవారు అంగీకరించిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం జూన్ 6వ తేది బుధవారము

మార్పులెట్లాదు	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము	గత 24 గంటలలో సగటు	జూన్ 24 గంటలలో సగటు	సాధారణముగ సంభవ్యమగు సగటు
కోపాల్-ఫూర్	92	78	...	0.1	— 0.5
వికాఖతలు	90	81	...	0.1	— 0.7
కాకినాడ	104	78	...	0.1	— 0.4
మచిలీపట్నము	101	88	...	0.4	— 0.8
కడప	96	77	...	2.9	+ 2.5
అద్దూరి	98	76	...	0.7	+ 0.2
అనంతపురం	0.4	— 0.4
కడప	99	81	...	0.9	— 0.8
నెల్లూరు	106	85	...	0.1	— 0.1
మద్రాసు	106	85	...	0	— 0.4
కడపూరు	102	88	...	0	— 0.2
సీలమ	96	76	...	0.7	— 0.1
కోయంబూరు	84	71	...	0.2	— 0.1
తిరువనంతపురి	97	81	...	0	— 0.4
శాగవట్లగూడ	99	88	...	0	— 0.2
మధుర	94	80	...	0	— 0.4
పొంబి	91	82	...	0	— 0.1
నిరవస్థి	0	— 0.2
తిరువేంద్రపురం	81	76	0.4	8.5	+ 0.2
కొచ్చి	86	74	1.8	7.1	+ 2.0
కొత్తకట్ట	84	72	1.2	10.1	+ 4.8
మంగళూరు	83	78	2.8	10.1	+ 4.5
తెలంగాణ	85	68	...	1.2	+ 0.2
మైసూరు
బాంబే	69	52	0.1	0.8	— 0.2
మంబర	69	60	...	0.6	...

సర్కారులు:—వికాఖతలు ములలో చినుకులు బడెను గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల ముల్లు దట్టముగా యున్నవి. కాకినాడలో పగటివేడి 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నిన్న 10.5 డిగ్రీలు ఎండగావెను.

డక్కన్:—మల్లు సాగునకు సున్నది. పగటి వే. మి 2 మొదలు 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటక:—మల్లు విస్తారముగనున్నది. మద్రాసు లో 6 డిగ్రీలు పగటివేడి ఎక్కువ. నిన్న మద్రాసు నెల్లూరులో 10.6 డిగ్రీలు ఎండగావెను.

న. న. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ నాతనకాశ్రయము.

ఈజిప్టు శాసనములందు బ్రిటను జోక్యము కలుగ జేసుకొను హక్కు

ఈజిప్టు గుర్తించదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కెయిరో, జూన్ 6:—సెనటులో ప్రభుత్వమును ప్రతిపక్షులు బరిదీచిరి తంతిచార్లరు దెబ్బపెట్టెను. 1922 ప్రోటనము ఒకపక్షముగారి నే బాధించినదిగాన ఈజిప్టు శాసనములందు బ్రిటను జోక్యము కలుగ వేసికొను హక్కును ఈజిప్టు గుర్తించబడని నహాన్ పాషాగారు ప్రకటించిరి.

స్పెయిను వైమానికులు ఇంకను బగ్దాదులో నేయున్నారట. మ్యాడ్రిడునుండి మరికొన్ని విమానములు వచ్చినగాని ఇండియాకు బయలుదేరరు. ఇరాకులో నే యుండురు.

బొంబాయి స్త్రీలసభ

బొంబాయి ప్రజలకు సాయముచేయ నిశ్చయించుట బొంబాయి, జూన్ 6:—రాష్ట్రీయ సభాపక్షమున మార్కెట్ విద్యాలయభవనమున బొంబాయిస్త్రీల మహాసభ జరిగెను. అవంతికాబాయి గోక్షేగా రధ్యక్షత వహించిరి. శ్రాత్తగావేసిన పన్నులు శ్వాసములో ఆస్వాదములో కనుగొనుట కొకసంఖ్యమును నియమించవలసినదని బొంబాయి ప్రజలు కోరుచున్న కోర్కెను బుపరదురు తీర్మానముచేయబడెను. ప్రభుత్వమువారు తత్తె ఇమే విచారణను చేయించి, అది పూర్తియగువరకు ప్రాతినిధ్యమునే వనూలుచేయవలసినదని తీర్మానింపబడెను. ప్రజలను చెదరగొట్టుటకు పరాసులను, సాయభూలులగు పోలీసులను తెప్పించినందులకు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించు తీర్మానింపబడెను. బొంబాయి సత్యగ్రహ సమరమున బొంబాయి స్త్రీలు ధనసహాయము చేయవలసినదని కోరబడెను. (ఫీ. వెస్.)

పాంచాలమున బక్రీద్ గడవిడలు

సోప్తా కాల్యుల విచారణ మాలిక్ పూర్ కాల్వలవిషయమై హిందూ సిక్కునాయకుల ప్రకటన డిల్లీ, జూన్ 6:—సోప్తాకాల్యులవిషయమై విచారిం చుచున్న ఇ. సి. మార్టిన్ గారు నిన్న 13 సాక్షులను విచారిం చిరి.

బార్కతల్లీ అను పోలీసువాడు మహమ్మదీయులు పల్లల మసీదులో చేరి మే 21 తారీఖున హిందువులను మహమ్మదీ యులను చేసికొనిన ఒడంబడిక ప్రకారము జరపమొదెదని ఉపన్యసిందిరిని చెప్పెను. పోలీసు నూపరిం పెండెంబు మరల సాక్షులొచ్చుచు తాను జనసమూహము అధ్యక్షుగాకూడిన దని చెప్పలేదనియు, వారు నల్లిపొవుటకు ఆజ్ఞులవ్వలేదనియు చెప్పెను. మే 21 తారీఖున జరిగిన ఒడంబడికసంగతి తనకు తెలియును. ఆ ఆవును చంపనివల్లనని చెప్పినవారు తప్పిదదు దురుగదాయని మొదట ఆతడు అలచెను. తరువాత ఏవో శ్రా త్త ఆవు వధింపబడునని తాను చెప్పవలసినచ్చెను.

ప్రశ్న:—హిందువులు మహమ్మదీయులు ఆవులకు చం పమని ఒడంబడిక చేసికొనినప్పుడు గోవధచేయనిచ్చుటకు నీ నెట్టాపుకొంటిని?

ఉత్తరము:—ఆ ఊరిలో ఆచారములు నాకు తెలియ లేదు. సోప్తా మహమ్మదీయులు తమకు బల వం త పెట్టి నొప్పించిరిని నాతో చెప్పిరి. జనులు మూగకముందు గోవధ చేయనిచ్చుటకు నేను తయారుగానుంటినికాని అజనము గో వధ యెప్పుడు ఆ ఊరిలో జరిగియుండలేదని చెప్పటచే నేను నాయభిప్రాయమును మార్చుకొంటిని.

వెనుకటి రాత్రి పల్లెలవాల్లు యింక యేదైన నొక ఆవు చంపబడుట కొప్పుకొనిరియు, తాను వారిని బక్రీద్ నాడు సోప్తాకు రానద్దరి చెప్పిరిననియు చెప్పెను. ఆరాత్రి తాను సహాధికులతో అగ్గినకు తరిగి నిచ్చెను. కాల్వక ప్రార్థన తాను 'నల్లి పొండి, లేదా కాల్వెదను' అని చెప్పిననియు, అనూకలు రాళ్లుకప్పుటకు పార్కింగులించెననియు చెప్పెను. తాను కాల్వ యింట పెట్టినను వారు ఒకలేదు.

నబ్ దివిషునలు ఆఫీసర్ సాక్ష్యము మే, 29 న తారీఖున సోప్తా మహమ్మదీయులసభ నుంచి గడ విడలు జరుగ వచ్చు నని అక్కి నిచ్చె నని సబ్ దివిషున లో ఆఫీసరు చెప్పెను. పోలీసు విచారణ జరగవలసినదిగా తాను ఆజ్ఞునిచ్చెను. కాని తనకునివేదిక పంపబడలేదు. బక్రీద్ నాడు తాను కల్వలపైక

చార్జిలో నుండి సోప్తాలో తహసీల్దారు నియోగింప బడెను. 10 తారీఖున తహసీల్దారునుండి వార్తరాగానే తాను సోప్తాకువెళ్లెను. కాల్వలు జరిగినచోట పరాయిగ్రామ ములవారెవ్వరు లేరు.

ప్రభూసాక్ష్యము ప్రభు అను పోలీసు తహసీల్దారుగారి ఆజ్ఞపై తాను కాల్వలినని చెప్పెను. ఆ సమూహములో 200 మంది యుండిరి. కాని వారి గ్రామములోనికి వెళ్ల లేదు.

మాలెఖాన్ సాక్ష్యము సోప్తా జమీందారుగు మాలెఖాన్ పోయిన పరిస్థితు లులో ఒక ఆవు వధింపబడుమందెననియు, తమ బడిగి నాగు గనుక ఒడంబడికప్రకారమిద వస్సుకు చేరితి ననియు చెప్పెను. (ఫీ. వెస్.)

బార్కతల్లీ సత్యగ్రహసినము

జరుపుటకు మోదరాబాదు కాంగ్రెస్ సంఘము నిశ్చయించుట మోదరాబాద్ (సింధు) జూన్ 6:—ఈ నెల 12 తారీ ఖున బార్కతల్లీ సత్యగ్రహసినమును జరుపుటకు మోదరాబాదు కాంగ్రెస్ సంఘమువారు నిర్ధారణచేసినారు. ఆరోజున బహి రంగసభలు చేయుదురు. బార్కతల్లీ సత్యగ్రహోద్యమమును గు రించి గజముగు వర్తమానమును ప్రకటించురు. బార్కతల్లీ ప్రజల సహాయార్థము ద్రవ్యము వసూలుచేయుటకు శ్రీయుత జయ రాందాసుగారు, చాయల్ రాం, ఆచార్య ఆత్ కాసి, జవత్ మ ల్ గారు కలసిన ఉపసంఘముకటి యేర్పాటు చేయబడెను. (ఫీ. వెస్.)

ఉద్యోగీయులు రాజీనామా నిచ్చుట పటేలుగారు : సంఘపహిష్కారము చేయవలసినదని ప్రబోధించుట.

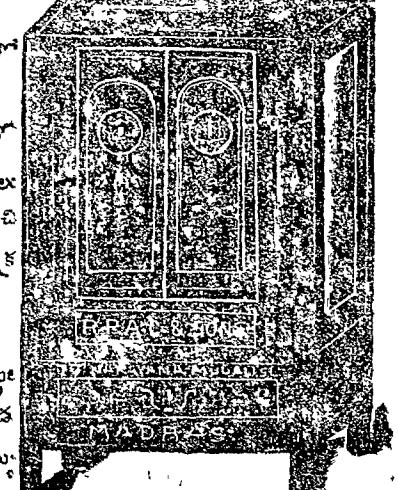
బొంబాయి, జూన్ 6:—బల్లడోల్లీలో పరిసికులు తీవ్రరూపమున దాల్చుచున్నవి. గ్రామోద్యోగీయులతో బని లీలు చేయబడుచున్నారట. నోరులేని జంతువులను జల్తుచేసి, వాటిని నాశనాధిపతు పెట్టుట చూడలేక చాలమంది ఉ ద్యోగీయులు రాజీనామా నిచ్చుచున్నారు. సార్వత్ డివిజన్ లో 10 మంది తలెటిలలో 8 మందుగురు రాజీనామా లిచ్చిరి. ఇతర గ్రామములలోని ముసలములు రాజీనామా నివ్వగలరని తెలియచున్నది. మే 31 తారీఖున ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రకటనకు కొన్ని అపార్థములు చేయబడినవి గనుక, భూమి జల్తు చేయబడినచా రంధ్ర ఆస్తి అమ్మకముకాకమునుపు పన్ను నిచ్చినకాని భూములు నిలువని మరి నూరత్ కలెక్టరుగారు మరియొక ప్రకటన గావించినారు.

శ్రీయుత వల్లభభాయిపటేలుగారు బుధవారం సా యంత్రము మూడు సభలలో నువన్యసిందిరి. ప్రతి సభలోను పన్నులనిచ్చినవారిని సాంఘికముగా అపహేళించవలెనని చెప్పెను. (ఫీ. వెస్.)

లిపోవా సమైపరిస్థితులు

మైత్రాగారి ప్రకటన కలకత్తా, జూన్ 6:—నిన్న కే. సి. మైత్రాగారు డై లీ హెరాల్డు, పండేవర్గర్, గ్లాస్కో ఫ్యూర్యువత్రికల కేక్రింది తరిగినిచ్చిరి. 'లిపోవా'పేర్ మొదలై నాలుగునెలలై నది. ప్రభుత్వ మువారు జోక్యము పుచ్చుకొనవలసి వచ్చెనుగాని, ఏజెంటుగా రి పరతులను వారామోడించిరి. సమైవారులు లొంగరు. స మైలో 21,000, రైల్వేపనివారు, 10,000, లోహపు పనివా రు, 8,000, జనపనార పనివారు, 8,500 ప్రతి పనివారు, పా ల్లనుచున్నారు. స్వల్పముగా వికేంద్రవ్యము వచ్చినది. ధనప పోయము వ కృహాయము ప్రారంభించుచున్నాడు. (అ. వె.)

మాకంపెనిలో
కొత్తకట్టలో
అనేక మర్చములలో
యనుము పెట్టెలు
కయారు చేయించి
జలసరసముగా విక్ర
యించబడును.

యనుము పెట్టె
ర్యాపారం, అండ్
కొమిషన్ యేజంటు.

రాచమడుగు పెద్ద అప్పయ్య శెట్టి అండు నన్ను,
77, నారాయణమండలి కిక్కి, మద్రాసు.

భారత ఆత్మసంరక్షణము

డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావుగారు

4

భారతదేశ 'ప్రసిద్ధ పుస్తకములలో' నొకదను, గొప్పరాజకీయ ప్రముఖు, ఆగు కీ. శ్రీ. సింహా ప్రభువుగారు, అతిశయోక్తు. పల్కు- స్వభావము గలవారగుదు. బ్రిటిషువారిపై ప్రతిహతభావ బాధన కావంతయైనలేదు, ఇటీవల వారిపంజాబును సామ్రాజ్యమునందలి ప్రతిప్రాంతమునందు చాలపరితపించిరి. మొదటిసారియు, బ్రిటిషు సాంఘిక రాజకీయ సంస్థలపై సభ్యుల మత దుర్మతలతో త్రావి పెట్టెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో కాళ్ళపమునంబుంధముండు కొనుట మంచిదని ఆతని గాఢవిశ్వాసము. అట్టి సింహా ప్రభువుగారు 1915 సం॥ న భారతజాతీయ మహాసభ కన్వేక్షిత వహించి యువస్వసింధుడు, బ్రిటిషు విధానములను గుఱుమన్న దుష్కృతియల తీవ్రముగ ఖండించెను. అవాక్యముల సవలు సుదాహరించెను. ఆరేడట్లు నడిచెను. "ఇప్పటికి 150 సం॥లుగా ఆంగ్లేయు లీ దేశమున రాజ్యముచేయుచున్నారై; ఇతికాలము పరిపాలించిన తరువాతగూడ తమపరిపాలన నుపసంహరించుకొనిన తక్షణమే, అల్లకల్లులను, ఆరాజకము ప్రభువనటులను, విదేశీయ దండయాత్రలను సులభముగ కబళిమననటులను సుమారు, ఆంగ్ల దేశము గర్వింపదగినవిషయముగారు. ఆంగ్లేయు లీ దేశమున భారతతరములనుండినయెడల వారికను ఏ దేనువరకును బోకమునుపే తిరిగి రావలసినదని తంతివార్తనంబులనియుండు నని మన విమర్శకులలో కొందు నిరసరమును జ్ఞాపక మొనర్చుచుండును. ఆంగ్లేయభృత్యులు వెడలిపోయినయెడల ఈ దేశములో కొన్ని ప్రాంతములందు దేశస్థుల రూపాయగాని మానము గోల్పోని పిక్క కన్యగాని కన్వీపకాలవకు భయంకర పరిమాణ వాక్యమును వినుచు ఆనందించువారు గూడ కొందరు గలరు. బ్రిటిషు పరిపాలనా ఫలితముల కింతకంటే తీవ్రముగ ఖండినయెడలయు నుండబలదు. పశుబలము శ్వాసాధర్యముల నిర్మించి గలిగెనుగదా యని మానవాళియు కొందరు సంతోషసాగరమున దేలియాడవచ్చును. కాని ఎప్పటినిరేకే ఇప్పుడును స్వాతంత్ర్యముకొరకును ధర్మముకొరకును మహాపరామర్శము గావించుచున్న ఆంగ్లజాతీయులు అట్టి ఫలితములు తమకు చాల అవసరంబులయే భావించెదరని నావిశ్వాసము. అట్టి దుష్కృతియల తొలగించు నుద్దేశముతోనే భారతీయులు సైనికక్షణమును గోరుచున్నాడు గాని వేరుగారు. ఆత్మగౌరవమును నిలవజేట్టుకొని మహాధర్మనిర్వహణాభిలాషను బలపరుచుకొనుటకు మాత్రమే మేము ప్రయత్నించుచున్నాము. భారతదేశమునింజనరము ధర్మముగ సంరక్షించునున్న బ్రిటిషు వాచాపుత్ర కారణము చేసెనను తొలగించు చర్యలు చేయవలసి కేయదండయాత్రలనుండి ముగ్ధులైనా సులుంబువలన పరక్షించుకొను కేంద్రని తం. పరాధీనులైనా సలెనని మాత్రమే మేము ప్రయత్నించుచున్నాము. ప్రతి ప్రభుత్వ నిర్మాణమునందును, ఆంగ్లేయ, అభిమానభావములను చాల ప్రాముఖ్యముగ స్థానముండును. ఆయనను మే మిపుడెట్లు గోరుటకు, మానసికమాత్రములను నీ యభిమానమే కారణముగారు.

ఇప్పుడు ప్రపంచమునంతట సంతోభింప జేయుచున్న మహాపరామర్శమునంటి ఉత్సాహమే కొంతకాలమునకు తిరిగి సంభవించుచున్నది. ఇప్పుడు ఆంగ్ల దేశమునకున్న సౌకర్యములు విశ్రులు ఆ పురు లెకపోవచ్చును. ఎవరు చెప్పగలరు? ఇప్పుడో మరొక పుష్కర, మానవులైనవారి కంఠరకున ప్రాణతుల్య మగువానిని రక్షించుకొనవలసిన ఆవసరము మాకుగూడ తలపించుచున్నది ననుట నిజము. తమ దేశమును సంరక్షించుకొనవలసిన బాధ్యత తమపై గలదను భావము లేనివారికి నిజ మగు పౌరదత్తబాధ్యతలు దేలియజాలవు. ఏదైన విషయ సంభవించినయెడల ఇతరుల డిక్ష పడుదురు. మన దేశము ఆపర్యుక్త బున్నపుడు ఇతరులు విచ్చి రక్షిస్తారు, అని ప్రజలు అనుకొనుచున్నారంటే, చరిత్రనుండిన సాంకేతిక బాధ్యత యంతా చచ్చిపోయినదన్నమాట ఇట్టినితికి, కారణమున ప్రభుత్వవిధానము, మానవసామాజికమున ఆత్మగౌరవ భావమునకు వికారమైన దన్నమాట" గత విరోధా మహాసంక్రామ ప్రారంభ సమయమున నీ వాక్యములు సుడువబడెను. భారత సైనిక శిక్షణమును గురించి ఆ రోజులలో భారతీయ ప్రజాభావములను సాగుగ వ్యాప్తికరించు చూపుచి

5

ఈ క్షణముగా, భారతజాతీయతకు, పౌరుషమీనముగ నొనర్చుటవలన, వారు సైనిక కార్యనిర్వహణమున కనుమర్శలను అనుబంధములను చేసారు. ఎన్నోరీతులుగ తమ కిట్టి అనుబంధములను భారతజాతీయతను పరిపూర్ణముగా చేయుచున్నది. మొగలు పాదుషాల పరిపాలన సాగినంత కాలమున గూడ, సైనిక శాఖ ముఖ్యముగా నందిలి ఉన్నదొక్కప్పుడును అనేక రీతుల భారతీయతను ప్రభావముగ గల్గుచు కీర్తి ప్రభావము గలిగించుట కవికాక మొసగుచుండెడిది. కాని బ్రిటిషువారు పరిపాలనను చేచ్చిన తరువాత-ఎంత గొప్ప

వాదనను, ఎంత ప్రతిభా శాసనమును గూడ భారతీయులైన వారెవ్వరికిని 1918 సం॥ వరకును "కింగ్సు కమిషను" పదవుల నొసగలేదు. రష్యా, ఫ్రాన్సు సైనికశాఖలయందు, అసియావాసులును, ఆఫ్రికనులును, గౌరవనీయులుగ పదవుల నధినింప గలిగిరి. కాని ఒకటిన్నర శతాబ్దముల బ్రిటిషు పరిపాలన ననుభవించిన తరువాత, భారతీయులు తమ దేశీయ సైనిక శాఖలందు, గౌరవనీయులుగ ఉన్నతపదవిని సంపాదించజాలకపోయిరి. భారతీయ సైనికదళములు, తమ చరిత్రయందు మొట్టమొదట, గత విరోధా మహాసంక్రామమున, విరోధాసంక్రామరంగములందు తమ శక్తిసామర్థ్యముల జూపి ప్రశంసించబడెను. ప్రతి యాధరంగమునందును, భారత పటాలముల ఆచార ధైర్య సాహసకార్యముల ప్రశంసించినవారు లేరు. ఈ ప్రేమ యధమున, భారతీయ సైనికులు కేసరీయన దళములతో కలసి పోరాడెను. గల్లిపోలీరంగమున అంజాకలతో కలసిపోరాడిరి స్వల్ప సేనాని, దక్షిణాఫ్రికానుండి తన సైన్యములకు దీనుకొనిరాక పూర్వము, తూర్పు ఆఫ్రికాలో, భారతీయ పటాలములు, అసంఖ్యాకులగు శత్రువుల నెదిర్చి పోరాడెను. మెసపటేమియానుండు పరిసరాలెంతయో విమమముగ నున్న సమయమున భారతపటాలము లన్నిట గావించిన అద్భుతముగ పయలు, గొప్ప గొప్ప సైనికాధికారులచే గూడ ప్రశంసించబడెను. సంగ్రామ రంగములందు భారతీయ సైనికుల సాహసత్వములు, ప్రపంచమునందు ప్రాంతములవారి దృష్టులను ఆకర్షించెను. ఈ మహాసంక్రామ నిర్వహణమున భారత సంస్థానములగుడ తమ శక్తి నంతకు వినియోగించి తోడ్పడెను. 1914-15 సం॥లలో భారతీయ పటాలములు గావించిన సేవను గురించి మాటలాడుచు విక్టోరియా చరిత్రకారులు రిట్లునుడిచిరి "పశ్చిమరంగమున కొన్ని ప్రదేశముల శత్రువునుండి రక్షించుటకు విశ్రమించిరి సైన్యములలో తినినలులనే సమయమున వారా భారత సైన్యము" ప్రదేశముల కాపాడిరి. అద్భుతముగ పరాక్రమముతో పోరాడి శత్రుసంచలనము నరకటిరి. పడవడే శత్రువులనెడవది ఎదిర్చిపోరాడుటయందును, శత్రులచే నెదుర్చబడినపు డాత్మరక్షణమునందును అద్భుతముగ ప్రవర్తించిరి. "గల్లిపోలీ" యందును, "సారిరీ" సమీపమునను, గూర్ఖాలు, ఆస్ట్రేలియను సోదరులతో కలసిపోరాడిరి. ఈ దృశ్యమును, ఆస్ట్రేలియా పౌరు లెన్నటికిని మరచిపోజాలరు." ఈ పోరాటములందు భారతీయ సైనిక పటాలములు పూర్తిగ బ్రిటిషు అధికారుల చేతికే నడుపబడెను.

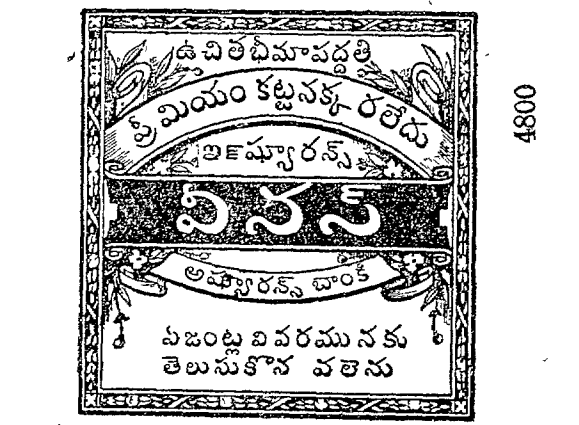
(6)

ఆంగ్ల దేశములో బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలకు వారిలో వారి కెన్నివిధములనున్నను, ఎన్ని రాజకీయవేత్తలను అన్నను, భారత దేశము సందర్శనమున ప్రధాన సిద్ధాంతములను చూపుటలో, గంభీర పదజాలములతో నంగీకరించి, ఆచరణయందు మాత్రము వాని నన్నిటిని నీట గలుపుచుండురు. చిరకాలానుగతములగు అనుభవ పరంపరలచే మన కీవిషయము బాగుగ స్పష్టమయ్యెను. వ్యవస్థ, కులవివక్షణ ఏమాత్రమున లేక, భారతీయులందరకు, ప్రభుత్వోద్యోగ శాఖలందు నియమింపబడుచురై, 1883 సం॥ భారత ప్రభుత్వ శాసనమునందు సార్వభౌముడు వాగ్దానమొనర్చెను. అప్పటినుండియు ఈవాగ్దాన మాచరణయందెల్లు భంగపరుపబడుచుండెనో దేలియుటకు, సిల్లు సర్వీసులోకి భారతీయులను నియమించుటకు జరిగిన ఆందోళనాచరిత్రమే ప్రబలిదర్శకము. ఈ దేశములో బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారవ్యవస్థయొక్క ప్రాబల్యమును నిరస్తాయుగ నొనర్చుటకు ఎన్నియో కంఠముల ననల బించిరి. పరిపాలనాధికార మంతయు వారిచేతులలో కేంద్రీకరించుటకు, ఎన్నియో ప్రయత్నము లొనర్చిరి. సార్వభౌము డావాగ్దానమెన్ని డావాపునూపత్సరములు గావచ్చినను, ప్రతి 20 సం॥లకు ఒక్కొక్క రాయలుకమిషను వచ్చిపోవుచున్నను, నిజమున పరిపాలనాధికారము గల ఇండియను సలీల సర్వీసు ఇంకను బ్రిటిషు అధికారులతోడనే నిండియున్నది. సైనిక శాఖలో "కమిషను" పదవులలోనికి భారతీయుల నియమింపరాదను నిషేధముగూడ ఇటీవలవరకు భారతీయులకు దర్శకముగనుండెను. సిల్లు సర్వీసులోనికి భారతీయులనియమించు విషయమున సెట్టి నిరోధములు కల్పింపబడెనో, సైనిక శాఖయందు దీనిషేధమును తొలగించుటకు పార్లమెంటుపక్ష ప్రయత్నములకు గూడ అట్టి నిరోధములే కల్పింపబడెను. ఈ నిషేధమును తొలగించు విషయ మనేకతరములుగా ఆలోచనయందున్నది. 1911 సం॥మున బార్లిమెంట్ కల్పింపబడిన మహాత్మ్యమునకు గాను భారతదేశమున కరుదించినపుడు, భారత పటాలముల కెట్టివరమును ప్రసాదించినవాగుడ-బాయని చాలవర్షము జరిగినగియు, భారతీయుల నికమిషన్ "కింగ్సు కమిషను" పదవులకు నియమించెదమని వరమొసగిన బాగుడుననియు, నూచింపబడెనని వర్ జాన్ మాక్ క్యు గారు దలిపిరి. కాని, బ్రిటిషు ఉద్యోగులందు కవుడు ప్రతిహతముగ నుండిరి. అందుచే అప్పుడెట్టి ప్రభులయూ గావంపబడలేదు. భారతీయులకు కమిషను" పదవుల నొసగు విషయమై చర్చలు, అనాదినుండియు జరుగుచుండెననియును, ఒకటికితరువాత నొకటిగా అనేక ప్రభుత్వములవారి

విషయమై దీర్ఘముగ చర్చించి యుండిరియు, ఈవిధముగా అనేక వర్షములు గడచి పోయెనేగాని పని ఏమియును జరుగలేదనియు, 1917 సం॥ మన రాజప్రతినిధిగారు బహిరంగముగ ప్రకటించిరి. మొట్టమొదట పార్లమెంటు, సంగ్రామమున ప్రశంసనీయులను యొనర్చినవారిలో తొమ్మిదిమందికి తొమ్మిది "కమిషను" పదవులు సంగబడుననిగూడ రాజప్రతినిధిగా రావడర్థమున ప్రకటించిరి. అటుపిమ్మట 1919 లో సలీతు పడేసి చొలిన "కింగ్సు" కమిషను పదవులు భారతీయుల కొసగబడునని ప్రకటించబడెను. ఇట్టివర్ష, చాలవిస్తకరమైనదని, బ్రిటిషు సైనిక తరగతుల నాకప్పుడు చాల తీవ్రమగు శాం దోళన మొనర్చిరి. లండను "టైమ్స్" పత్రికయొక్క సైనిక విశ్లేషి, అపు డాపత్రికయందు దీవిధముగ సావ్యరించుచు వ్రాసెను. "ఇట్టి మార్పును, ఒకమాట ప్రారంభించియెడల తరువాత క్రమక్రమముగా విస్తరింపజేయవలసివచ్చును. ఈ మార్పువలన, తరువాత క్రమముగా బ్రిటిషు ఉద్యోగులను భారతీయ ఉద్యోగులకు లక్షింప నుంచవలసి వచ్చును. అందుచే నీ విధానము అంత తేలికగా నవలంబింపదగినదిగాదు. సైనికాధ్యక్షశాఖలందు దింకను ఇట్టి అభిప్రాయమే వ్యాపించియున్నది. అప్పటినుండి ఇంతరకును ఎట్టి సంస్కరణను నూచించినను ఇట్టి దృష్టిపథముతోడనే చూడబడుచున్నది. కనడా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికాలవలె భారతదేశమునకుగూడ కొంతకాలమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునందలసి యున్నయెడల, 1917 సం॥ ఆగష్టుమాసమున తాము గావించిన ప్రకటనను వాగ్దానములను నిలుపుకొనవలెననుకట్టేను బ్రిటిషు రాజకీయనాయకుల కన్నయెడల, భారతదేశ ఆత్మరక్షణ సమస్యను గురించి ఏదో యొకవిధముగ నెంబడి నిశ్చయమున కుక్కొనవలెన. ఈ సమస్యతో చెల్లుటములాడి ప్రయోజనము లేదు. ఇండియను సాంఘిక వాద్యుల కమిటీవారు గావించిన స్వల్ప శిఫార్సులను సైతము నిరాకరించుట చూడగా, ప్రభుత్వమువారి సమస్య నెదుర్కొని పరిష్కరించుటలంపు లేదని తెల్లమగుచున్నది.

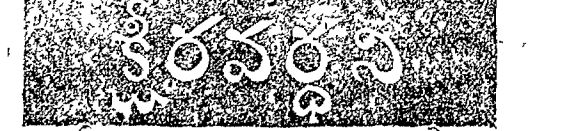
తేలుకొటుకు మందు
ఆర్. డి. ఎన్. సింహముగారు హిందూపత్రిక

కీలుల వ్రాసిరి
లండను స్కెల్లింగు సాల్సు అనగా లవంపదము అమోనియము కార్బోనేటును గుండచేసి దానిలో మున్నుకొని కార్బియం హైడ్రేటునుగాని కలిపి తేలుకట్టినచోట వాగుగా దుద్దినచో లాభ వెంటనే తగ్గును. లవంపద స్కెల్లింగుసాల్సు అన్నిచోట్లను (కెమిస్టుషాపు) దొరకును. వెల రి ఆణాలుగాని 12 ఆణాలుగాని యుండును. ఇది అనేకవిధములుగా నుపయోగించును. ఇది నేను అధికముగ అనుభవించిననే వాయుచూపును అని సింహముగారు వ్రాసిరి.

వెల 1-కి రు 40 కేరనము మీద ఏడెంట్లు కావలెను.
ఆర్గనైజింగు సూపరెంటెన్డెంట్లు
యస్. ఆర్. వ. గుప్తగారు, కావలి లేక
చావలి శేషయ్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

అనేక యోగ్యతాపత్రములను బంగారుపత్రములను పొందెన
ఆయుర్వేదభూషణనోరిరామశాస్త్రి ఎ.కె.ఎ.సి.వారి

తల్లులకు ప్రసన్నమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము. పథ్యములేని తియ్యనిరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేనించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పాలు లభించుటయేగాక తల్లుల ఆరోగ్యము ధమావృద్ధియగును. దీనిఫలము ఆత్మదృఢతము. వెల రు 1-8-0.
శ్రీరవధాని లాబరేటరీ లందు
ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యము

(పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ)

(డాక్టరు యశ్. శేఖరాచార్యులు ఎ. యం. పి. సి. యల్. సి. పి. యస్)

భారతదేశమునం దన్ని భాగములయందును మన దేశీయ వైద్యమును ఆయుర్వేదమునందు క్రమ క్రమమున ప్రతిగలదనియు దేశీయ వైద్యుల ప్రజలెక్కుడుగ అదరించెదరనియు ఆయుర్వేదము స్వల్పద్రవ్యసాధ్య మనియు శుభలక్షణమునియు మనదేశీయుల దేహతత్వమునకు అభ్యుపాసాదులకు శిరోస్థానినైతిమన లెనినదని ప్రభుత్వమునకే కాక మనకందరికీ దెలిసిన విషయమే. కనుక నే వైద్యకాళువారు అన్ని ప్రాంతములలోను ప్రజాసామాన్యమున కంతయు ఆయుర్వేదమును అందజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సాధారణముగ ప్రజలందరు దేశీయ వైద్యము కావలయుననియే యేకగ్రీవముగ ఆందోళన జేయుచున్నాము. కాననసభ్యులను వైద్యాభిమానులను తగిన ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. సామాజ్య కాననసభలయందు సహితము నిడివరలో పర్ పాడిను లూకిన్ లార్డు హాస్పిటమున్నగు మహనీయులు ఆయుర్వేద వైద్యమును ప్రోత్సహించి వృద్ధి జేయుటయనని సలహాలనిచ్చి యున్నాము. వ్యక్తే సంస్థానాధీశులు శేటివరకును వారివారి రాజ్యములలో చిరకాలము నుండియే దేశీయ వైద్యమును ప్రోత్సహించి వృద్ధిజేయుచున్నాడు. కలకత్తా కార్పొరేషను వారివారి "అప్రెంజ్ ఆయుర్వేద కళాశాలకు" రూ 80,000 రూపాయలు మూలధన మొసగి ప్రతి సంవత్సరము రూ 20,000 రూపాయలు గ్రాంటు నొసంగుచున్నది. బొంబాయి కార్పొరేషను వారును ఆయుర్వేదమును ప్రోహించుచున్నాడు. మద్రాసు కార్పొరేషనువారు సముతము ఈ మధ్య కొన్ని ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలను నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించి, నింతవరకు నేమియు చేయకున్నను, మదరాసునందు బసీజేయు కొన్ని దేశీయ వైద్యకాలకులమాత్రము గ్రాంటునొసంగుచున్నాడు.

ఇక సంయుక్తపరగణాలలో, మన ఆయుర్వేదమునకు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కుడుగ ప్రోత్సాహమొసంగి యొక గొప్ప సంఘ మేర్పరుపబడి, ఆయుర్వేద యూనానీ వైద్యాభివృద్ధికి నుంచి యేర్పాటు జరిగించి నడిపించుచున్నాడు. కావుననే, మన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యకళాలాధికారులను స్పెషల్ ఆఫీసరుగ నియమించి గత వత్సరము మధ్య పరగణాలకు ఆయుర్వేదమును మనరాజధానియందభివృద్ధి జేయుటకు అచ్చటి వైద్యవిధానముల నరయుటకు బంపియున్నాడు.

బ్రిస్టిలాలు, శ్రీయుత కెప్టను, జి. శ్రీనివాసమూర్తి బి. పి. బి. యల్. అండ్ యం. బి. సి. యం. గారు వారి నివేదికను ప్రభుత్వమువారికి బంప వారినివేదికలో, స్థానిక సంస్థలకు, ఆయుర్వేద వైద్యకాలకుల నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నముగ బసీజేయుచుండు వైద్యప్రతిష్ఠాపనలకు, శిక్షణాపాండిత్యముగ ప్రాజ్ఞులు జేయుచుండు దేశీయ వైద్యులకును, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నొసంగుటకు శిఫార్సుజేసియున్నాడు. ఈ విషయమే గత ఏప్రిల్ 24న లేడి ఉదకమండల వాక్త్రలలో, ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి సర్జను జనరల్ వారి ఆధిప్త్యము పంపినట్లు దెలియుచున్నది. ఈ విషయమే సర్జను జనరల్ గారు ఏమి జేయుదురో, చూడవలసియున్నది. ఇక మేనెల 26న లేడి వెలసిన ఆ సోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సునాగ్రబిట్టు, 28-5-28 లేడిని వెలువడిన సోసైటీ వెంటు పార్టీ గ జటును బట్టియు, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య పాఠశాలలో ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపబడిన పాశ్చాత్య వైద్యవిద్యను పూర్తిగా నేర్చుకొనిన విద్యార్థులకే పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ "పాండ నర్సుల"ని పరిగణింపబడుట, అట్టివారు రెండువత్సరములు ఆ పాఠశాలలో శిక్షణబడసి, అపిమ్మట అందు తీర్మానమువారికి, ఎఫ్. వి. యం. అను విరుదమును నొసగుట చూడ, నిడివరలో ఆరోగ్యకాళు మంత్రిగా నుండిన ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు 14-5-27 లేడిన బెజవాడలో, శ్రీ పంకజేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలకు దగ్గించి, వీరితో స్థాపకులతో, ఆయుర్వేద వైద్యసంఘం లినిగూర్చి చర్చించి, ఆయుర్వేదమును తాము అభివృద్ధి జేయుటానియందు ఇంగ్లీషు వైద్యులందు యం. బి. పరిక్ష పాస్సైవారు ఆయుర్వేదమునుకూడ ప్రవీణత సంపాదించుకొనుటకు తాము ఒక శిక్షాక్రమమును విర్వహణ బోధింపుమని చెప్పినవాక్యములు శేడు స్పష్టమైనది.

మతియు 16-8-27 లేడి సాయంత్రము 4 గంటలకు స్టాను పావును పేట ముగిసినట్లే ఆయుర్వేద వైద్యశాలయందు అనరబిల్ మంత్రియగు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు ఉపన్యసించుటకు వచ్చినప్పుడు, మంత్రిగారు "సుగుహుతునందు దేశీయవాదకులను ప్రోత్సహింపవలెను తమ దక్షిణదేశీయము ఆ మందులు చాలచౌకయనియు, ప్రజలయొక్కరలకెక్కుడుగ సరిపోవుననియు చెప్పటచేతను, మధురయందును ఆయుర్వేద యూనానీ వైద్యకళలకు మధురవాక్యములను

నిరూపించబడినది.

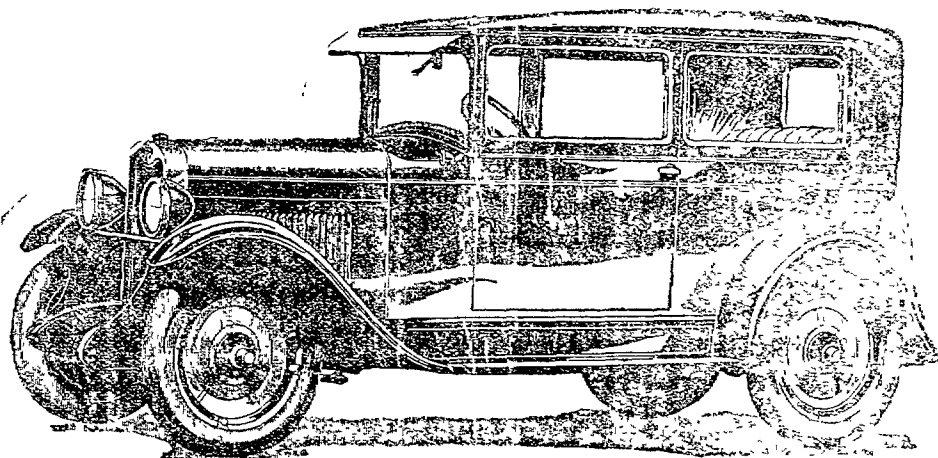
ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించుచున్నది. 1928 నం॥ చివర్ లెట్ తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారు లన్నిటిలోకి ఘనతవహించదగినది. యేటేట అభివృద్ధి గాంచబడిన మార్కులకు లోనగుటచే ఆటో మొబైల్స్ తయారొనర్చు వారలందరలో మిగుల ఉన్నతస్థానమును నాక్రమించియున్నారు. చివర్ లెట్ నందు అభివృద్ధిగాంచిన నూతనాంశములు వట్టి

ఉహాలమీద నొనర్చబడినవి కావు. జనరల్ మోటారుకంపెనీవారు 30 లక్షల వైశ్లదూరము ప్రయాణమొనర్చి పరీక్షించి, ప్రతిఅంశమును పరీక్షించి తదుపరియే ఏర్పాటుగా వింపబడుచున్నది. అందువలననే 4 చక్రముల ప్రేకులూ, నవీనమైన ఇంజను, నిడుపైన బాడీకలిగిన 1928 చివర్ లెట్ డబ్బువిలువకుపొందదగిన కారులలో కెల్ల శ్రేష్ఠమైనది.

సింపున్ అండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారికి నెలూరు ఆయుర్వేద సంబంధివారు సభ గావించి ఆఖండస్వాగత మొసంగిరి. అంతట మంత్రిగారు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి మిగుల సానుకూలవాదము ప్రస్తుతమున్న ఆయుర్వేద వైద్యుల కీర్తి చిత్తాప్రావీణ్యములకాదు గాన అట్టివారికి వైద్యముగూడ చాల లాభముగ నుండునని ఆధిప్త్యము మొసంగుచు, 1926 నం॥ వైద్యప్రతిష్ఠాపన నివేదికలో, ఆయుర్వేద వైద్యులను, ఆయుర్వేద వైద్యుల యములను, ప్రోత్సాహపరుచునట్లు మంత్రిగారు వ్రాయటలో గాని కర్త మేమియో పరిశ్రామితమై గహించుచుగాక, గనుకనే, నెలూరునందు మంత్రిగారిజవాటు ప్రేక్షకులకు మిక్కిలి లాభాభంగమును కలిగించింది.

మతియు, యాసందర్భమున తెనాలి, యేలూరు, బెజవాడ, గుంటూరు మొదలగుపట్టణములందు మాట్లాడినపుడును తమ, ఆయుర్వేద వైద్యమునందు మనకు పూర్తిసమ్మతము గలదనియు, దేశీయ వైద్యము పూర్తిగా వృద్ధిబొందవలయునని యే నాయకత్వము. అని మంత్రిగారు పరికింపబడుట చూడ, ప్రాయశః, వీరు పాశ్చాత్య వైద్యపండితుల సలహాల ముగిసియున్నది, స్వతంత్రముగా, స్వాభిమానముగా, నిదనానిరదియే శిక్షకరమగు. లేనిచో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి బసీజేయునని

యాసయమునందు మనకు చేయవలెదగు చర్యలన్ని న ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య పాఠశాల విద్యార్థుల గాని, యశ్. యల్. సి. పరీక్షలలో కృతార్థులై వానికి పంపుటల విద్యార్థి తేదనములు గైకొని ప్రయత్నము వైద్య ప్రతిష్ఠాపన లలోగాని, కళాశాలలలోగాని, ఆయుర్వేదమును బిత్తులక్షణముగ నాలుగువందలవరకు అభ్యసించి నెడివరకు మన రాజధానియందు లోకల్ బోర్డులు, ముం. పి. సి. సంఘములు ప్రోహించెడి నునూ 90 ఆయుర్వేద వైద్యులను ఏర్పిల్లి సమర్థతో బసీజేయు వైద్యులగుగాని, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ గరవక అట్టిశిక్షణ ఆయుర్వేద వైద్యులను నిరసించు మనవైద్యమునం దె తమప్రతి సమ్మతమునకే పాశ్చాత్య వైద్యవిద్యలో వారితేదనవారి లోకమును గర్హముగ ఆయుర్వేదముయొక్క నిజశక్తియుచూచుచు నీతికి రాకూనదు. ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యకళాశాలకు సహితము నిట్టి శిక్షణకు ఆర్థులగునట్లే మంత్రిగారు శ్రద్ధాశక్తిని నియమింపవలెనని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి వైద్యవిద్యకు ప్రాకారాలలో శిక్షణబడసి, అపిమ్మట తమ దుగ్గిలకు యశ్.

అమృతాంజనం దీపా, భాంజ్యం-మదరాస్

విలారువార్తలు

హిందూ యువజనసంఘము

హిందూ యువజన సంఘమువారి నూతనభవనము శ్రీ మూలే గంగరాజు జమీందారుగారు ఆతిథ్యము ప్రార్థించుచున్నారు. పనిచేయుటగా జరిగియున్నది. ఆవిరణపు గోడల భవనమునకు సంబంధించి యితరవర్గాల వ్రాతపూరితమున వి. వెనకప్పు కూడను త్వరగా శ్రీ పూరి జూరును. ఈ భవనము గంగరాజు జమీందారుగారి దాతృత్వమునకు స్వార్థకవిహీనముగా శాశ్వతముగా ఉండగలదు. ఇది పూరియుగనవ్యటికి రూ. 24000 లు వ్యయమగును. గంగరాజు జమీందారుగారి యాపనిని ప్రతి నడు తిరిగి స్వచ్ఛముగా చేయుచున్నారు.

గృహనిర్మాణ పరవతిసంఘము

ఈమధ్య తూర్పు పేటలోను మరియు పల్లెటూరు పరమపూరియయిన యిండ్లను తిరిగి కట్టించుటగాను యీ గ్రామములో గృహనిర్మాణ పరవతి సంఘము ఒకటి నెలకొల్పబడినది. మి. రా. శ్రీ మూ చ ర్ల వియ్యన్న పంతులు వి. పి. పి. యల్ గారు ఆధ్యక్షులుగాను, యిదివరకు మృగసిగలు కొన్ని నైను చేయిర్చుటగానుండిన మి. రా. శ్రీ కొర్రపాటి లక్ష్మీరామయ్య పంతులుగారు కొత్తగృహమునుండి ఉద్భవమైన ప్రజాసేవ చేయుచున్నారు. కాలిఫోర్నియా తాటాను యిండ్లను బహుళం పెంతుటిడ్లను నిర్మించుటగాను తిగ్గివెట్టి మిన 10 సంవత్సరములు వాయిదా ముడిలు చేసి యీ శ్రీ గృహము చేసుకొను పద్ధతితో ఆఫ్ఫునుచ్చి వీధుల గృహనిర్మాణమునకై యీ సంఘమువారు అన్వేషించుచు పనిచేయుచున్నారు. ఇంకను గాను యెనుబదివేల రూపాయలు వసూలుకాబడినవి. ఇప్పుడు దాదాపు 43 గృహములను నిర్మించి యున్నారు. ఇంకను దిరఖాస్తులు విచ్చుచున్నవి. వైకము ముజారు చేయుచున్నారు. ఈ భారమంతయు అనగా ఆఫ్ఫులు యిచ్చుటకున, కట్టబడుచున్న యిండ్లను తినిగి చేయుటకును, మొదలగు కార్యభారము తమిలై వేసుకొని ప్రజాసేవచేయుచున్న మి. రా. శ్రీ కొర్రపాటి లక్ష్మీరామయ్య పంతులుగారిని అభినందించుచు యున్నది. ఇంకను యెనుబది వేల రూపాయలు యిందుకుగాను వ్యయపరబడునని తెలియుచున్నది.

గృహదానము

రెండు మూడు మాసములలో యేలూరునకు యెన్నడును కలుగని విపత్తు వచ్చి రెండు మూడువేల గృహములు పడురామునైతి యయినది. ఈ సంవత్సరములో నూతనముగా మృగసిగ పలు చేర్చును పదవి ఆలంకరించిన మి. రా. శ్రీ యం. జీవరత్నంగారు ఆహ్వానికలు పాలుపడి యిండ్లుకాలిఫోర్నియా ప్రాంతములన్నియు స్వయముగా తిరిగిచూచి యిండ్లకు కావలసిన తాటియాకులు, రాసములు మొదలగునవి యిచ్చించుచున్నారు. వీరల గృహదానమునకుగాను యిదివరకు దొరతనమువారు రూ. 10000 లును పురపాలక సంఘమువారు రూ. 5000 లును విరాళివిచ్చియుండిరి. రెండవవారు మరల దొరతనమువారు రూ. 500 లును, చెన్నపట్టణము క్లెక్టోరానిధి సంఘమువారు రూ. 8000 లును విరాళివిచ్చిరి. వర్షాకాలము సమీపించినది. ఆంధ్రులను వీధిప్రజలకన్దు సుఖములను తెలిసికొని చేర్చుటగాను ఆ తిక్రదతో పనిచేయుచున్నారు. ఇంకను కొంత చేతువలసియున్నది. లక్షలకొలది తాటియాకులు, వెదురు వాసములు, కర్రలు, యిండ్లు కాలి ఫో యి న ఆ డి ఆంధ్రులకు తూర్పు దేశపు పాటక ప్రజలకు పంచియిచ్చుచున్నారు.

వైశ్యవితంతువు ముసల్మానుమతమున జేరుట

వైశ్యులమునకు చెందిన ఒక వితంతువును ఒక మసల్మాను యువకుడు తేవీనుకొనిపోయి మహమ్మదీయ మతములో కలిపి ఆమెను కొద్దిదినములక్రిందటనే వివాహమాడినది. ఈ వైశ్య వితంతువునకు నమూన 19 సంవత్సరముల వయస్సు ఉన్నది. ఆమెను తేవీనుకొనివెళ్లిన మహమ్మదీయుడు మోటారు డ్రైవరు. ఈ నడుమ కొంతకాలమునంది మహమ్మదీయ మత ప్రచారము చేయుచున్నది. ఇందుకునుగించిన వివరములు ముందు వ్రాయబడును.

ఏలూరు,

5-6-28.

ఒక పౌరుడు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:-Central Telegraph College, Naj Sarak, Delhi.

యువరాజు హారము.

7

నీదిడ్డ భుజించవలసినది యువరాజులు దిను ఆహారము. ఇతర ములైన యేవదార్దములును వానికంత ఆరోగ్యకరమైనవి కావు. శార్యపరాక్రమములే ముఖ్యముగ గలిగిన వంశమున జన్మించినవాడు. అట్టి వంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివారికి జన్మస్థానమైన భారతసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆచంద్రతారకముగ నుంచునట్లు చూచుకొనుటే వానివిధి.

అట్టి అపూర్వఆవకాశమును వానికి గలిగించుటకు వానిని గ్లాక్సో నిచ్చిపెంచవలెను. ఆమూలమున నీవును ప్రతిష్ఠ నార్జించెదవు. అయిదు రాజవంతులబులులలోని శిశువులకిదే ప్రత్యేకముగ నుపయోగించబడి ప్రఖ్యాతి నొందినది. నీదిడ్డకప్పుడున్న శ్రేష్ఠమైన పదార్థము నిచ్చుచేమించిది.

గ్లాక్సో

బలకరమైన ఆహారము.

Glaxo

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేలు చేయబడినది.)

తపాలబెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

8706

గోదావరి ఏజెన్సీ పోలవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

పోలవరంలో అగ్ని ప్రమాదము. పురజనుల సంక్షోభము.

27-5-28 లేదీని నుమారు 800 ఇండ్లు పరమరామ(పీరి) ఆయి ప్రజలు కట్టుబట్టుతో తమ ప్రాణములు దక్కించుకొని బయటబడుట దుర్లభమైనది. ఆ పీరియినవారు నిలవ నీడ లేక ఎండలో మలల మడిచావుచున్నారు. మిగిలిన ఇండ్ల వారుకూడ తమ సామానులను పాలములలోను దోరు బయలు పెట్టుమని తమ గృహములను వదలివేసి ప్రాణములను కాపాడుకొనుచున్నారు. 31-5-28 లేదీని జగన్మోహరావుపేట అంటు కొని నుమారు 90 ఇండ్లు అంటుకొని ప్రజలు కట్టుబట్టుతో బయట పడినారు. నుమారు వారంకొలలనుండి రేయింబలు ప్రజలు తమ ప్రాణములను ఆస్తులను చేతులలో తెచ్చుకొని ఏ తేగ అగ్ని హోత్రును తమని (మింగి తీయునో) అని భయపడుచున్నారు. దీప్యాటోకెక్కరగారు తమ పలుకుబడిని వినియోగించి ప్రజాతేమముకొరకై యిట్టి అపకల్మలములో దీక్షలకు ఆదేశవిధములు తోడ్పడుచున్నారు. గ్రామం కాలిఫోర్నియా కోణన శ్రీయత దేవు అమృత్యుగారు బండ్లపై మంచినీళ్లు అన్నముతనీ వీధులవెంబడి తిరిగి అన్న దానముచేసిరి. శ్రీయతి పెంటపాటి పుల్లారావుగారు కొంతకాలవారు, చేరుకువాడ రామస్వామిగారు మున్నగు కలవ వర్తకులు వెదురు వగైరా కలవ సప్లయిచేసి యిండ్లు కాలినవారికి చాల సహాయముచేయుచున్నారు. ఇట్టి మహాసంక్షోభ సమయమున దయార్థిత్వాద యుల్లెల్ల ఇండ్లు కాలినవారికి తమ క్షేమంచనలేక నరకవిధముల సహాయము చేయడమగగ యని కోరుచున్నాము.

2-6-28 లేదీని శ్రీయతి కొంతకాల సరయ్యగారు పెదలకు అన్న ప్రదానముచేసి చాల వెదురు పందికెట్టివారు. వారి తమ్ముడుగారైన రాయుడుగారు తాటిఆకు ఉచితముగా యిచ్చుచున్నారు.

స్వరాజ్య ఆశ్రమం

నుమారు 8 సంవత్సరములనుండి ప్రయత్నంచేసి పను కూర్చిన ఆ పీరి అంతయు అగ్ని హోత్రును ఒక్క నిమగ్నములో ఆహారముగా కొన్నాడు. ఆశ్రమం వారు కట్టుబట్టుతో తమ ప్రాణములు దక్కించుకొని బయటబడుట దుర్లభమైనది. పుస్తక భాండాగారము ఖద్దరడివా రాట్టుములు మగం సామగ్రి వగైరా సర్యము మార్గమైపోయినవి సోమయ్యగారు వారిసరి స్వయంగా కట్టుమోసి పెంచినతోట యావత్తు అగ్ని పాలైనది. ఆశ్రమం వేయించిన తడికలు కాలిపోయినవి. స్థలము గయ్యాయ పోయినది. ఏమిచేయుటకు తోచక ఆశ్రమవాసులు నిరాధారులై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు. దేశాభిమానులు దయచేసి వారియెల్ల తమ క్షేత్రానుసారము, ధాన్యసహాయము, కలపసహాయముచేసి ఆశ్రమం తిరుగా నిలవ బెట్టి ఆశ్రమస్థానములకు తోడ్పడుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఆశ్రమంలో జోర్జింగు విద్యార్థులుగానన్న కోయిలాలకు సోమయ్యగారి స్వంతగృహమును వారికోనే యున్నది. ఇట్టి తిరి కాంగ్రెసు శాయకులు కలగజేసికని తిరుగా స్వరాజ్యసంస్థకు నెలకొల్పుట వారిభారమైయున్నది.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.”

4359

బోగిలాల్ మంగల్ జీ అండ్, కొ

89 సాలవీది, పార్కుటవుణ్, మద్రాస్.

ప్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మౌలికామయహార కస్తూరి మాత్రలను

తమిళుడు, గుర్జరా వాదిన మీరు మిక్కిలి ప్రతిభవంతుడని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక, మీ మాటల నిర్భయము ప్రశంసాపత్రములే ఇంచుకు ప్రజల నివర్తనము. 504, వా 201
ఇది మేల్కొనకట్టాటి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివధలు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాక్రమముగా తలచు
కొనుటదినవి. వాటిబులముతో గాని, కడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధములు, దగ్గులు, శీతల-
ద్రవ్యములు, పైక, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడినెను, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధ
కొలహెలత మొదలగువాటికి వ్రాయుధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి
అవసరమైనను, వారింతలకు ఒక గొప్ప నిగ్రహసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0
పొట్టు ఖర్య 0-4-0 జి. పొట్టు ఖర్యతో 6 పహా రూ 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ 5-8-0
భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రైటరు.

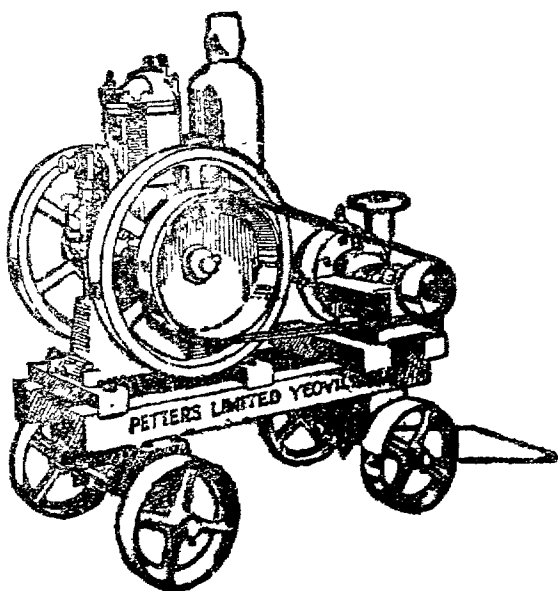
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

ఈ భవనములను సామర్థ్యము కలిగిన వారలు మాకం
రెడ్డికి అంద్రప్రదేశ్ లో జీవితములను భీమా చేయించుటయందు
వచ్చుచున్నట్లు గుర్తించి కావలెను. జీతము, లేక కమిషన్ మరి
కొంతములకు యివ్వబడును.

మ. కస్తూరి వివరములకు యీదిగువ అడ్రసునకు వ్రాయును.

బ్రాంచి మేనేజరు,

రెడ్డియన్ అస్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, గుంటూరు.

వెట్టర్స్ సకలవిధముల
జలయంత్రములు

బూవద్ద యింజనలు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్ లోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి
మరియు పోషకవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే
ఉచితముగా పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

ఇవి మొదల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా
ప్రధాన కార్యాలయమునకు తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెల్లుపనిచేయుటను కూడ
కూడ వచ్చును.

వెట్టర్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3572

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

హాస్టు హౌస్ 63,

మదరాసు.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు దాక్షర శ్రీహర కృష్ణమూర్తి కావ్యగారిచే
పనుస్తాయుక్త్య దోషధములు తయారచేయబడుచున్నవి. అతి
చాక. శోధనచో పి. పి. గ పంపబడును. శీట లా గు
ఉచితము. 2046 (ప్ర. సం 8)

రోజాపుష్ప లేహ్యము 8351

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. శాం
విశేషమును చక్కగా గడిగించును. రుచికరమయినది. పథ్యము
లేదు. 15 రు॥ డబ్బి రూ. 0-10-0.

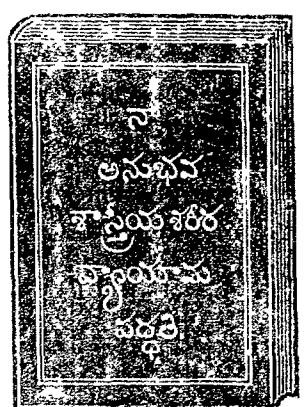
మ క ర ధ్వ జ 3

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠమ రక్తస్పృద్ధిని, బలమును కలిగి
నించును రు॥ 1 వారు 12-0-0 16 స్త్రీలు రు 1-0-0,
పి. సి. పి. అందులో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

నువర్ణ సుందరరసము సహామేహములకు పం
దేవి. 11 1/2 రు॥ శీటలారి
కుందరకావ్యగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహామేహ
ములైనను గురుత్వము. ఇతాశక్తు అనవసరము. 50 మాత్రలు
రూ. 1/ వాడ విధము ముందులో వంతుబడును. 21:6
3 ఆర్థరసాయనశాల. ముక్త్యాల, కృష్ణా 8

ఉచితము. ఉచితము.
అందజుకు సుచితముగా బంపబడును 329

ఈ గ్రంథమునందు
శరీరవ్యాధులను వివరము
లు పూర్తిగావర్ణించబడి
నవి. ఇందు నాయుక్కు
కు, కాశిమ్యుల యొక్క
ము, పెక్కు పదములను
బావింపుచుచున్నట్లు
బహుద కలవు. దీనిని స
ప్రగముగ పఠించితినని
వాస్తవమువలన మి
హానుగ జోధపడ గల

గు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జరిగిన మాత్రమున సాక్షి
శాస్త్రమును శరీర వ్యాధులను క్రియ కలిగి తిరును. గు
పక్కుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండవవారి పంపిరికేని లా
గ్రంథము వెంటనే వంతుబడును. దీని మీదే యాత్రయందు ని
శ్చయముగ మార్కుగలిగి తిరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాసెడి
కు. దీనిజరిగి ఆయురారోగ్య బలములను సుఖించుకు గాక.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అధిక శాస్త్రము కలిగి
వ్యాధులను మార్చు పోషు బంపగూడె, తెలగుదూర. (34)

WANTED.

On High Pay, Vacancies every-where
Success guaranteed. Apply for a copy of "My
Chances in Electricity" enclosing 2 anna
stamps. Fare Paid.—Cambridge Electrical
Training College, Royapettah, Madras.